

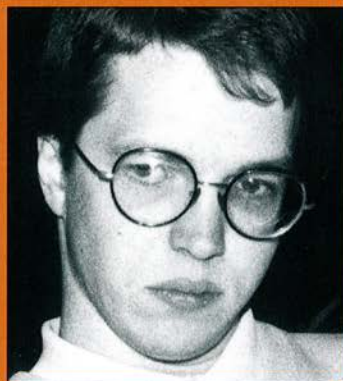
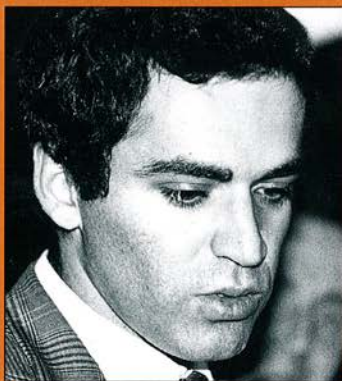
Tfs

TIDSKRIFT
FÖR
SCHACK

NR 8 ÅRGÅNG 99

1993

KASPAROV – SHORT 8½–3½

KARPOV – TIMMAN 7–5

NYTT I TFS: SCHACKFOLK – SID 373!

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Kansliadress: Box 2246, 600 02 Norrköping, tel 011/10 74 20.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Prenumerationer och ekonomi: Ingemar Eriksson, Sveriges Schackförbund, Box 2246, 600 02 Norrköping, tel 011/10 74 20 (arb), 011/13 07 96 (bost).

SSF:s Tfs-kommitté: Ingvar Persson, Bo Plato, Johan Berntsen, Ingemar Eriksson.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1993 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 275:-, för övriga 325:-. Stödprenumeration 400:-.

Annonspriser: Helsida 2000:-, halvsida 1200:-, kvartssida 700:-, sista sidan av omslaget 3000:-.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Ledare	361	Damernas interzontturnering.....	384
"Utbytarmatchen" Kasparov – Short... 362		Täby Open.....	387
Kjell Krantz kommenterar	363	VM-matchen i Holland	388
Förbundsaktuellt	372	Thomas Ernst kommenterar	390
Schackfolk	373	Tävlingskalender.....	397
Nära rekord i Växjöspelen	374	Ungdomssidorna	398
Läsarbrev	375	Stockholm Open.....	401
James Bond i verkligheten	375	Ny Manhemauktion.....	403
Goda svenska insatser i Gausdal.....	376	Problem	404
En historia om särskiljning.....	382	Studier.....	406
Schackveckan i Örebro	383	"Västhissen"	407

Omslag: Björn Bertilsson

Nästa nummer

beräknas utkomma i slutet av november. Ur innehållet: VM-matcherna, Rockadens triumf i Europacupen, landskampen mot Finland, Skol-SM och mycket annat. Manusstopp för nr 9: 22 oktober, för nr 10 19 november!

En samling bråkstakar?

■ Varför är det alltid så mycket bråk kring VM-matcherna? Vi minns Reykjavik 1972, Baguio City 1978, Merano 1981, matcherna Karpov – Kasparov och nu London/Holland/Oman.

□ Detta är ingenting unikt för just VM. Bråk mellan schackspelare förekommer på alla nivåer och svensk schackhistoria vimlar av exempel. Före rankingtalens tid kunde folk bli ovänner för livet därför att de inte kom överens om vem som skulle sitta före den andre i lag-matcherna. Många nya klubbar, ja till och med distriktsförbund, har bildats på grund av personliga motsättningar.

□ Är då schackspelare mer benägna att bråka än andra människor? Egentligen inte. Men schackets värld en tyst och sluten värld och här märks det när någon höjer rösten. Ibland har man också en känsla av att spelet i sig attraherar en viss typ av människor, ofta med stark vilja, särpräglad personlighet samt en benägenhet att utveckla udda och excentriska karaktärsdrag. Vore man cynisk skulle man säga att schackvärlden befolkas av en samling egotrippade, skrockfulla figurer.

□ Egotrippade? Visst. Det som är intressant är det egna partiet, de egna segrarna, de egna (missade) möjligheterna. Om jag bara hade slagit på f7, förstär du, om jag vunnit i näst sista rondan, om jag bara hade kunnat få bort hans förbaskade springare så hade jag haft remischackar. Och du, jag ska visa dig ett tornoffer...

□ En utomstående fattar, naturligtvis, inte ett smack men kan lätt få för sig att schackspelare är intelligentare än andra. Så är det inte, även om tanken är tilltalande och myter mår väl av att vårdas.

□ Skrockfulla och excentriska? Titta på Fischer, titta på Kasparov och hans märkliga fixering vid talet 13, titta på Nimzowitsch som alltid påstod att han var fattig som en kyrkråta men som efterlämnade ett stort arv till sin åldriga mor. Titta på alla dem som minutiöst ställer pjäserna till rätta innan partiet börjar, på dem som alltid tar av sig armbandsuret och lägger på bordet, på dem som har sina speciella "turpenor" osv.

□ Alla har vi våra egna, mycket bestämda åsikter om lottningssystem och särskiljning, om isolerade bönder och löparpar, om rankingtal och prispengar, om huruvida avbytesvarianten i Spanskt verkligen är spelbar och i så fall för vem etc etc.

□ Det är faktiskt inte så konstigt att det slår gnistor ibland.

□ Meningsskiljaktigheter är en sak, den verbala pajkastning som förekommit i London något helt annat. Den illustrerar en fatal brist på hyfs. I det begreppet ingår bl a respekt för motståndaren och vanlig enkel artighet. Den som inte förmår inse vad detta innebär degraderar sig själv och det han sysslar med.

□ Nigel Short har gett prov på sin kreativa förmåga med en rad i schackkretsar aldrig tidigare tillämpade invektiv. I det avseendet har han sänkt sig till den nivå som Kasparov lade fast när han inför matchen i Sevilla tog heder och ära av bl a Karpov. Åstadkommer man publicitet genom ett sådant uppträdande? Tydligt. Lockar man sponsorer? Knappast. Ökar man schackets anseende? Nej!

"UTBRYTARMATCHEN" KATASTROF FÖR SHORT

■ **The Times World Chess Championship i London, dvs den privatiserade VM-matchen, håller på att utveckla sig en rena katastrofen för utmanaren Nigel Short.**

Man får gå tillbaka ända till 1909 för att hitta en motsvarighet. Det året besegrade Emanuel Lasker Dawid Janowski i Paris med 8-2. Ställningen i London efter samma antal partier: 7½-2½ till Garri Kasparov.

Det ska dock sägas att Nigel Short har gjort gott skäl för sig och att utmanaren borde ha haft åtminstone ett par vinster. Man spelar med 40 drag på 2 timmar medan den gamla betänketiden (40/2½) används i matchen i Holland. Detta tycks passa Short illa – vid flera tillfällen har han missat avgörande fortsättningar i tidsnöden.

Matchen äger rum på Savoy Theatre, i hjärtat av West Ends teaterdistrikt, där de från början ganska täta åskådardelen har glesnat i takt med att hemmafavoritens framgångar har uteblivit. Till detta har säkerligen även biljettpriserna bidragit, även om de billigaste lagom till matchstart sänktes från £45 till £20 (cirka 250 kronor).

Preludierna var betydligt stormigare än i Holland, men det är förstas svårt att avgöra hur mycket som var spel för galleriet i syfte att öka intresset. Faktum är i alla händelser att Short i en intervju kallade Kasparov "en hårig apa", "asiatisk despot" etc och menade att han inte hade fått tillräckligt med pisk i barndomen. Stryk är fortfarande en accepterad uppfostringsmetod i England...

Lagom till Kasparovs ankomst från Kroatien, där Garri sysslade med förberedelsejobb tillsammans med Aleksander Beljavskij och Zurab Azmajparasjvili, hävdade Short att Kasparov medvetet dolt sina KGB-kontakter och sitt kommunistiska förflutna för att i stället framställa sig som något slags liberal. Kasparovs ilska dementi fyllde en halv sida, och väl det, i *The Sunday Times*.

Själva matchen har emellertid utkämpats under sportsliga former och så gott som samtliga partier har varit livliga och underhållande. Intressant är att kontrahenterna måste ställa upp och ge kommentarer efteråt, något

som oss veterligt aldrig tidigare har satts i system.

Åskådarna sitter bara några meter från spelarna och de flesta är försedda med hörlurar för att kunna ta del av kommentarerna av engelska stormästare. Dessa skämtar friskt och Kasparov blev uppenbarligen störd av publikens reaktioner under det första partiet. Sedan dess uppmanas åskådarna allvarligt att försöka hålla sig för skratt. Kanske är Bobby Fischers idé med en glasvägg inte så dum ändå.

Premiärpartiet utmynnade i en rafflande tidsnödsduell med hängande kläppar. I samband med sitt 38:e drag kastade Kasparov fram ett remianbud. Short svarade inte men tvekade ett par sekunder. I pressrummet stod folk upp och skrek:

– Dra, Nigel, dra!

Shorts hand darrade till på väg mot klockan och kläppen föll när han gjorde sitt 39:e drag. Enligt Leonard Barden i *The Guardian* hade Kasparov åtta sekunder kvar.

The Times, som ägs av den hårdföre australiensiske mediamogulen Rupert Murdoch, är en av matchens huvudsponsorer. Tidningen ger stort utrymme åt matchen och har bl a infört en daglig schackspalt. Dess schackskribent, den mångkunnige men kontroversielle stormästaren Raymond Keene, vet allt om hur en slipsten ska dras.

Nigel Short har blivit ett slags rikskändis på kuppen. Han har till och med fått en egen docka i det satiriska TV-programmet *Spitting Image* och längre kan man knappast komma utan att bli adlad.

Naturligtvis var det en triumf för både *The Times* och Keene när prinsessan Diana hedrade Savoy Theatre med sin närvaro. Det skedde under det sjunde partiet, då Lady Di blev den första medlemmen av den kungliga familjen att bevista ett schackevenemang. Just det partiet var ett av Kasparovs bästa, och det var kanske därför som prinsessan bara stannade i 20 minuter...

Både BBC och Channel 4 täcker matchen och inte oväntat har det varit bråk om TV-rättigheterna. BBC får inte sända direkt men ger sammandrag som har fått bra betyg.

I Shorts sekundantlag ingick från början den erfarne amerikanen Lubosh Kavalek, som dock inte är särskilt aktiv som spelare, och den engelske stormästaren Michael Stean, som heller inte har tävlat på många år men som var sekundant åt Viktor Kortchnoi under dennes första VM-match mot Karpov.

En viktig bakgrundsroll spelar Shorts grekiskfödda hustru Rhea, psykologutbildad dramaterapeut. Nigel har gett henne en stor del av äran för de senaste årens framgångar. Hon hjälper honom att smälta nederlagen och eggar honom på samma sätt som kvinnorna i antikens Sparta när deras män drog ut i krig:

– Antingen kommer du hem med skölden eller på den...

Garri Kasparov	Ryssland	1	½	1	1	½	½	1	½	1	½	½	½	8½
Nigel Short	England	0	½	0	0	½	½	0	½	0	½	½	½	3½

Kjell Krantz kommenterar: KASPAROV – SHORT

■ **Kjell Krantz har kommenterat de första partierna i den "riktiga" VM-matchen i London mellan Garri Kasparov och Nigel Short:**

FÖRSTA MATCHPARTIET SPANSKT PARTI (C 88)

Garri Kasparov **Nigel Short**
1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0
Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0-0

Att Marshallangreppet specialstuderats inför denna VM-match kommer inte som någon större överraskning. Nigel har testat flera av dess spelsätt. Nu senast i Amsterdam (fyrmästarturneringen) mot Anand försökte han med 8. c3 d5 9. exd5 Sxd5 10. Sxe5 Sxe5 11. Txe5 Lb7!? och slapp undan med ett blått remiöga. Det är kanske heller ingen större konstighet att Garri övergår till Anti-Marshall som ligger bra till för hans stil...

8. a4 b4!? 9. d3 d6

Djävrt och intressant är bondeoffret 9. – Sa5!? 10. Sxe5 Sxb3 11. cxb3 Lb7 jämte 12. – d5.

10. a5 Le6 11. Sbd2

De stupade i Sparta bars hem på sina sköldar. Huruvida Short i likhet med de överlevande krigarna är satt på en diet av enbart svinkött och svartsoppa är dock obekant.

Efter sju partier spelats reste Kavalek hem, officiellt på grund av familjeskäl, inofficiellt i protest mot att Short inte ville följa hans råd att tygla sin offensivlusta. Som ersättare har Robert Hübner engagerats. Även Jonathan Speelman hjälper till när han inte är upptagen av jobbet som TV-kommentator.

Kasparov, som vanligt i sällskap med mamma Klara, sade när han hade vunnit det elfte partiet:

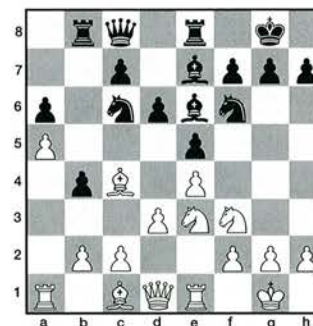
– Jag kan inte tänka mig att jag skulle förlora sex partier. Men vi tänker fortsätta att spela anfallsspel fast vi båda är mycket trötta. Och här kämpar vi till den sista bonden, i motsats till hur det går till i de miserabla partierna i Amsterdam...

Fortsättningen 11. Lxe6 fxe6 12. Sbd2 Sd7 ger svart chanser på f-linjen.

11. – Tb8

Man frågar sig om inte 11. – Lxb3 12. Sxb3 d5 är en enkel väg till utjämning. Sb3 står inte optimalt. Textdraget hotar eventuellt 12. – Tb5.

12. Lc4 Dc8 13. Sfl Te8 14. Se3

Nigels följande drag är säkerligen ett fel. Han kunde bibehållit balansen med antingen 14. – Sd8 eller 14. – Lxc4 15. Sxc4 Sd8.
14. – Sd4? 15. Sxd4 exd4 16. Sd5 Sxd5 17. exd5 Ld7

På 17. – Lg4 hade följt det starka 18. Lxa6!. Samma möjlighet finns om vit nu spelar 18. Df3 och sedan 18. – Lg4? 19. Lxa6!.

18. Ld2 Lf6 19. Txe8† Lxe8 20. De2 Lb5

Därmed åtgärdas den för svart besvärande olägenheten att vits löparpar låser svarts båda tyngsta pjäser.

21. Te1! Lxc4 22. dxc4 h6 23. b3 c5

Ett drag som överraskade Garri. Poängen är 24. dxc6 Dxc6 25. Df3 Dc7 26. Lxh6 (?) d3! 27. cxd3 Lc3 och sedan t ex 28. Dg3 Kh7 29. Lf4 Lxe1 30. Lxd6 Dxa5 31. Lxb8 Da1 32. h4! med oklart spel.

Garri väljer en lugnare och stabilare fortsättning...

24. Lf4 Dd7 25. h3 Td8 26. De4 h5 27. Te2 g6 28. Df3 Lg7

Ett för vit sannolikt vunnit damslutspel uppkommer efter 28. – Kg7 29. Lh6† Kxh6 30. Dxf6 Te8 31. Kf1 Txe2 32. Kxe2 etc. I detta läge hade spelarna mindre än fem minuter vardera i kvarvarande tid. Strax slutar man protokollföringen, och strax uppstår den för blixspel obligatoriska kvalitetssänkningen.

29. Te4 Lf8 30. De2 Dc7

Nigels första hot i denna VM-match. Den allmänna bedömningen är dock att vit står på vinst.

31. Lg5! Tc8

Lite bättre om man ser till fortsättningen vore faktiskt 31. – Ta8. Jämför med drag 34!

32. g4! hxg4

Den första bonden faller i partiet.

33. Lf6?

Därmed inleds Garris stora tidsnödssvammel. En logisk vinst, angiven av honom själv,

fanns att hämta med 33. hxg4 Dxa5 34. Lf6.

33. – gxh3

Om 33. – Dxa5 så 34. Dxc4 (eller 34. hxg4) Dc7 35. Dh4 Lg7 36. Te7 +.

34. Dg4 Ta8?

Även Nigel är påverkad av händelseförloppet. Ganska säker remi har han med 34. – Lg7 35. Te7 Lxf6! 36. Txc7 Txc7 och svart har en "ogenomtränglig fästning" (Garri). Dock kanske inte i tidsnöd, bör nog tilläggas.

35. Dxb3?

Den andra missen. Efteråt påvisade Garri vinstdraget 35. Dg5!, t ex 35. – Lg7 36. Th4 Dd7 37. Lxg7 Kxg7 38. Dh6† etc.

35. – Lg7 36. Lxg7??

Nu går det nästan väl långt. Världsmästaren förbiser (visserligen i tidsnöd) en enkel och avgörande magnetkombination. Efter 36. Te7! finns bara två möjligheter:

a) 36. – Dxa5? 37. Txf7! Kxf7 38. De6† jämte matt;

b) 36. – Dc8 37. Dxc8† Txc8 38. Lxg7 Kxg7 39. Td7 och vit blir bonde över i ett tornslutspel.

36. – Kxg7 37. Th4 Tg8! 38. Th7† Kf8 39. Dg4 Ke8 och svart överskred betänketiden.

Slutställningen bör vara vunnin för svart. Särskilt efter det av Garri angivna 40. De6†? fxe6 41. Txc7 exd5 42. cxd5 Tf8 43. Tc6 Tf3! med lätt vinst. Segare verkar 40. Kg2 Kd8 41. f4!?

Ett tragiskt slut. En utmanarseger hade gett liv åt hela matchen.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

ANDRA MATCHPARTIET SICILIANSKT PARTI (B 67)

Nigel Short

Garri Kasparov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 Sc6!?

Lite överraskande. Garri brukar föredra Najdorf.

7. Dd2 e6 8. 0–0–0 Ld7 9. f4 h6 10. Lh4 g5!?

Den här varianten i Richter–Rauzer tillhör de namnlösa. Ett av de "äldsta" partierna är Lerner – Kuprejtjik, Sovjet 1974.

11. fxg5 Sg4 12. Sf3 hxg5

Med poängen 13. Lxg5? f6 14. Lf4 e5 (+) 15. Le3 Sxe3 16. Dxe3 Lh6.

13. Lg3 Le7

Föga testat är draget 13. – Tg8!?. Korrpartiet KK – Groiss (A), 1987–88, fortsatte där efter: 14. Le2 Da5 15. Thf1 0–0–0 16. Sd4 Sge5

17. Sxc6 Lxc6 18. Lxe5 Dxe5 19. Txf7 Tg7 20. Tdf1 Txf7 21. Txf7 Lg7 22. Lg4 Td7 23. Df2 Txf7 24. Dxf7 Ld7 25. g3 d5? (bättre 25. – Df6) 26. exd5 De3† 27. Kb1 Lxc3 28. Df8†! Kc7 29. bxc3 exd5 30. Lxd7 Kxd7 31. Df7† Kc6 32. Df6† Kd7 33. h4! g4 34. h5 1–0.

På textdraget går inte 14. Lxd6? Lxd6 15. Dxd6 Sf2 etc.

14. Le2 Sge5 15. Kb1!?

Något långsamt kanske. Direkt något torn till f-linjen går utmärkt.

15. – b5!

Sämre är 15. – f6? 16. h4!.

Shorts följande drag är möjligen nytt. Tidigare har spelats 16. a3/Ld3. När jag undersökte diagramställningen år 1987 gjorde jag en marginalanteckning: 16. Sxe5 Sxe5 17. Lxe5 dxe5 18. Lg4!?. Troligen oprövat än idag.

16. Df1!?! Te8 17. Sxe5 Sxe5 18. Tf2 f6 19. Thf1

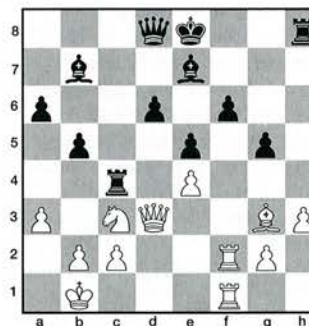
Säkerligen spelbart är även 19. h4! Lc6 20. De3.

19. – Lc6 20. a3 Lb7 21. h3 Sc4?!

Kritiserat av Garri himself. Hans förslag 21. – Tc5 (!) ser klart flexibelt ut.

22. Lxc4 Txc4 23. Dd3 e5

Vit hotade 24. e5.

Såvitt jag kunnat finna är det närliggande

24. Sd5! starkt. Om 24. – Lxd5 så 25. Dxd5!. Annars kan följa 24. – Td4 25. Df3 Lxd5 26. exd5 Da8! 27. c3! (inte 27. Td1? e4) e4 (inte 27. – Txd5? 28. Td2) 28. Dg4! Txd5 29. Txf6! med mycket besvärande angreppsspel från vits sida. Det är inte känt vilket motmedel Garri tänkt sig här.

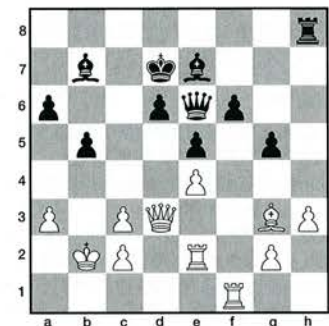
24. Te2?! De8 25. Tf5

Nigel ratade 25. Lf2 f5 26. exf5 Lxg2 etc.

25. – Txc3!?

Åter ett drag kritiserat av Garri. Dock, kvalitetsoffret bryter vits begynnande initiativ och vållar praktiska problem i tidsnöden.

26. bxc3 De6 27. Kb2 Kd7 28. Tf1

Garris nästa drag är i slappaste laget Som korrekt förordade han efteråt 28. – Lc6 följt av 29. – a5.

28. – Dc4? 29. Dxc4 bxc4 30. Ka2!

Naturligtvis tar vit hand om den enda öppna linjen, när tillfället så bjuder.

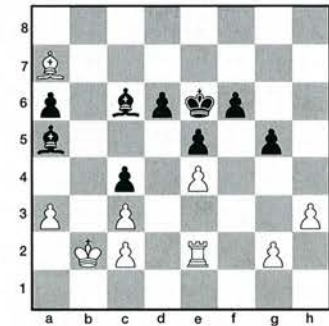
30. – Lc6 31. Tb1 Ld8

Garri angav senare det bättre 31. – a5. Blockadförsöket 31. – Lb5!? kanske också gick.

32. Tb8 Te8

Om 32. – Kc7 33. Tb4.

33. Lf2 La5 34. Txe8 Kxe8 35. Kb2 Kf7 36. La7 Ke6

Även i detta parti var det stor tidsnödscirkus. Nigels nästa drag tillhör kategorin hjärnblödning. Den givna spelplanen är förstås 37. g3 jämte h4. Sannolikt leder detta till vinst vid omsorgsfullt spel.

37. g4?? Ld8 38. Kc1 Le7 39. Te3 d5 40. exd5† Kxd5 41. Kb2 Ke6?!

Lite vassare var Garris förslag 41. – a5 följt av a4, varefter vits kung blir passiviserad.

42. Lb6 Ld6 43. h4 gxh4 44. Th3 e4 45. Txb4 Lf4 46. Th3 Lg5 47. Ld4 a5 48. Th2 a4 49. Th1 Ld7 50. Th2 Kd5 51. Th5 remi.

Om 51. – Lxg4 52. Lxf6 Lxh5 53. Lxg5.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

TREDJE MATCHPARTIET SPANSKT PARTI (C 88)

Garri Kasparov Nigel Short

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0–0 8. a4 Lb7

Anses mera tillförlitligt än 8. – b4 som i det första matchpartiet.

9. d3 Te8!? 10. Sbd2

Mindre spelat än alternativen 10. Sc3 b4 11. Sd5 Sa5 respektive 10. Sg5?! d5 11. exd5 Sd4.

10. – Lf8 11. c3 h6 12. La2!?

Den här nyheten ger god utdelning. Short hittar ingen riktigt bra fortsättning för svart. Persoligen tror jag 12. – d5 (!) är det rätta svaret. Om vidare:

a) 13. axb5 axb5 14. Db3 Sa5! och nu inte 15. Dxb5?? Lc6 -+;

b) axb5 axb5 14. exd5 Sxd5 15. Db3 Sa5! med samma idé;

c) 13. Sh4 Dd7 ser också sunt ut.

12. – d6? 13. Sh4!

Frestande men mindre klart var också 13. Db3!?. Short hade underskattat det kommande springarinhoppet på g6. Troligen skulle han nu svarat med 13. – Se7!? Därefter är

bonderovet på b5 fortfarande tvivelaktigt, t ex 14. Db3 d5 15. axb5 axb5 16. Dxb5 La6. Jag tror Garri hade föredragit 14. Df3/Sf1.

13. – Dd7?! 14. Sg6 Se7 15. Sxf8 Kxf8 16. f3

Stabilt. Nigel satsar i det följande på ett ursinnigt kungsangrepp, som till slut blir riktigt farligt. Garri gillar nog inte försvarsspel!?

16. – Tad8 17. b4 Sg6 18. Sb3 Lc8 19. Lb1

Tydlig en favorituppställning. Jämför med partiet mot Barejev i Linares tidigare år (TfS 4/93).

19. – Sh5 20. axb5 axb5 21. Le3 Sh4!?

Garri själv hade som svart föredragit 21. – Shf4 jämte h6–h5–h4 och Dd7–e7–g5.

22. Ta2!

Kombinerar angrepp och försvar.

22. – Te6 23. d4 Tg6 24. Kh1

Svart hotade 24. – Dh3.

24. – Te8 25. dxe5 Txe5 26. g4!

Härefter borde vit snabbt ha vunnit. Ett fel vore däremot 26. f4?, varpå Short anger 26. – Sxg2! 27. Txg2 Txg2 28. Kxg2 Dh3† 29. Kgl Lg4 med farligt motspel, t ex 30. Dd2 Lf3 31. fxe5 Dg4† 32. Kf1 Dh3† och remi.

26. – Tf6

27. Ld4?

Fel pjäs. Efter 27. Sd4! Sf4 28. Sf5 finns ingen räddning för svart (Short).

27. – Sg3!?

Ett utmärkt mothugg. Även 27. – Sxf3!? ser ganska chansrikt ut, t ex 28. Lxe5 Sxe5 29. gxh5 Dh3 med hotet 30. – Lg4.

Spelarna är redan i kraftig tidsnöd.

28. hxg3 Sxf3 29. Lxe5 Dxd4

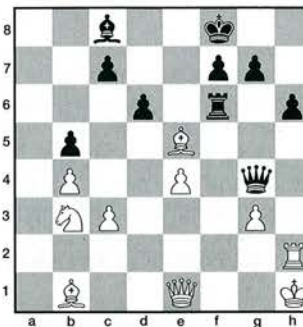
Med matthot. Det kommer strax ännu ett, som Garri missat...

30. Th2 Sxe1!

Tjosan! Om nu 31. Dxd4?? Tf1† matt! Garri har liksom i det första partiet tappat kontrollen över skeendet, medan Nigel skickligt tillvaratagit sina små motchanser. Dessvärre

missar han nu en viktig mellanschack.

31. Dxe1

31. – dxe5??

Väldigt synd. Han ska lägga in 31. – Df3†!, som efter det tvungna 32. Kgl dxe5 hade gett honom goda chanser, t ex 33. Lc2 Td6.

32. Sd2!

Vinstdraget i praktiken. Man ser vilken oändlig skillnad det varit om svarts dam stått på f3 med indirekt hot mot c3.

Det fortsatta förloppet är inte särskilt spännande. Luften går ur partiet allt medan Garri avvecklar till ett vunnet slutspel. Vi låter därför slutdragen passera utan kommentarer.

32. – Td6 33. Lc2 Lb7 34. Kgl Kg8 35. Sf1 Dg5 36. De3 Dd8 37. Td2 c6 38. Txd6 Dxd6 39. Dc5 Dxc5 40. bxc5 h5 41. Sd2 Kf8 42. Kf2 Ke7 43. Ld3 Lc8 44. Sf3 Kf6 45. e4! bxc4 46. Lxc4 Le6 47. Le2 Lg4 48. Ld1 Le6 49. La4 Ld7 50. Se1 Ke6 51. Lb3† Ke7 52. Sd3 f6 53. Sb4 f5 54. La4 fxe4 55. Lxc6 Lxc6 56. Sxc6† Ke6 57. Ke3 g5 58. Kxe4 h4 59. gxh4 uppgivet.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

FJÄRDE MATCHPARTIET SICILIANSKT PARTI (B 97)

Nigel Short

Garri Kasparov

1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 Db6

Beröringspunkterna mellan Kasparov och Fischer är ganska stora. Som svart oftast Kungsidiskt på 1. d4 och Najdorf mot 1. e4.

8. Dd2 Dxb2 9. Sb3

Populärt för ett tjugotal år sedan. Idag är varianten 9. Tb1 Da3 10. f5 vanligast. Ringsideexperterna tror på ett samband Short – Kavalek – Fischer. Det ovanliga 14:e draget skulle ha analyserats redan år 1972!?

9. – Da3 10. Lxf6 gxf6 11. Le2 Sc6 12. 0–0 Ld7 13. Kh1 h5

14. Sd1!?

Överraskningen. Välkända alternativ är 14. De3/Tf2/Sb1 och då särskilt det sistnämnda. Det ledde till stor framgång för vit i det 11:e VM-partiet 1972 Spasskij – Fischer: 14. Sb1 Db4 15. De3 d5? 16. exd5 Se7 17. c4! och 1–0 efter 31 drag. Det här var för övrigt Fischers sista förlustparti under drygt 20 år!

Textdraget är näst intill ospelat. Garri har enbart ett parti i sin stora databas, Platonov – Buchover 1963. Hur det förlöpte är okänt.

14. – Te8 15. Se3 Db4 16. c3!?

Nigel satsar på ett andra bondeooffer. Alternativen 16. Dd3 Sa5 17. c4 b5 ser bra ut för svart.

16. – Dxe4 17. Ld3

Som möjlig förstärkning angavs efteråt 17. Sc4 med hotet 18. Ld3 Dd5 19. Sb6 +-. I värsta fall finns försvaret 17. – Sd8.

17. – Da4 18. Sc4 Tc7 19. Sb6 Da3

Frans G Bengtssons Minne

Stellan Brynell grade i årets upplaga av Frans G Bengtssons Minne, den traditionsrika blyttturneringen som alltid spelas i Lund sista söndagen i augusti. Därmed fullbordade Brynell ett hat trick – tidigare i samma månad vann han Rödeby Open och Bengt Ekenbergs Minne.

Resultat: Stellan Brynell, Limhamns SK 7 (av 9), Christian Jepson, Lunds ASK 6½, Nejib Bouaziz, Malmö SS 6, Matej Grujić, Malmö SS 5½.

B-finalen vanns av Magnus Lindhe, Halmstads SS före Jan Clementsson, Limhamns SK och Mikael Johansson, Åstorpss SS, C-finalen av Ronny Andersson, Helsingborgs SS och D-finalen av Anders Nilsson, Halmstads SS. 36 spelare deltog.

Här kunde kontrahenterna faktiskt ha skakat tass. Vit har remi med 20. Sc4 Da4 21. Sb6, men alltså inte mer. Nigel vill emellertid vinna och då går det som det går...

20. Tae1?! Se7 21. Sc4 Txc4

Försett med ! av vissa kommentatorer. Men vad skulle annars ha spelats??

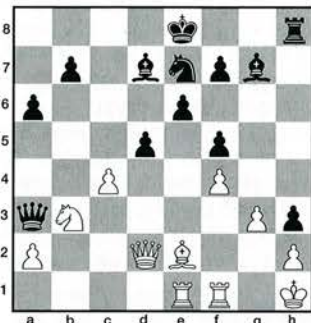
22. Lxc4 h4 23. Ld3?!

Som bättre har föreslagits 23. Le2 följt av Lf3. Garri hade tänkt sig svaret 23. – Lg7. På 23. – Sf5?! finns 24. Lg4! men inte 24. Lf3? Lb5 25. Tf2/Tg1 Sg3+!.

23. – f5 24. Le2 Lg7 25. c4

Nu har Nigel en kvart kvar av betänketiden.

25. – h3 26. g3 d5

Även Nigel tyckte efteråt att hans nästa drag var korkat. Det är dock klart att vit står dåligt efter det föreslagna 27. cxd5 Sxd5 28. Lf3 0-0! 29. Lxd5 exd5.

27. Lf3? dxc4 28. Te3

På det planerade 28. Td1 Sd5 29. Lxd5 exd5

SK Rockaden vann delfinalen I EUROPACUPEN!

SK Rockaden, Stockholm vann smått sensationellt den delfinal i Europacupen för klubblag som spelades i London den 17-19 september. Efter seger i kvartsfinalen med 5-1 mot Rhyddings, Swansea blev det 3-3 i semifinalen mot tyska Stadthagen. Rockaden gick vidare tack vare bättre resultat på de främre borden. I finalen vann svenskarna med 3½-2½ mot Volmac, Rotterdam som hade fem stormästare i laget. Ankaret Lars Karlsson svarade för en inspirerad insats med segrar mot Eric Lobron och Viktor Kortchnoi.

Mer i nästa nummer!

30. Dxd5 (om 30. Tde1+ Kf8 31. Sd4 Th6!?) [Garri]) Lc6 31. Tfe1+ följer inte 31. – Kf8?? 32. Dxc6! bxc6 33. Td8+ matt utan 31. – De7!!

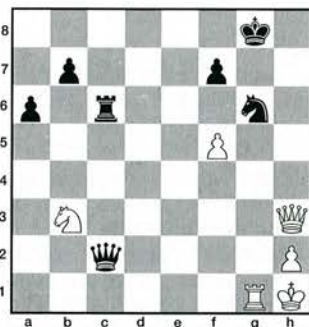
–+.

28. – c3!
Inga konstigheter med 28. – cxb3 29. Txb3 jämte 30. Txb7 och Nigel har en del motchanser.

29. Txc3 Lxc3 30. Dxc3 0-0 31. Tg1

Ett sista försök att komma till skott mot svarts målbur, nu befintlig på g-linjen.

31. – Te8 32. Df6 Lc6 33. Lxc6 Txc6 34. g4 Sg6 35. gxf5 exf5 36. Dxf5 Dxa2 37. Dxb3 Dc2 38. f5

Garris nästa drag är inte det hårdaste. Han kunde forcerat spelet till ett lättvunnet bondeslutspel sålunda: 38 – De4+! 30. Dg2 (39. Tg2 Td6) Dxc2+ 40. Txc2 Tc3 41. Sa5 Tc1+ 42. Tg1 Txc1+ 43. Kxg1 b6 44. fxc6 bxa5.

38. – Tc3 39. Dg4?

Nigel missar även det sista tåget: 39. Sd4 De4+ 40. Dg2 Dxc2+ 41. Kxg2 Se5 med en del praktiska vinstsvårigheter för Garri.

39. – Txb3 40. fxc6 Dc6+ 41. uppgivet.

Ett teoretiskt värdefullt parti i alla fall.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

FEMTE MATCHPARTIET NIMZOINDISKT FÖRVAR (E 35)

Garri Kasparov Nigel Short

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 d5 5. cxd5 exd5 6. Lg5 h6 7. Lh4 c5 8. dxc5 g5 9. Lg3 Se4 10. e3 Da5!?

En egen uppfinning som Short var mycket stolt över och som överraskade Kasparov. Här har tidigare spelats 10. – Sc6 11. Sf3 Da5 (20:e matchpartiet Spasskij – Fischer 1992) och 10. – Df6 11. Lb5+ Ld7 (Goldin – Lautier, Palma de Mallorca 1989).

11. Le5 0-0 12. Ld3 Sc6! 13. Lxe4 Sxe5 14. Lxd5

Vit undviker fällan 14. Lh7+? Kg7 15. Ld3 d4! 16. exd4 Sxd3+ 17. Dxd3 Te8+ 18. Se2 b6! med det obehagliga hotet 19. – La6.

14. – Lg4!

Ett märkligt men starkt drag med avsikten att försvara motståndarens utveckling. Trots två merbönder måste vit vara försiktig.

15. Sf3 Lxf3 16. Lxf3 Sxf3+ 17. gxf3 Tac8 18. 0-0 remi.

Efter 18. – Txc5 19. De4 Lxc3 20. bxc3 b6 21. f4 Dxc3 såg Kasparov inga möjligheter att spela på vinst. Från början till slut ett hemarbete av Short, som bara använde 12 minuter.

SJÄTTE MATCHPARTIET SICILIANSKT PARTI (B 86)

Nigel Short Garri Kasparov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lc4

Fischers drag, aldrig tidigare använt av Nigel Short men väl av Garri Kasparov!

6. – e6 7. Lb3 Sbd7 8. f4 Sc5 9. f5 Le7 10. Df3 0-0 11. Le3 e5 12. Sde2 b5!?

Här brukar svart spela 12. – Sxb3. Short använde mycket tid för att hitta ett svar.

13. Ld5 Tb8 14. b4!?

Tveeggat. Vit vinner tid men ådrar sig bestående svagheter på c-linjen.

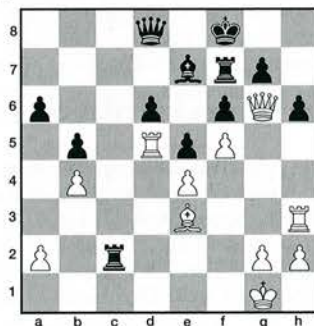
14. – Scd7 15. 0-0 Sxd5 16. Sxd5 Lb7 17. Sec3 Sf6 18. Tad1 Lxd5 19. Sxd5 Sxd5 20. Txd5 Te8?

Kasparov ansåg efter partiet att han borde ha spelat 20. – Dc7! med fördel för svart. Vits angrepp kör fast, menade han, efter t ex 21. Dg4 f6 22. Tf3 Dxc2 23. Th3 Tf7 24. Dh5 h6 25. Dg6 Dxe4 26. Td1 Kf8 27. Lxh6 gxh6 28. Txb6 Ke8 29. Th7 Dc4 etc.

21. Dg4 f6 22. Tf3 Txc2 23. Th3 Tf7 24. Dh5 h6

Kasparov hade här endast åtta minuter kvar av betänketiden.

25. Dg6 Kf8

26. Lxh6

I det avgörande ögonblicket väljer utmanaren en fortsättning som endast ger remi. Efteråt angav Short 26. Dh7! med goda vinstchanser efter t ex 26. – Ke8 27. Dg8+ Lf8? 28. Lc5! Dc7 29. Thd3 dxc5 30. Td8+ Dxd8 31. Txd8+ Kxd8 32. Dxf7 osv.

Kasparov instämde men påpekade att svart kan förstärka med 27. – Tf8!, t ex 28. Dxc7 Dc7 med hoten 29. – Tc1+/Dc3/Dc4.

26. – gxh6 27. Txb6 Db6+ 28. Te5

Enda draget!

28. – Ld8 29. Th8+ Ke7 30. Th7

Inte 30. Dg8? dxc5 och kungen smiter undan via d6.

30. – Txb7 31. Dxb7+ Kf8 32. remi.

SJUNDE MATCHPARTIET SPANSKT PARTI (C 88)

Garri Kasparov Nigel Short

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0-0 8. a4 Lb7 9. d3 d6 10. Sbd2 Sd7 11. c3 Sc5

Här har tidigare spelats 11. – Lf6 12. Lc2 Se7 13. d4 c5 14. Sf1 cxd4 15. cxd4 Sc6 16. d5 Sb4 17. Lb1 med utjämnning för svart enligt partiet Janočević – Bisguier, Birmingham 1975.

12. axb5 axb5 13. Txa8 Lxa8 14. Lc2 Lf6

Fel vore 14. – d5 15. exd5 Dxd5 16. d4 exd4 17. cxd4 Sd7 18. Le4 Dd6 19. Dc2!.

15. b4 Se6 16. Sf1 Lb7 17. Se3 g6 18. Lb3 Lg7

Svart har valt en ganska passiv uppställning. Sådant brukar Kasparov gilla...

19. h4! Lc8 20. h5 Kh8

Svenskar i Lloyds Banks

Mats Carlson, Wasa SK blev med 6½/10 bäste svensk med 23:e plats bland 226 deltagare i Lloyds Banks Open i London i augusti. Ludvig Sandström, Lunds ASK och Hans Jonsson, Schack 08 tog vardera 5½ poäng.

Jonathan Speelman, England segrade ensam på 8½ poäng före landsmännen Anthony Miles och John Nunn 8 samt Paul van der Sterren, Holland 7½. 16 spelare stannade på 7 poäng, bland dem VM-kandidaterna Michael Adams, England, och Ketevan Arachamija, Georgien. I turneringen deltog 21 stormästare och 25 IM. 31 nationer var representerade.

Ett svårt beslut, tyckte Short efteråt. Men han ville inte gärna slå på h5 eftersom det skulle splittra hans bönder och vit skulle få fältet f5 som plattform för en springare.

21. Sd5 g5 22. Se3 Sf4 23. g3 Sxh5 24. Sf5

Närliggande var 24. Kg2, med idén 25. Th1, men svart hinner sticka emellan med 24. – g4 jämte 25. – Sf6.

24. – Lxf5 25. exf5 Dd7 26. Lxg5! h6?!

Ett kritiskt ögonblick. Svart förlorar pjäs efter 26. – Dxf5? 27. Ld5 Sd8 28. Le7 Te8 29. Sh4 Dd7 30. Lxd8 osv. Kasparov ansåg att svart borde ha spelat 26. – Sf6.

27. Sh4?

Kasparov presenterade följande vinstväg: 27. Kg2! Dxf5 (27. – hxg5 28. Th1) 28. Th1 Dg6 (28. – Sf6 29. Dc1 Sg8 30. Ld5 Sce7 31. Lxe7 Sxe7 32. Txb6† Lxb6 33. Dxb6† Kg8 34. Le4) 29. Ld5 Sd8 (29. – hxg5 30. Sxg5 Se7 31. Txb6† Kg8 32. Le4 f5 33. Db3†) 30. Sxe5 dxe5 31. Dxb6† Dxb6 (31. – Dxd3 32. Lxb6 Dxd5† 33. Kg1) 32. Txb6† Kh7 33. Le3 varefter vit vinner slutspelet.

På 33. – f5 (för att parera hotet 34. Le4†) kan vit välja mellan två starka drag: 34. Txf5! och 34. Lc5!.

27. – Sf6 28. Lxf6 Lxf6 29. Dh5 Kh7 30. Sg2?!

Bättre var enligt Kasparov 30. Sf3! Se7 31. d4 exd4 32. cxd4 Sg8 med överläget spel för vit.

30. – Se7 31. Se3 Sg8!

Svart undviker fällan 31. – Lg5? 32. f4 exf4 33. gxf4 Lxf4 (33. – Tg8 34. Lxf7 Tg7 35. Lg6† Sxg6 36. fxe5) 34. Lxf7 Lg5 35. f6 Lxf6 36. Sg4 Lg7 37. Sxh6 Lxh6 38. Txe7 Dxe7 39. Dg6† Kh8 40. Dxb6† matt (Kasparov).

32. d4 exd4 33. cxd4 Lxd4?

Det avgörande felet. Efter 33. – Lg5! hade chanserna, enligt Kasparov, vägt tämligen jämnt. Nu får vit tillfälle till en snygg slutförsering.

34. Sg4 Kg7

Eller 34. – Lf6 35. Dxb6† Sxh6 36. Sxf6† Kg7 37. Sxd7. Inte heller 34. – Lc3 var tillräckligt: 35. f6! Lxe1 (35. – Lxf6 36. Dxb6†) 36. Lc2† Kh8 37. Sxh6 jämte ogarderbar matt.

35. Sxh6! Lf6

Eller 35. – Sxh6 36. Dg5† Kh7 37. Lc2! Lf6 (37. – f6 38. Dg6† Kh8 39. Dxb6† Kg8 40. Te4 Dxf5 41. Tg4†) 38. Dxf6 Te8 39. Te6! osv.

36. Lxf7! uppgivet.

Short kommenterade:

– Kasparov spelade bra. För första gången i matchen vann han tack vare egna starka drag och inte på grund av mina misstag...

ÅTTONDE MATCHPARTIET SICILIANSKT PARTI (B 86)

Nigel Short

Garri Kasparov

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le4 e6 7. Lb3 Sbd7 8. f4 Sc5 9. e5!? dxe5 10. fxe5 Sfd7

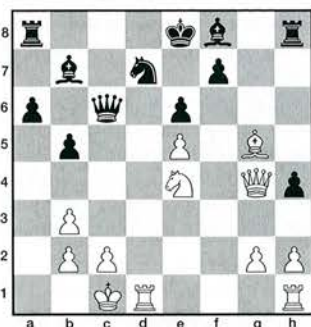
Svart kan förmodligen även spela 10. – Sxb3 11. axb3 Lc5 12. Le3 Lxd4 (inte 12. – Sd5? 13. Sxe6! Lxe6 14. Lxc5 Dg5 15. Dd4!) 13. Lxd4 Sd5 osv.

11. Lf4 b5

Här har tidigare prövats 11. – Sxb3 12. axb3 Lc5 13. Se4 0–0 14. Dd3 Dh4† 15. Lg3 Dh5 med ömsesidiga möjligheter (Michaltjisjin – Stangl, Dortmund 1991). Ett annat alternativ är 11. – Le7 med idén 12. – g5!?

12. Dg4 h5 13. Dg3 h4 14. Dg4 g5?! 15. 0–0–0 De7

Att anta pjäsoffret skulle uppenbarligen vara mycket farligt. Short angav följande variant: 15. – gxf4 16. Sxe6! Sxe6 17. Lxe6 De7 18. Lxd7† Lxd7 19. Df3 Tc8 20. Sd5 Lc6 21. Sf6† Dxf6 22. exf6 Lxf3 23. The1† med vinst för vit. **16. Sc6! Sxb3† 17. axb3 Dc5 18. Se4 Dxc6 19. Lxg5 Lb7**

20. Td6!

Ett storartat drag, tyckte Kasparov efteråt. Svart måste slå, däremot förlorar 20. – Dxe4 25. Txe6† genast.

20. – Lxd6 21. Sxd6† Kf8 22. Tf1 Sxe5 23. Dxe6 Dd5 24. Txf7†!

Ytterligare ett tvingande tornoffer. Short var inte riktigt säker på vad som skulle hända efter 24. Df6 Th7 25. Tf5 Dxb2 och den snygga remivändningen 24. Lh6† Kg8 25. Txf7 Dxe6 26. Tg7† Kf8 27. Tf7† Kg8 var han förstås inte intresserad av.

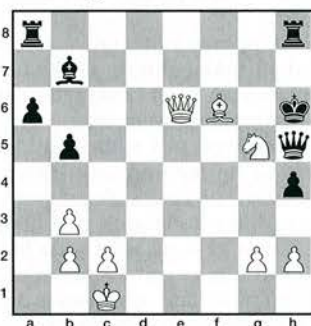
24. – Sxf7

Inte 24. – Kg8 25. Txb7††! Kxg7 26. Sf5† jämte mattsättning.

25. Le7† Kg7 26. Df6† Kh7 27. Sxf7

Det är näst intill otroligt att svart kan överleva angreppet.

27. – Dh5! 28. Sg5† Kg8 29. De6† Kg7 30. Df6† Kg8 31. De6† Kg7 32. Lf6† Kh6

33. Sf7†

Flera åsyna vittnen, inklusive Deep Blue, menade att Short var på väg att tappa tråden och att 33. De7 var det rätta draget. Kasparov var av annan mening och presenterade följande försvar: 33. – Tag8 34. Sf7† Kg6 35. Sxh8† Txb8 36. Lxb8 Dg5† 37. Dxb2† Kxg5 varefter svart håller remi. Poängen är att vit

efter 38. g3 hxg3 39. hxg3 Kg4 40. Le5 Ld5! 41. Kd2 Kf3 42. Kc3 Le4 aldrig kan skapa någon fribonde på damflygeln.

33. – Kh7 34. Sg5† Kh6 35. Lxh8† Dg6 36. Sf7† Kh7 37. De7 Dxb2?

Kasparov spelade detta drag utan större betänkan. Det hade kunnat kosta honom partiet. Korrekt var 37. – Kg8! 38. Dxb7 (38. Se5 Dh7) Tf8 39. Se5 Tf1† 40. Kd2 Dd6† med remi som följd.

38. Le5?

Kasparov kommenterade:

– Short var i våldsamt tidsnöd och det är inte så konstigt att han garderade bonden. Efter 38. Ld4! 38. – Dh1† 39. Kd2 Dxb2† (bäst är nog 39. – Dg2† 40. Kc3 Dc6† 41. Kb4 Te8 men svart bör förlora ändå) 40. Kc3 Tc8† 41. Kb4 Dc7 (41. – Tc7 42. Df6) 42. Df6 a5† 43. Ka3 b4† 44. Ka2 Dg3 45. Dh6† Kg8 46. Sd6 och matthotet på h8 avgör.

38. – Df1† 39. Kd2 Df2† 40. Kd3 Df3† 41. Kd2 Df2† 42. remi.

Short:

– Jag spelade näst intill genialt. En mindre stark spelare hade inte rätt ut de här offren!

Kasparov:

– Nigel spelade ett utmärkt angreppsparti. Men objektivt sett räckte det bara till remi...

Lilla Rockaden Open

87 spelare betydde nytt deltagarrekord i den femte upplagan av Lilla Rockaden Open, som spelades i Stockholm den 6–8 augusti. Turneringen, som är öppen för spelare under 1500 i ranking, vanns av Tomas Stendahl, Vallentuna SK. Jan och Patrik Siegbahn höll länge jämna steg med honom men Tomas slog Jan i sjätte rondan och drog sedan ifrån.

Resultat: 1) Tomas Stendahl, Vallentuna SK 7 (av 8), 2) Jan Siegbahn, Wasa SK 6½, 3) Patrik Siegbahn, Wasa SK 6½, 4) Mats Ekström, SK Rockaden 6, 5–6) Tommy Wickström, Bjursås SK och Fredrik Andersson, SK Rockaden 6, 7) Iman Sephiri, SK Rockaden 6, 8) Avenir Kobetski, Vallentuna SK 6, 9) Emil Nurmi, Bollmora SK 5½, 10) Per-Åke Ek, Kristallens SK 5½, 11) Christian Björklund, Vallentuna SK 5½, 12) Peter Nygren, Täby SK 5½.

CENTRALSTYRELSEN

Sammanträde hålles i Stockholm den 30–31 oktober. På mötet kommer bl a budgeten att diskuteras.

ALLSVENSKA KOMMITTÉN

När detta läses har lagledarna fått ut alla de papper de behöver inför seriestarten.

I år var det sämre än vanligt med inskickandet av laguppställningar och rankinglistor. Den 1 oktober, som var sista dagen, sändes över 100 lag!

Fortfarande finns vakanser i division IV, i första hand i Norrlandsgrupperna, men också i grupperna 17, 18 och 19. Här finns alltså chans för lag att hoppa in.

Får vi påminna om att hemmalag – skriftligt – ska kalla till match **minst en vecka före speldag!**

I år ska födelseår på spelarna enligt ett beslut av Cs finnas med på laguppställning och rankinglista. Orsaken är att man vid kontroll av Statens Ungdomsråd ska kunna visa hur många juniorer som deltar i Allsvenskan.

Av inskickade laguppställningar och telefonsamtal framgår klart hur illa en del klubbar tycks föra sina medlemsregister. Självklart måste **varje förening** ha ett register på alla sina medlemmar, där namn, födelsenummer, adress mm ska finnas med.

Nytt för i år – läs tävlingsbestämmelserna – är att böter kommer att tas ut om matchlistan inte är korrekt ifylld!

UNGDOMSKOMMITTÉN

Vid sitt senaste sammanträde beslöt UK att hålla två ungdomsledarkurser i Norrland. Den ena blir i Ångermanland och den andra i Norrbotten. Kursdagar blir 20–21 och 27–28 november. Kursledare blir Ingemar Eriksson, som i samband med detta också kommer att ha domarkurser i Ångermanland, Västerbotten och Norrbotten.

UTBILDNINGSKOMMITTÉN

Det nya utbildningsmaterialet för distrikts- och klubbledare – "Avstamp mot framtiden"

– har av Ingemar Eriksson och Rune Emanuelsson presenterats i så gott som alla distrikt i landet.

Kvar att besöka är nu bara Stockholm, Göteborg, Mälardalen och Gotland samt "hemmadistriktet" Östergötland och Västergötland. De kommer att få besök under hösten.

De distrikt/klubbar, som önskar fler utbildningshäften, ska kontakta kansliet.

FRÅGOR OCH SVAR

■ Får man spela både i Allsvenskan och i utländsk liga?

SVAR: Ja, svensk spelare kan delta både i Allsvenskan och i en utländsk liga.

En utlänning, som spelar i en utländsk liga, får dock inte vara med i Allsvenskan.

■ Kan man byta klubb om båda klubbarna är överens?

SVAR: Nej! En spelare kan inte byta klubb efter den 1 september om de berörda klubbarna finns på samma ort. Inte ens om klubbarna är överens. Klubbytet berör ju inte bara de båda inblandade föreningarna utan även andra klubbar i samma serie. Läs tävlingsbestämmelserna!

Om spelaren byter hemort är det däremot möjligt. Han får dock stå över en omgång efter det att anmälan gjorts till kansliet.

■ Var sätter man in reserven i laget om någon uteblir?

SVAR: Om man sätter in en reserv, som finns med på rankinglistan, så ska han gå in på den plats som hans rankingtal och hans placering på rankinglistan visar.

Om spelaren på t ex sjätte bord blir sjuk och reserven (ej med på ordinarie laguppställningslistan) på rankinglistan är placerad före den ordinarie spelaren på sjunde bord måste reserven gå in på bord 6. Är han däremot placerad som t ex nr 10 på rankinglistan ska spelarna på sjunde och åttonde bord flyttas upp ett snäpp och reserven sätts in på bord 8.

■ Kan man sätta en spelare med hög ranking som spelare och chaufför i lag II även om han borde ha placerats i lag I?

SVAR: Nej. En spelare i lag II får aldrig ha mer än 100 rankingpoäng mer än sistabordsspelaren i lag I.

Ingemar Eriksson

Det är inte ofta en schackspelare begävas med en helsidesartikel i *Expressen*, men detta hände **Thomas Dahlin**, En Passant, Svedala den 8 september. Orsak:

Tomas råkar ha en halvbror som spelar fotboll. Han heter **Martin**, proffs i Borussia Mönchengladbach och målskytt senast i Sveriges VM-kvalmatch mot Bulgarien.

Stormästaren **Lars Karlsson**, SK Roc-kaden, Stockholm har gift sig med **Britt-Marie Jansson**. Det var ett noga övervägt drag – paret har kamperat ihop i 16 år och har tre barn.

Örebro SS mister tre goda spelare i höst: **Thomas Engqvist** ska spela elitserieschack i SK Passanten, Huddinge, **Jan-Olov Lind** uppfyller ett gammalt löfte att ställa upp för sin moderklubb Ervalla SS i division II och Thomas' sambo **Susanne Berg** går till Linde SK.

Bobby Fischer har fått korgen av **Zita Rajscányi**, den 20-åriga ungerskan som tillskrivs en stor del av äran för att han gjorde ett slags come back i fjol. Bobby friade på sin 50-årsdag i våras.

– Det var jag som kastade ut honom eftersom jag insåg att han inte var mannen jag drömt om, säger Zita till tidningen *Kurir*.

Hon avslöjade också att Bobby var mycket svartsjuk och att han blev sur på henne när hon inte delade hans antisemitiska åsikter.

– Nu vet jag att han är i Ungern, men han har inte ens ringt...

Årets Malmömästare, Egyptenfödde **Esam Mohamed**, Kirsebergs SK tvingades nyligen lämna Sverige efter att ha vägrats fortsatt uppehållstillstånd. Han hade vistats här sedan 1990.

I augusti hade filmen *Searching for Bobby Fischer* premiär i USA med **Ben Kingsley** i en av de ledande rollerna. Fil-

men är gjord av **Milos Forman** och bygger på en bok med samma namn av **Fred Waitzkin**. Den handlar om Waitzkins son **Josh**, 16, som har två in-teck-

ningar i IM-titeln och som i somras delade förstaplatsen i det amerikanska juniormästerskapet.

Mats Eriksson, ungdomsledare i SS Manhem och välkänd TfS-medarbetare, har fått ett stipendium på 10 000 kronor ur tidningen *iDAG*:s Barnens Dags Fond – grattis!

Lagom till matchstart i London utkom **Cathy Forbes**, 25-årig engelsk WIM som på kort tid gjort sig ett namn som schackjournalist, med *Nigel Short: Quest for the Crown* (Cadogan Chess, £9.99, 122 sidor), en utmärkt bok om utmanaren och hans karriär, inklusive en initierad skildring av det intrigspel som föregick privatiseringen av VM.

I slutet av 80-talet vann Cathy det brittiska dammästerskapet två år i följd. Hon förbigicks på sin tid vid uttagningen till Junior-VM med följande motivering:

– Vi kan ju inte skicka en ogift mor att representera England...

1985 års Sverigemästare, **IM Ralf Åkeson**, har doktorerat vid Kungliga tekniska högskolans institution för oorganisk kemi på en avhandling med titeln "Transition metal in solvation".

Holländaren **Robert Timmer**, som håller på med en bok om rockad, kontakta-de TfS med anledning av en ställning från Öppna JSM 1980 som han hittat i ett nummer från det året. Spelarna angavs som NN respektive NN och han ville ha hjälp med identifieringen. Så här 13 år efteråt kan vi avslöja att det var **Johan Kretz** som räddade en vansklig ställning mot **Mikael Nestius** och vann efter ett kanondrag. Han gjorde världens kortaste långa rockad med tornet på b1...

NÄRA REKORD I VÄXJÖSPELEN

□ 116 startande i de 32:a Växjöspelen den 19–20 juni innebar att deltagarrekordet (118) klarade sig med knapp nöd.

Arrangörsklubben har i år fått ett par förstärkningar i form av spelare som flytt inbördeskriget i det forna Jugoslavien. En av dem, Samir Lejlić, segrade i SM-gruppen efter att ha vunnit andra rondens finalparti mot Rolf Lekander. Denne bidrog emellertid till att Växjö SK vann dubbelt. Resultat:

SM-gruppen: 1) Samir Lejlić, Växjö SK 2½ (av 3), 2) Rolf Lekander, Växjö SK 1½, 3) Håkan Greiff, Rödeby SK 1, 4) Bengt Nilsson, Finspångs SK 1.

Gruppsegrare i klass M: Samir Beglerović, Växjö SK (3/3), Per Christensen, Njudungs SK, Vetlanda, Gunnar Marklund, Uppsala och Lars-Eric Lundgren, Schack 08.

Gruppsegrare i klass I: Anders Marklund, Ronneby SK, Bo Rylander, Uddebo SK, Marcus Johnsson, Ingelstad/Uråsa SK och Lars Bergström, SS Manhem (3/3).

Gruppsegrare i klass II: Andreas Fritzson, Alvesta SS, Johan Hultberg, Emmaboda SS, Jan Idlinge, Växjö SK (3/3), Mats Johansson, Ronneby SK (3/3) och Bernt Elgán, Emmaboda SS.

Gruppsegrare i klass III: Gösta Myrenfors, SK Rockaden, Stockholm, Anders Svensson, Bräkne-Hoby SK (3/3), Niklas Östangård, Vislanda, Anders Linell, Värnamo SS, Patrik Karmzon, Varbergs SK (3/3), Roland Åström, Ingelstad/Uråsa SK, Viktor Lundberg, Uppvidinge SK, Yan Liljegren, Växjö SK och Jimmy Österström, Rödeby SK.

Knattgruppsegrare: Joel Åkesson, SK Laxen, Mörrum (6/6), Terese Englund, Knislinge SK 5, Patrik Lundblad, Växjö SK, Jonny Falk, Ingelstad/Uråsa SK samt Karin Englund, Knislinge SK (5/5).

Tidningen *Smålandsposten* utdelade som vanligt ett skönhetspris. Det tillföll vinnaren av följande parti:

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 07)

Tomas Olsson
Lunds ASK

Samir Beglerović
Växjö SK

1. e4 d6 2. d4 g6 3. Sc3 Lg7 4. Le3 Sf6 5. Dd2 c6 6. f3 Sbd7 7. Sge2??!

Mera logiskt verkar 7. Ld3 och sedan 8. Sge2 eller 7. Sh3 jämte 8. Sf2.

7. – b5 8. Lh6 Lxh6 9. Dxb6 Lb7 10. Sc1?!

Normalt ska denna springare till g3. Jag har dock sett den gå till b3 någon gång tidigare men först sedan svart spelat Dd8-a5.

10. – Dc7 11. Sb3 a6 12. Le2 e5 13. dxc5 Sxc5 14. 0–0–0!?

Kanske var 14. 0–0 säkrare!?

14. – Te8 15. Td2

Garderar c2. Det hotade 15. – Sxb3† jämte 16. – b4.

15. – b4 16. Sd1 a5 17. Lb5† Lc6 18. Lxc6† Dxc6 19. Sd4

Inte 19. Sxa5? på grund av 19. – Da4 med matt eller pjäsvinst för svart.

19. – Db7 20. Kb1 a4 21. Se3 b3 22. cxb3 axb3 23. a3 Sfd7 24. Thd1 Se5 25. h4 Tg8 26. Dxb7?!
Kd7 27. Dh6

Vit måste passa sig för 27. – Th8 28. Dg7 Tcg8, dock inte direkt på grund av 29. Dxe5! dxe5 30. Sxb3† med farliga hot (30. – Kc6? 31. Sa5†).

27. – Da6 28. Dg5 Ta8 29. Se2

Här kunde vit ha försökt med 29. Sd5.

29. – f6

Svart måste vara på sin vakt. Det hotade slag på e5.

30. Dg3 Scd3 31. Sc1

Även efter 31. f4 smäller det på b2, t ex 31. – Sxb2 32. fxe5 Dxa3 med snar matt.

31. – Sxb2! 32. Txb2 Dxa3 33. Sxb3 Tgb8 34. Sc2 Da7 35. Scd4

Tros pjäs mer har vit svårt att freda sig i tidsnöden. Det direkta hotet var 35. – Txb3 följt av 36. – Da2†.

35. – Sc4 36. Df2

På t ex 36. Tc2 avgör 36. – Da1†.

36. – e5 (?) 37. Sf5? och här föll kläppen för vit.

Det var inte så konstigt att vit i sin svåra tidsnöd förbisåg det smått fantastiska 37. Sc6!!, varefter det tycks som om bladet vänder. På 37. – Sa3† kan följa 38. Ka2 Da4 39. Sc5† eller 38. – Kxc6 39. Dxa7 Txa7 40. Sa5†! Kc7 41. Txb8 Kxb8 42. Sc6† och på 37. – Dxf2 har vit mellandraget 38. Sxb8†.

Likaså kan 37. – Kxc6 besvaras med det enkla 38. Dxa7 Txa7 39. Sa5†! med kvalitetsöverläge för vit i slutspelet (39. – Txa5 40. Txb8).

Trots vits oväntade möjlighet på slutet är Beglerović väl värd sitt pris för sitt friska och optimistiska spel.

(Kommentarer: Rolf Lekander i SmP)

Mer om spelaren som satt för högt

□ Per Söderberg, Vällingby SS kommenterar i TfS nr 6 den allsvenska matchen mellan hans klubb och SK Rockaden, Sundsvall och undrar vilka nya fakta som framkommit. Men i sin framställning utelämnar han det avgörande faktum som förelåg redan före matchstart: Rockaden hade lämnat in sin laguppställning och matchlistan hade upprättats efter den.

Läsarbrev

När det sedan upptäcktes att en Rockadenspelare olyckligtvis, och oavsiktligt, hade satt sig ett bord för högt, uppstod en situation som jag inte varit med om eller hört talas om under drygt 40 år som schackligt aktiv och som heller inte reglerna gav något entydigt besked om hur man skulle hantera.

Jag valde att ge den inlämnade laguppställningen prioritet. Tävlingsbestämmelserna reglerar utförligt hur ocn när denna ska upprättas och lämnas in (på ett ställe t o m med fetstil) och att helt desavouera den (det var alternativet) anser jag mera strida mot reglernas anda och vara det större onda. Ett påbörjat parti som enligt matchlistan inte hörde till matchen avbröts. Rockaden fick tidsbestraffning (en dryg halvtimme i vardera av två partier).

Det är inte helt ovanligt inom rättsväsende, förvaltning, föreningsliv och tävlingsverksamhet att instanser på olika nivåer skiljer sig åt i sina bedömningar. För den skull behöver man inte som Per Söderberg ta till ord som ”AK saknar ju uppenbarligen kompetens”. Den mening har för övrigt en viss komisk bumerangeffekt mot hans egen klubb: Vällingbys inlaga och AK:s utslag har nämligen identisk argumentering.

Allvarigare är försöket att utan stöd i reglerna formulera ett förment prejudikat som lagledarna borde känna till: Det skulle, hävdar Söderberg, vara tillåtet att flytta upp laget när en spelare saknas, börja spelet men sedan flytta ned laget igen och börja om, när den försenade kommer.

Detta är rent nonsens. Vi får bara hoppas, att ingen lagledare låter sig missledas av denna desinformation utan i stället sätter sig in i

vad de allsvenska tävlingsbestämmelserna säger och följer dem. Laguppställning lämnas in till domaren senast tio minuter före utsatt matchstart, och sedan spelar man efter den. AK har inför 1993/94 skärpt kravet på att också domaren ska kontrollera att spelarna sitter rätt.

Någon gång inträffar det att en spelare i laget ovanför sista bordet saknas och lagledaren är osäker på om han verkligen kommer. Hur gör man då? Eventuell w o måste ju lämnas nedifrån. Oregelrad praxis torde vara, att lagledaren i samråd med domaren väntar med att lämna definitiv laguppställning. Men observera att laget inte får börja spela förrän laguppställningen har lämnats in. Klockorna ska däremot i vanlig ordning startas vid utsatt tidpunkt för matchstart.

Ulf Norevall
förbundsdomare

James Bond i verkligheten

Minns ni hur James Bond/Sean Connery i filmen *Goldfinger* kom på Goldfinger/Gert Fröbe med att fuska i kortspel? Skurken Goldfinger fick instruktioner via hörlurar från en kumpan i ett hotellrum som studerade motspelarnas kort med hjälp av kikare.

Något liknande hände i World Open i Philadelphia i somras, där en orankad, ständigt hörlursförsedd spelare klarade remi mot den isländske stormästaren Helgi Ólafsson. Spelaren, som kallade sig John von Neumann, erhölet uppenbarligen information från en dator. När kommunikationerna strejkade var han hjälplös och förlorade ett parti på tid efter 9 (!) drag.

När en amerikansk schackjournalist frågade vad det var för öppning i partiet mot Ólafsson svarade von Neumann:

– Spanskt, tror jag, eller Sicilianskt... von Neumann tog 4 poäng och skulle egentligen ha 800 dollar i pris som bäste orankad spelare, men arrangörerna var ofina nog att kräva bevis för att von Neumann verkligen kunde spela schack. Han vägrade lösa ett problem som vilken 1500-spelare som helst hade klarat av och fick inte en cent...

GODA SVENSKA INSATSER I GAUSDALFESTIVALEN

■ Flera goda svenska insatser noterades i den traditionella sommarfestivalen i Gausdal, Norge, där totalt 420 spelare deltog i flera olika turneringar. Bäst lyckades Lars Karlsson och Thomas Engqvist som delade fjärde plats i Peer Gynt International.

Några svenska titelinteckningar blev det inte den här gången. I det avseendet var den 26-åriga ryssen Viktor Varavin den mest lyckosamma med två GM-normer. Även Nigel Davies, engelsmannen som numera bor i Israel, kunde vara tillfreds – han ordnade sin tredje och sista inteckning i stormästartiteln. Den unge islänningen Helgi Áss Gretarsson erövrade en IM-inteckning.

Norge

Spelare från östra Europa dominerade de två största tävlingarna, Peer Gynt International och Gausdal International. I den förstnämnda, med sex stormästare och nio IM, gjorde som sagt Karlsson och Engqvist bra resultat och slutade en halv poäng efter täten. Karlsson var obeseegrad medan Engqvist förlorade ett parti, mot den 56-åriga lettiske stormästaren Aivars Gipslis:

SICILIANSKT PARTI (B 82)

Aivars Gipslis
Lettland

Thomas Engqvist
Sverige

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. Sc3 d6 4. d4 cxd4 5. Sxd4 Sc6 6. Le3 Sf6 7. f4 e5

Detta drag förses lite överdrivet med ett utropstecken i Kasparovs och Nikitins klassiska bok om Scheveningen. Andra solida alternativ är 7. – Le7 och 7. – Ld7. Med textdraget vill svart byta e5 mot f4 och räknar sedan med att d6-bondens och e4-bondens svagheter tar ut varandra. Som kompensation för det svaga fältet d5 får svart en fin springare på e5.

8. Sde2

Gipslis' specialvariant. Visserligen står Lf1

och Se2 klumpigt men han kan ta igen med springaren om svart slår på f4.

8. – Le7

Här besvaras 8. – Sg4 naturligtvis med 9. Lg1, t ex 9. – exf4 10. Sxf4 med en liten fördel för vit, allt enligt partiet Smyslov – Langeweg, Amsterdam 1981 (Inf 31/287).

Direkt 8. – exf4 är intressant: 9. Sxf4 Le7 10. Dd2 0–0 11. 0–0–0 Sg4 12. Lg1 Sge5 13. Le2 Le6 14. Scd5 Lxd5 15. exd5 Sb8 16. Kb1 Sbd7 17. Ld4 Tc8 18. The1 Lf6 19. Lb5 Sc4 20. De2 Lxd4 21. Txd4 Sce5 22. remi (Hübner – Sax, Skellefteå 1989).

9. Dd2 a6 10. 0–0–0

Det finns ingen anledning att hindra Sg4: 10. h3 b5 11. Sg3 Da5 12. Le2 exf4 13. Lxf4 Le6 14. 0–0–0 och svart har initiativet (Sibarević – Andersson, Banja Luka 1978).

10. – b5

Ett alternativ var 10. – 0–0.

11. Sg3 Sg4!?

Efter detta drag får svart svårt att sätta emot på de vita fälten d5 och f5. 11. – 0–0 12. Le2 exf4 13. Lxf4 Se5 14. Thf1 ledde till jämviktsställning i partiet Gipslis – Stoica, Albona 1983 (Inf 36/296).

12. Kb1! Sxe3 13. Dxe3 exf4 14. Dxf4 0–0 15. Le2 g6!?

En försvagning som Gipslis skickligt utnyttjar. Jag tyckte inte om möjligheten Sf5 men det hade nog varit bättre att tillåta det. **16. h4! Le6 17. Sd5 Lxd5 18. Txd5 Se5 19. Sfl!**

Gipslis vet precis var han ska ställa pjäserna. Nu är springaren på väg till e3 och g-bonden ska till g5 för att fixera g6.

19. – Lf6 20. Se3 Tc8 21. g4 Lg7 22. g5 f6 23. Dh2! Db6 23. Dh3!

Vit förenar angrepp med försvar.

23. – Sc4 25. Sxc4 bxc4 26. De6† Kh8 27. Txd6 Dc5 28. h5

Med fällan 27. – Dxc5? 29. h6! Lxh6 30. Dh3 och vit vinner pjäs.

28. – gxh5 29. Lxh5 Dxc5 30. Dh3 Tb8 31. Lg4 h6 32. Lf5!

Ett starkt drag som immobiliserar svartfältslöparen.

32. – Tfd8 33. Txd8†

Eller 33. Txa6 Dd2.

33. – Txd8 34. a3 Lf8 35. Df1 c3 36. Tg1 Dd2 37. Dxa6 Dd4 38. Df1 Db6 39. b3 Td2 40. Tg3

40. – Lxa3??

Kläppen hängde och jag var tvungen att dra à tempo. 40. – Dd4! leder till forcerad remi: 41. Td3 (tvunget) Dxd3! 42. Dxd3 (42. cxd3? Lxa3!) Txd3 43. cxd3 Lxa3 =)

41. Dc4! (+–)

Förseglingsdraget.

41. – Dd8 42. Lh7! Td1† 43. Ka2 Ta1† 44. Kxa1 Lb2† 45. Ka2

Inte 45. Kb1?? Dd1† 46. Ka2 Da1† matt.

45. – Da5† 46. Da4 Dxa4† 47. bxa4 Kxh7 48. Tg1!

Det mest exakta draget.

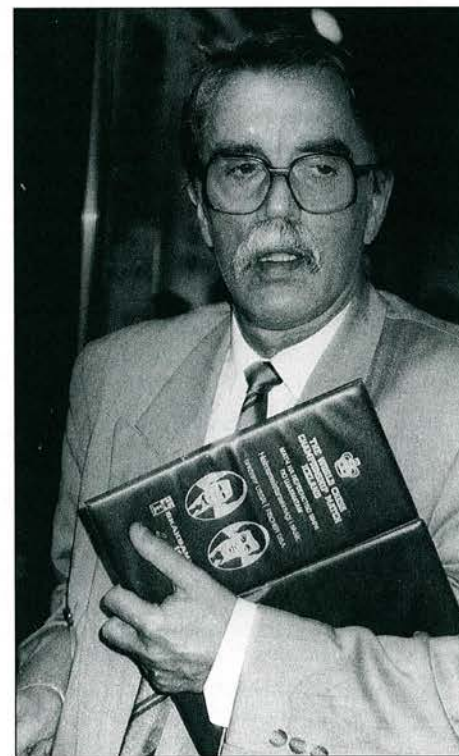
48. – h5 49. a5 h4 50. a6 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Engqvist)

Nykorade Sverigemästaren Thomas Ernst förlorade i slutronden mot Nuchim Rasjkovskij, Ryssland och rasade nedåt i tabellen. Han fick se sig passerad av bl a den 17-åriga värmlänningen Simon Silseth, som spelar både ofta och bra i Gausdal.

Peer Gynt Open: 1) Stanislav Savtjenko, Ukraina 7 (av 9), 2) Viktor Varavin, Ryssland 7, 3) Nuchim Rasjkovskij, Ryssland 7, 4) Lars Karlsson, Sverige 6½, 5) Thomas Engqvist, Sverige 6½, 6) Ivar Bern, Norge 6½, 7) Aivars Gipslis, Lettland 6, 8) Nigel Davies, England 6, 9) Lars Degerman, Sverige 6, 10) A Tjernajev, Ryssland 6, 11) Jens B Eilertsen, Norge (2075!) 6, 12) Simon Silseth, Sverige 6.

Övriga svenskar: 14) Thomas Ernst 5½, 19) Emil Hermansson 5, 20) Per Wikström 5, 21)

Nordens turneringskung Arnold J Eikrem kunde lägga en ny succéfestival i Gausdal till handlingarna. Foto: Björn Ansner.

Håkan Greiff 5, 26) Patrik Lyrberg 4½, 27) Toni Johansson 4½, 31) Erik Malmstig 4½, 35) Anna Benér 4½, 44) Ulf Sjödell 3½, 50) Henrik Axelsson 3½, 55) Göran Fant 3 (62 deltagare).

I Gausdal International deltog bl a fem stormästare och 14 IM. Här tog Viktor Varavin ensam hand om första pris. Bäst av svenskarna lyckades Thomas Engqvist och Patrik Lyrberg medan Ernst även denna gång fick nöja sig med en undanskymd placering.

Gausdal International: 1) Viktor Varavin, Ryssland 7 (av 9), 2) Nigel Davies, England 6½, 3) Aivars Gipslis, Lettland 6½, 4) Berge Østenstad, Norge 6½, 5) Nuchim Rasjkovskij, Ryssland 6½, 6) Pavel Blatný, Tjeckien 6½, 7) Sönke Maus, Tyskland 6½, 8) Einar Gausel, Norge 6, 9) Jurij Razuvaev, Ryssland 6, 10) Klaus Berg, Danmark och Ivar Bern, Norge 6, 12) Helgi Áss Gretarsson, Island 6, 13) Tho-

mas Engqvist, Sverige 6, 14) Patrik Lyrberg, Sverige 6, 15) Oliver Reeh, Tyskland 6.

Övriga svenskar: 16) Simon Silseth 5½, 18) Rolf Bergström 5½, 22) Thomas Ernst 5½, 23) Emil Hermansson 5½, 29) Tiger Hillarp Persson 5, 31) Anders Eriksson 5, 43) Erik Malmstig 4½, 53) Per Wikström 4, 71) Ulf Sjödell 3, 80) Bo Hedlund 2½, 81) Göran Fant 2 (84 deltagare).

Thomas Ernst har valt ut och kommenterat några partier från Gausdal International:

SICILIANSKT PARTI (B 40)

Klaus Berg

Danmark

Sverre Johnsen

Norge

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Lb4 6. e5 Se4?!

Ska enligt teorin föra till forcerad förlust, men den uppfinningsrike norrmannen har förberett en förstärkning. Vanligen spelas 6. – Sd5 7. Ld2.

7. Dg4 Da5 8. Dxe4!

Att slå på g7 är kanske också bra, men textdraget leder till klarare vinstvarianter.

8. – Lxc3? 9. bxc3 Dxc3? 10. Kd1 Dxa1 11. Sb5 d5

På 11. – 0–0 följer 12. Ld3 g6 13. Sc7 med materialvinst.

12. Db4

12. – Sc6

Där kom nyheten! Euwe har angett följande fortsättning: 12. – Sa6 13. Sd6† Kd7 14. Lxa6 bxa6 15. Sxf7 Tg8 16. Kd2 d4 16. Lb2 Dxa2 (17. – Dxh1 18. La3 Kc7 19. Dc4† Kd7 20. Da4† Kc7 21. Ld6† Kb7 22. Db4† Kc6 23. Dc5† med matt) 18. Ta1 Dd5 19. Ta5 +.

Det är anmärkningsvärt att Klaus Berg, som vanligen eftersträvar lugnt positionellt spel som vit, vågar sig in i denna superskarpa variant.

13. Sc7† Kd8 14. Dd6† Ld7 15. Sxa8 Dxe5 16. La3!

Nu handlar det om springaren på a8. Fel vore därför 16. Dxe5? Sxe5...

16. – Dd4†

... liksom 16. – Dxd6? 17. Lxd6.

17. Kc1 Da1† 18. Kd2 Dd4† 19. Ld3 Dxf2† 20. Kd1! Dxc2 21. Dc7† Ke8 22. Tt1

Trots att svart har fyra bönder för pjäsen står vit på vinst tack vare sitt starka löparpar och angrepp.

22. – e5 23. Dxb7 f6

24. Lc5?!

Här missar vit en vinstvariant: 24. Sc7† Kf7 25. Se6! Sb8 (25. – Kxe6 26. Lf5†) 26. Sf8!. Den danske mästaren börjar redan besväras av tidsnöd och nu måste han hastigt och lustigt ställa om sig till försvarsspel. Det är inte alltid är så lätt.

24. – Dg5 25. h3 Dh5† 26. Kc1 Dxc3 27. Kb1 Kf7 28. Ld6 De6 29. Lc7 De8

Svart har plötsligt fått ett mycket behagligt spel.

30. Lf5 Lxf5 31. Txf5 Dxa8

Här kunde vit ha gett upp.

32. Db5 Se7 33. Tt1 Te8 34. Lxe5 Dc6 35. Dd3 Dc4 36. Dh3 Dxc2† 37. Ka1 De4 38. Lb2 och vit gav samtidigt upp.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

BENONI (A 62)

Jurij Razuvajev

Ryssland

Bernd Stein

Tyskland

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. g3 c5 4. d5 exd5 5. cxd5 d6 6. Sc3 g6 7. Lg2 Lg7 8. Sf3 0–0 9. 0–0 Te8 10. h3 a6 11. a4 Sbd7 12. Te1 Tb8 13. Lf4 Dc7

Efter 13. – De7 14. e4 Sh5 15. Le3 Se5 16. Sxe5 Dxe5 17. f4 De7 18. Lf2 hotar genombröttet e4–e5.

14. e4 Sh5 15. Le3 b5

På 15. – Shf6 16. Sd2 (eller 16. Dc2 b5 17. axb5 axb5 18. Lf1 b4 19. Sb5 Txb5 20. Lxb5 Txe4 21. Ta8 och vits torn tränger in i ställningen) b5 17. axb5 axb5 18. Lf1 b4 19. Sb5 Db6 20. Lf4 uppstår en drömställning för vit. Dock, efter 15. – Lxc3 16. bxc3 Txe4 måste han visa att försvagningen av diagonalen h8 –a1 ger tillräcklig kompensation för bonden.

16. axb5 axb5 17. Lf1!

Poängen med vits spelplan. Efter att ha provocerat b-bonden att gå fram borde han er hålla en positionell vinstställning.

17. – b4?

Nu får svart strax svåra problem. Det rätta, och enda, var 17. – Db6, t ex 18. Sd2 (18. Lxb5 Lxc3 19. Lxd7 Lxd7 20. bxc3 Txe4 =; 18. Sxb5?! Txe4 19. Sd2 Tb4 20. Sc4? Dxb5 -+) La6 19. Ta2 Ta8 20. Da1 Db7 21. Ta5 c4 22. Sa2 Dc7 23. Sc3 Db7 24. Sa2 med lika spel (Razuvajev – Árnason, Jurmala 1987).

18. Sb5 Db6

Efter 18. – Txb5 19. Lxb5 Txe4 20. Dc2 får vit två fina linjer för tornen.

19. Sd2! Se5 20. Sa7 Ld7 21. g4

Samma ställning hade Razuvajev mot Pantjenko i 1984 års Sovjetmästerskap och han behövde alltså inte lägga mycket tid på öppningen. Textdraget säkrar en terrängfördel på kungsflygeln.

21. – Sf6

Fel vore 21. – Ta8? 22. gxh5 Txa7 23. Txa7 Dxa7 f4 +.

22. g5 Sh5

Här står springaren visserligen säkert, men den kan inte delta i operationerna på damflygeln.

23. f4 Ta8 24. fxe5 Txa7 25. Sc4 Db8 26. Txa7 Dxa7 27. Sxd6 Txe5 28. Df3 Te7 29. b3 Le5 30. Sc4 Lc3 31. Td1

Vit har en utmärkt ställning med en garderad fribonde och en svag svart bonde på c5. Vinsten borde bara vara en tidsfråga, men Stein försvarar sig hårdnackat.

31. – Te8 32. Lg2 h6!

Ett bondeoffer som ger starkt motspel.

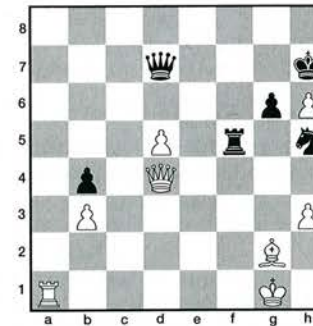
33. gxh6

Efter 32. Df2 hxg5 34. Lxc5 Db8 35. Sd6 Tf8 kan svart fortfarande hålla stånd.

33. – f5 34. exf5 Lxf5 35. Sd6 Tf8 36. Sxf5 Txf5 37. Dg4 Kh7 38. Dc4

Här var 38. d6 Sf6 39. Dc4 ett alternativ. Fribonden är ju en maktfaktor.

38. – Ld4 39. Lxd4 cxd4 40. Dxd4 Dd7 41. Ta1

Här avbröts partiet. Trots två merbönder är vinstföringen inte så enkel för vit på grund av den dåliga löparen och den svaga kungsställningen. Efter t ex 41. Te1 Sf4 42. d6 Tf7 43. Kh2 Sxg2 44. Kxg2 Df5!? har svart tillräckligt motspel.

41. – Kxh6

Tvunget liksom de två följande dragen. Svarts öde hänger här på en tunn tråd: 41. – Sf4? 42. Ta7 Se2† 43. Kh2 Sxd4 44. Txd7† Kxh6 45. d6 och vit står klart bättre. Fribonden är mycket farlig.

42. Ta8

Hotar matt eller damvinst. Dåligt var däremot 42. Dxb4?! Sf4 med starkt angrepp för svart och efter 42. Ta7 Dd6 43. h4 Tf6 44. Dd2† Sf4 hotar 45. – Db6† samtidigt som fribonden har blockerats.

42. – Tf6 43. De5 Dd6! 44. Dxd6 Txd6 45. Tc8

Efter 45. Tb8 Sf4 46. Txb4 Sxg2 47. Kxg2 Txd5 är materialet så pass reducerat att remi verkar troligt.

45. – Sf4 46. Tc6 Td8 47. d6 Kg5

Svart behåller springaren, ett djävult beslut. Men i tornslutspelet som uppstår efter 47. – Sxg2 48. Kxg2 Kg5 49. Kf3 Kf5 50. Tc5† Ke6 51. Tb5 Txd6 52. Txb4 skulle vit ha större vinstchanser än tidigare, eftersom hans kung har fått bättre manöverutrymme.

48. Lf1 Kf5 49. Kf2 Ke5 50. Kg3 Se6 51. Tb6 Txd6 52. Txb4 Sd4!

Härifrån dominerar springaren spelet. Beslutet i 47:e draget var alltså riktigt!

53. Tb8

Inte 53. Ld3 Sf5† 54. Lxf5 gxf5 =.

53. – Sf5† 54. Kf3

Vit måste se upp så att inte kungen trängs tillbaka och fastnar på första raden.

54. – Td1 55. Te8† Kf6 56. Lc4 Sd4† 57. Kf2 Tb1 58. Tb8 Ke5 59. Ke3

Inte 59. b4 Sc6 60. Te8† Kd4 =.

59. – Sf5†

Naturligtvis inte 59. – Th1?? 60. Te8† +-. I det här slutspelet fungerar springaren som en pendel!

60. Kd3 Th1 61. Th8 Sd6

Ett nytt bra fält för springaren som angriper löparen och tar fältet e8 för tornet.

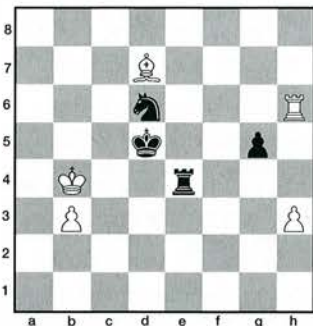
62. Kc3

Inte 63. b4? Td1† =.

62. – g5

Vits bönder får inte tillåtas avancera. 63. b4?? t o m förlorar efter 63. – Tc1†. Det finns heller inget bra fält för löparen.

63. Kb4 Kd4 64. Le6 Te1! 65. Th6 Te4 66. Ld7 Kd5†

67. Ka3?!

Denna lilla inexacthet underlättar försvaret för svart. Korrekt var 67. Ka5! och sedan:

a) 67. – Te7 (67. – Sb7?! 68. Kb5 Sd6† 69. Ka6 med hotet 70. Tg6 Te5 71. b4 varefter svart inte har något bra försvar; bäst är kanske 69. – Kc5 70. Tg6 eller 69. – Te7 70. La4) 68. La4 Ta7† 69. Kb6 Sc8† 70. Kb5 Sd6† 71. Kb4 Te7 72. Th5 Te5 och svart har än en gång byggt upp en idealisk försvarsställning;

b) 67. – Te7 68. Lg4 Ta7†! (68. – Te3?! 69. Tg6!) och nu:

b1) 69. Kb6 Tb7† 70. Ka6 Tb8 (bonden kan inte slås på grund av 71. – Le6†) 71. Tg6 Se4! med avveckling till ett tornslutspel som svart inte kan förlora: 72. Lf3 (72. Ka7 Tb4 73. Tb6 Kc5! =) Kd4 73. Lxe4 Kxe4 74. Tb6 (annars kan fribonden inte räddas: 74. Tg5 Txb3 =) Th8 75. Tb4† Kf5 76. Tb5† Kf4 =;

b2) 69. Kb4 Tb7† 70. Kc3 (70. Ka3 Sb5†) Sb5† (70. – Se4? 71. Kb2 och nu står de svarta pjäserna olyckligt, avveckling till tornslutspel, eller, ännu värre, bondeslutspel, hotar) 71. Kb2 Sd4 72. Ld1 med springaren tillbaka på d4.

Springarens piruetter mellan d6, f5, b5 och

d4 är ett utmärkt exempel på lavering (se Max Euwe: *Das Mittelspiel*, band 9). Efter 72. – Te7! 73. Tg6 Te5 74. Tg8 Ke4 75. Td8 Ke3 76. Lc2 (76. b4? Sc6 =) Tc5 77. Lb1 Tb5 är det inte lätt för vit att komma vidare, på t ex 78. La2 blir h-bonden svag.

67. – Te7 68. Lg4 Sb5† 69. Ka4 Sd4!

Med hotet 70. b4?? Ta7† matt.

70. Ta6 Te5 71. Tg6

Tornbyte ger ingenting, vilket följande varianter visar:

a) 71. Ta5† Kd6 72. Txe5 Kxe5 73. b4 Kd6 74. Lh5 (74. Ka5 Sc6† 75. Kb5 Sxb4 =) Kc7 75. Lg6 Kb6 76. Le4 Se2 77. Kb3 Sf4 78. Lf5 Sd5!! 79. Le6 Sxb4 80. Kxb4 Kc6 =;

b) 71. b4 Te1 72. Ka5 Ta1† 73. Kb6 Txa6† 74. Kxa6 Kc4 75. b5 Sxb5 76. Le2† Kd4 =.

71. – Ke4!

Det enda. Svart var i dragtvång: 71. – Sc2? 72. b4!

72. b4 Kd3

Kungen smyger närmare fribonden. Lägg märke till hur passiv löparen är. Det är resultatet av stortat försvarsspel av amatören Stein från Hamburg!

73. Tg8 Te1

Hotar åter matt.

74. Ka5 Te5†

Efter 74. – Ta1† 75. Kb6 Tb1 76. Kc5 Tc1† 77. Kd6 Tb1 78. Tg5 Txb4 79. h4 skulle svart har förlorat dyrbar tid jämfört med partifortsättningen.

75. Ka6 Tb5 76. Ld7 Txb4 77. Tg5 Tb2 (=) 78. h4 Ke4 79. h5 Th2 80. Kb6 Kf4 81. Td5 Sf3 82. Kc5 Se5 83. Le8 Kf5 84. Kd6 Kf6 85. Txe5 remi.

Fortsättningen kunde ha blivit: 85. – Td2† 86. Td5 Txd5† 87. Kxd5 Kg7 osv.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

JÄNISCHGAMBIT (C 63)

Thomas Ernst
Sverige

Sverre Johnsen
Norge

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 f5 4. Sc3 Sf6 5. exf5 e4 6. Sg5

Ännu starkare är 6. Sh4, Laskers rekommendation, varefter vit spelar en variant i Kungsgambit med ett tempo mer.

6. – d5 7. d3 h6 8. Se6

Efteråt visade min motståndare mig pjäsoffret 8. dxe4 hxg5 9. e5, men svart klarar sig fint efter 9. – Se4. Däremot är 9. exd5! chansrikt och oklart, t ex 9. – a6 10. La4 b5 11. Sxb5!

De7† 12. De2 Dxe2† 13. Kxe2 axb5 14. Lxb5 Ld7 15. dxc6 Lxf5 16. c3 och vit har fyra bönder för pjäs samt en liten fördel. Svart är dock inte utan motchanser.

8. – Lxe6 9. fxe6 Dd6 10. dxe4 Dxe6! 11. 0–0

Här strandade 11. Sxd5? på 11. – Dxe4† 12. Se3 Db4† etc.

11. – dxe4

12. Te1!

I korppartiet Hawley – Cunliffe, 1977, följde 12. Sxe4!?, varefter svart borde ha svarat med 12. – Sxe4 13. Te1 Lb4! 14. c3 Lc5 som försvarar fältet d3. Detta har, som vi ska se senare i partiet, stor betydelse.

12. – Lc5 13. Sxe4!

Vinner bonde tack vare fångslingen på e-linjen.

13. – Sxe4 14. Df3 0–0–0

Eller 14. – Lxf2† 15. Dxf2 ±.

15. Txe4 Dd5!

Johnsen, som hittills har spelat à tempo, förstärker svarts spel i partiet Hawley – Cunliffe, där det sämre 15. – Dg6? spelades.

16. Ld3 Kb8?

En bättre chans till motspel utgjorde 16. – Thf8 även om vit behåller merbonden efter 17. Dh3† Kb8 18. Le3 Se5 19. Lxc5 Dxc5 20. Dg3 Sxd3 21. cxd3 Dc2 22. Tc4 Dxb2 23. Dxc7† Ka8 24. Tfl Dxa2 25. Dxg7.

17. Le3 Se5

Efter 17. – Sd4 konsoliderar vit sin ställning med 18. Dd1 Thf8 19. Dd2 följt av b3 och Te1.

18. Df5!

Framtvingar dambyte.

18. – Sxd3 19. Dxd5 Txd5 20. cxd3 Lxe3 21. Txe3 Thd8!

Svarts enda chans är att trycka mot vits svaga d-bonde.

22. Td1 Tc5 23. Kf1 Tc2 24. Te2 Tc6 23. f3 Tcd6 26. Te4 c5

Bonden kunde inte slås på grund av matt.

27. Ke2 T8d7 28. b3 Kc7 29. Td2 g5

Denna försvagnig bara underlättar vinstföringen.

30. h4 Tg7 31. hxg5 hxg5 32. d4! (+-) cxd4 33. Tdxd4

Vit har löst upp sina splittrade bönder. 33. – Tgd7 34. Txd6 Txd6 35. Te7† Kc6 36. Te5 Tg6 37. g4 Kd6 38. Ta5 a6 39. Kc3 Te6† 40. Kf2 Tg6 41. Kg3 Kc7 42. Tf5 b5 43. Tc5† Kb6 44. b4 a5 45. a3 a4 46. f4!

Det avgörande genombrottet. 46. – gxf4† 47. Kxf4 Td6 48. Tc3 Td1 49. g5 Tf1† 50. Tf3 Tg1 51. Kf5 Kc6 52. g6 Kd5 53. Kf6 Ke4 54. Th3 Tf1† 55. Ke6 Tg1 56. Kf7 Tf1† 57. Kg8 Kf5 58. g7 Ke6 59. Kh8 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

Ytterligare några resultat från Gausdal: **Skei Open:** 1) Stanislav Savtjenko, Ukraina 4½ (av 5), 2) Ivar Bern, Norge 4½, 3) A Tjernajev, Ryssland 4½, 4) Tiger Hillarp Persson, Sverige 4½, 5) Bernd Stein, Tyskland 4, 6) Pavel Blatný, Tjeckien 4, 7) Heikki Westerinen, Finland 4.

Övriga svenskar: 8) Erik Malmstig 3½, 12) Per Wikström 3½, 25) Toni Johansson 2½ (62 deltagare).

Peer Gynt Open: 1) Jens B Eilertsen, Norge 6 (av 7), 2) Gunnar B Hansen, Norge 5½, 3) Sven-Olof Andersson, Sverige 5½, 4) Knut-Jarle Hjørnevik, Norge 5½.

Övriga svenskar: 15) Andreas Lindström 4, 44) Stig Jurå 2 (49 deltagare).

Bengt Ekenbergs Minne

Stellan Brynell segrade i mitten av augusti i Bengt Ekenbergs Minnesturnering i Helsingborg efter en imponerande uppvisning med sex raka segrar plus en avslutande remi. Med anledning av Helsingborgs SS' 90-årsjubileum uppgick förstapriset till hela 5 000 kronor.

Resultat: Stellan Brynell, Limhamns SK 6½ (av 7), Samir Lejlić, Växjö SK 6, Ove Nilsson, En Passant, Svedala och Jan Bengtsson, Åstorps SS 5½, Gösta Persson, Åstorps SS, Christian Jepson, Lunds ASK, Magnus Eriksson, Limhamns SK och Richard Persson, Limhamns SK 5, Gregor Reid, Halmstads SS, Peter Petković, Kirsebergs SK, Borislav Ikonić, Växjö SK och Samir Beglerović, Växjö SK 4½.

En historia om särskiljning: RÄTT MÄSTARE KORAD?

■ Vad händer när två spelare kommer på samma poäng? Hur avgör man vem som gjort den "bästa" prestationen? Till detta har vi särskiljningsbestämmelser, som med vetenskaplig exakthet manglar fram en vinnare efter enhetliga och otvetydiga regler. Ja, det vill man gärna tro, men är det alltid så? Läs och döm själv!

Vi tar ett konkret exempel. I sommarens SM slutade fyra man på samma poäng i vete-

ranernas elitgrupp. Här är den officiella sluttabellen:

1. Bengt Andersson, Kymbo SK
2. Karl Erland Gannholm, Burs SK
3. Axel Jägare, SK City, Eskilstuna
4. Hugo Florin, SS Manhem
5. Olle Schröder, Smedjebackens SK
6. John Eriksson, Göteborgs SS/Poseidon
7. Arne Wallenberg, Vaggeryds SK
8. Sven Breimar, Vällingby SS
9. Axel Lindqvist, SK Rockaden, Umeå
10. Erik Wilkeborg, Nynäshamns SK

-	½	½	1	1	0	0	1	1	1	6
½	-	½	1	½	½	1	1	½	½	6
½	½	-	1	0	1	1	0	1	1	6
0	0	0	-	1	1	1	1	1	1	6
0	½	1	0	-	1	½	½	1	½	5
1	½	0	0	0	-	1	1	½	1	5
1	0	0	0	½	0	-	1	0	1	3½
0	0	1	0	½	0	0	-	1	1	3½
0	½	0	0	0	½	1	0	-	1	3
0	½	0	0	½	0	0	0	0	-	1

Hur går det till när de fyra främsta skiljs åt? För att få svaret går vi till Sveriges Schackförbunds tävlingsbestämmelser, paragraf 11, "Förfarande vid delad placering". Enligt dem gäller

□ i första hand spelarnas inbördes resultat. Här är det lätt att se att Florin blir fyra, eftersom han förlorat mot samtliga tre toppkonkurrenter. De övriga har emellertid spelat remi inbördes och vi måste gå vidare till

□ i andra hand bästa resultat mot övriga spelare i turneringsgruppen i den ordning dessa placerat sig. Då ser vi att Andersson, Gannholm och Jägare i tur och ordning tagit 1, ½ respektive 0 mot femman Schröder. Men varför är Schröder femma och inte Eriksson? Tydligt har en särskiljning redan gjorts här. Aha, Schröder vann mot Eriksson!

Men tänk om nu Schröder och Eriksson hade spelat remi inbördes men ändå legat på samma poäng? Just det – då hade man för att skilja dem fått gå till deras resultat mot segraren, som dels inte är utsedd än, dels beror på vem av Schröder och Eriksson som placeras först.

Om man bryter detta dödläge genom att godtyckligt placera t ex Schröder först, så blir

Andersson segrare på bättre resultat mot Schröder. Men – då har denne plötsligt sämre resultat mot ettan och ska alltså placeras efter Eriksson. När Eriksson i sin tur blir femma får vi en ny etta osv. Detta befängda särskiljningens perpetuum mobile går inte att komma ur!

Nå, men inträffar detta någonsin? Ska vi inte spela schack i stället för att ägna oss åt hårklyverier? Faktum är att denna situation uppkom i en av årets klass I-grupper, där särskiljningen gällde gruppsegern. Juryn, där författaren till dessa rader ingick, var splittrad och fattade till sist sitt beslut med röstsiffrorna 3–2. Osaken till osäkerheten är att bestämmelserna dels är oklart formulerade, dels att deras ursprungliga innebörd har fallit i glömska.

Problemet löses genom att man vid punkten "i andra hand" ovan lägger samman resultatet mot de spelare som har tagit lika många poäng. I fallet med Veteran-SM innebär det att Andersson, Gannholm och Jägare samtliga tagit 1 poäng mot Schröder + Eriksson och alltså inte kan skiljas åt. Man går då vidare till resultatet mot de båda 3½-po-

ängarna Wallenberg + Breimar. Här har Gannholm 2 poäng mot 1 för de båda medtävlarna, och Gannholm bör alltså placeras först!

Att denna regeluttolkning är den riktiga visas inte bara av den är logiskt sammanhängande och inte tillåter några ekorrhjul av ovan nämnda typ. Nästa särskiljningskriterium är nämligen

□ i tredje hand flest antal vinster.

Med ekorrhjulsvarianten kommer denna punkt aldrig någonsin att vara intressant, eftersom alla spelare förutsätts kunna särskiljas till stöd för senare särskiljningar. Så fort två spelare har olika antal vinster har de med andra ord redan skilts åt under "i andra hand". Att "flest antal vinster" står med visserklart hur bestämmelsernas fäder tänkt – men dessvärre inte uttryckt tillräckligt väl.

SCHACKVECKAN I ÖREBRO

Unga spelare firade stora triumfer i Örebro SS' årliga sanktionerade tävlingar i början av juni. Max Wahlund, Stockholm blev ny mästare i den sammanslagna klass I/II-gruppen och där knep också hemmajunioren Kristian Evertsson en klass I-titel.

Blott 11-åriga Emanuel Berg blev Sveriges yngste (?) klass I-spelare och även i klass III blev det juniorseger genom Örebros Mehdi Asadpour. Där erövrade hela tre spelare tillräckligt med poäng för avancemang till klass II. Klass III-segraren tog hem skönhetspriset genom följande prydliga vinstparti:

SICILIANSKT PARTI (B 92)

Fredrik Sollenborn Västerås ÖSK Mehdi Asadpour Örebro SS

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e5 7. Sf3 Le6 8. Lg5 Le7 9. 0-0 Sc6 10. Lxf6 gxf6 11. Sd5 f5 12. Sxe7 Dxe7 13. Sd2 fxe4 14. Sxe4 d5 15. Sc3 0-0-0 16. a3 Thg8 17. Kh1 Tg6 18. Tg1 Th6 19. g3 Df6 20. f3 d4! 21. Se4 Txb2† 22. Kxb2 Dh6† 23. Kg2 Lh3† 24. Kf2 De3† 25. Ke1 Dxb1† 26. Kd2 De3† 27. Ke1 Tg8 28. g4 (28. Dc1!?) Lxg4! 29. fxd4 Txd4 30. uppgivet.

Stormästaren Lars Karlsson och IM Michael Wiedenkiller delade segern i snabb-schackturneringen Jacob Ekelunds Minne, där C-spelarna Ulf Jiretorn och Mats Persson

Hur skulle det gå mellan Andersson och Jägare vid en enligt min mening korrekt särskiljning? Man finge gå vidare till

□ i fjärde hand flest antal partier med de svarta pjäserna. Eftersom Jägare spelat fem svartpartier mot Anderssons fyra slipper man därmed tillgripa

□ i femte hand lottning.

Jag är angelägen att påpeka att det ovan skrivna inte syftar till att försöka riva upp fastställda tabeller, än mindre till att kasta en skugga över någons sportsliga prestationer. Däremot är det angeläget att de bestämmelser som tillämpas inte är öppna för missförklaringar och att de fungerar i alla tänkbara fall. Bergersystemet är äldre än Sveriges Schackförbund och det borde inte vara omöjligt att nå tillbaka till det målet!

Mats Eriksson

överbaskade. I det starkt besatta öppna Mälardalsmästerskapet i blyxt blev det en klar och säker seger för Thomas Engqvist med endast en förlust på de 11 finalpartierna.

Resultat:

Klass I/II: 1) Max Wahlund, Wasa SK 6, 2) Kristian Evertsson, Örebro SS 5½, 3) Jörgen Elfström, Hallstahammars SK 5 (8 deltagare).

Klass II: 1) Emanuel Berg, Skövde SS 7½, 2) Krister Blom, Eskilstuna SK 6, 3) Börje Lindström, Finspångs SK 6 (10 deltagare).

Klass III: 1) Mehdi Asadpour, Örebro SS 7½, 2) Robert Einarsson, Linde SK 7, 3) Göran Lindhé, Örebro SS 7 (10 deltagare).

Jacob Ekelunds Minne: 1–2) Lars Karlsson och Michael Wiedenkiller, båda SK Rockaden, Stockholm 7, 3–4) Ulf Jiretorn, Bräkne-Hoby SK och Robert Åström, SS Luleå 6½, 5–8) Jan Johansson, Upsala ASS, Lars Madebrink, Karlskoga SK, Mats Persson, Karlstads ASS och Ingemar Vulcan, Lidköpings SS 6 (78 deltagare).

Mälardalsmästerskapet i blyxt, A-final: 1) Thomas Engqvist, Örebro SS 10, 2) Robert Åström, SS Luleå 9, 3) Lars Karlsson, SK Rockaden, Stockholm 8½.

Övriga finaler vanns av Rolf Göransson, Örebro SS 10½, Fredrik Larsson, Ervalla SS 9, Rifat Saskin, Karlskoga SK 11 samt Patrik Kimari, Västerås ÖSK 7 (totalt 58 deltagare).

Interzonturneringen i Jakarta 1993

			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	P	
1. Ketevan Arachamija	Georgien	g	2440	+25	+32	+08	=06	=30	=03	+11	=02	+04	=09	+15	=05	=07	9½
2. Alisa Galljamova	Ukraina	g	2435	+31	+04	-06	+26	+05	+13	-03	=01	+12	-15	+09	=07	+11	9
3. Maja Tjiburdanidze	Georgien	g	2510	+15	=12	+11	=30	+06	=01	+02	=04	+07	-05	=14	=08	=13	8½
4. Zhaoqin Peng	Kina	g	2335	+35	-02	+21	=10	=22	+08	+06	=03	-01	+12	=05	+14	=17	8½
5. Alisa Marić	Jugoslavien	g	2405	=14	+38	+12	=13	-02	+22	=10	=09	+16	+03	=04	=01	=06	8½
6. Pia Cramling	Sverige	g	2525	+16	+07	+02	=01	-03	=10	-04	+21	+13	-14	=08	+09	=05	8
7. Christina Foisor	Rumänien	g	2360	+ F	-06	=15	+14	-11	+38	=19	+26	-03	+16	+13	=02	=01	8
8. Ainur Sofieva	Azerbajdzjan	g	2390	+37	+20	-01	+31	-13	-04	-12	+32	+36	+10	=06	=03	+14	8
9. Anna-Maria Botsari	Grekland	m	2245	=13	-26	+34	=12	+17	=19	+30	=05	+10	=1	-02	-06	+23	7½
10. Pin Wang	Kina	g	2335	+36	-11	+17	=04	+38	=06	=05	=13	-09	-08	=18	+26	+12	7½
11. Svetlana Matvejeva	Kirgisien	g	2395	+24	+10	-03	=22	+07	+30	-01	-12	-14	+19	+23	+15	-02	7½
12. Nino Gurieli	Georgien	g	2355	+29	=03	-05	=09	+27	=18	+08	+11	-02	-04	+21	=17	-10	7
13. Kanying Qin	Kina	g	2410	=09	=22	+16	=05	+08	-02	+15	=10	-06	=17	-07	+20	=03	7
14. Krystyna Dabrowska	Polen	m	2240	=05	=18	+37	-07	-19	+33	=17	+38	+11	+06	=03	-04	-08	7
15. Lidija Semjonova	Ukraina	g	2285	-03	+29	=07	=18	+33	=26	-13	+30	+19	+02	-01	-11	=16	7
16. Anda Šafrianska	Lettland	m	2290	-06	+27	-13	=37	+32	+36	=26	+20	-05	-07	=31	+30	=15	7
17. Margarita Voiska	Bulgarien	g	2345	=30	=21	-10	+39	-09	=28	=14	+37	+18	=13	=20	=12	=04	7
18. Julia Demina	Ryssland	g	2365	=38	=14	=20	=15	=31	=12	-21	+28	-17	+36	=10	=19	+27	7
19. Mirjana Marić	Jugoslavien	g	2305	=28	-23	+39	=27	+14	=09	=07	=31	-15	-11	+33	=18	=20	6½
20. Nino Churtsidze	Georgien	m	2325	+33	-08	=18	-28	=37	+39	+22	-16	=21	+26	=17	-13	=19	6½
21. Irina Kulisj	Ryssland	m	2225	=26	=17	-04	=32	+24	=31	+18	-06	=20	+30	-12	-23	+33	6½
22. Tatjana Sjumiakina	Ryssland	m	2320	+39	=13	=26	=11	=04	-05	-20	=23	=27	=33	-30	+35	+34	6½
23. Zoja Leltjuk	Ukraina	g	2340	=27	+19	-30	-38	-36	=29	+35	=22	+24	+31	-11	+21	-09	6½
24. Adrienn Csöke	Ungern	m	2235	-11	=36	-28	+35	-21	-32	+ F	+25	-23	=34	+39	+31	=26	6½
25. Yuliya Levitan	USA	m	2270	-01	=34	-27	-33	=29	=35	+39	-24	+ F	-38	+36	+32	+31	6½
26. Claudia Amura	Argentina	m	2365	=21	+09	=22	-02	+28	=15	=16	-07	=31	-20	+27	-10	=24	6
27. Beatriz Marinello	USA	m	2160	=23	-16	+25	=19	-12	=37	-38	+ F	=22	+28	-26	+29	-18	6
28. Yuhua Xu	Kina	m		=19	-30	+24	+20	-26	=17	-31	-18	+29	-27	+ F	-34	+36	6
29. Lucia Maria	Indonesien	m	2190	-12	-15	=35	=34	=25	=23	=37	=33	-28	+ F	+32	-27	+30	6
30. Bhagyashree Thipsay	Indien	m	2175	=17	+28	+23	=03	=01	-11	-09	-15	+38	-21	+22	-16	-29	5½
31. Flura Piskova	Kazachstan	m	2260	-02	+35	+32	-08	=18	=21	+28	=19	=26	-23	=16	-24	-25	5½
32. Vera Piecheva-Jürgens	Tyskland	m	2350	+34	-01	-31	=21	-16	+24	=36	-08	=37	+35	-29	-25	+39	5½
33. Lisa Lumongdong	Indonesien	m	2080	-20	-37	+ F	+25	-15	-14	=34	=29	+39	=22	-19	+38	-21	5½
34. Juni W Lindri	Indonesien	m	2185	-32	=25	-09	=29	-39	+ F	=33	-36	=35	=24	+38	+28	-22	5½
35. Viktoria Johansson	Sverige	m	2155	-04	-31	=29	-24	+ F	=25	-23	+39	=34	-32	+37	-22	+38	5½
36. Julia Tverskaya	USA	m	2090	-10	=24	-38	+ F	+23	-16	=32	+34	-08	-18	-25	+39	-28	5
37. Nava Starr	Kanada	m	2210	-08	+33	-14	=16	=20	=27	=29	-17	=32	=39	-35	+ F	- F	5
38. Martina Holoubkova	Tjeckien	m	2235	=18	-05	+36	+23	-10	-07	+17	-14	-30	+25	-34	-33	-35	4½
39. Caroline Bijoux	Sydafrika	m		-22	+ F	-19	-17	+34	-20	-25	-35	-33	=37	-24	-36	-32	2½

■ Blev Pia Cramling sexa eller sju? Omedelbart efter turneringen var Pia övertygad om att hon blivit sju. FIDE:s officiella lista, och det är den TfS publicerar, placerar henne emellertid på sjätte plats.

■ Orsaken till förvirringen är att Christina Foisor kom för sent till första rondan och eftersom antalet deltagare var udda erhöj hon en etta utan spel. Detta ställde naturligtvis till problem vid särskiljningen.

■ Pia ingick själv i tävlingsjuryn, där man efter omfattande diskussioner fastställde riktlinjerna. Enligt dessa skulle rumänskan bli sexa. Uppenbarligen har FIDE i efterhand ändrat tävlingsjuryns beslut.

Pia + Gideon = VM-kandidater

■ Två gånger var Gideon Ståhlberg VM-kandidat. Nu har Pia Cramling upprepat den bravaden!

I damernas interzonturnering i Jakarta, Indonesien 31 juli – 16 augusti gick Pia in bland de sju som kvalificerade sig för fortsatt VM-spel. Det skedde inte utan möda – hon var tvungen att ta en halv poäng som svart i sista rondens parti mot Alisa Marić, Jugoslavien. Efter 31 drag var saken klar och för andra gången kan Pia Cramling titulera sig VM-kandidat.

Det är sju år sedan sist. I mitten av 1980-talet vann Pia ett spännande interzonsärs spel i Stockholm, i vilket bl a årets VM-utmanare Nana Ioseliani deltog, och sedan blev hon fyra i 1986 års kandidatturnering i Malmö.

39 spelare, en rekordsiffra, från 22 nationer deltog. Irina Levitina, USA lämnade återbud och ett sent sådant kom även från ex-världsmästarens Nona Gaprindasjvili, Georgien vars make hade avlidit. Till ersättare för Nona utsågs Ainur Sofieva, Azerbajdzjan.

Deltagarna inkvarterades på femstjärniga Sahid Jaya Hotel mitt i huvudstaden Jakarta. Turneringen spelades på hotellet och drog skapligt med publik. Simultanföreläsningar, föreläsningar och andra kringarrangemang bidrog till att höja intresset för evenemanget.

Vi kan nog räkna med fler stora schackhändelser i den här delen av världen, dvs Fjärnan Östern, i framtiden. I området finns några av världens mest expansiva och snabbast växande ekonomier och schackintresset är betydande inte bara i Filippinerna. Indonesiens 4 000 öar har 200 miljoner invånare – tänk när de får möjlighet att ägna sig åt schack...

Pia Cramling var topprankad och inledde starkt med 3½ poäng på de fyra första ronderna. Ett av sina bästa partier spelade hon mot Alisa Galljamova, Ukraina i rond 3:

DAMGAMBIT (D 39)

Pia Cramling
Sverige

Alisa Galljamova
Ukraina

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 dxc4 5. e4 Lb4

6. Lg5 c5 7. Lxc4 cxd4 8. Sxd4 Lxc3† 9. bxc3 Da5 10. Lb5† Sbd7 11. Lxf6 Dxc3† 12. Kf1

I ett parti mot Jan Timman i Reykjavik 1991 spelade Ljubomir Ljubojević 12. Ke2 och efter 12. – gxf6 13. Tc1 Db4 14. Tc4 De7 15. Dc1 0–0 16. Tc7 fick han bra spel och vann efter 32 drag. Efteråt föreslog Timman 12. – Db2†!? som förstärkning av svarts spel.

12. – gxf6 13. h4!?

En idé som lanserats av Andras Adorján.

13. – a6 14. Th3 Da5 15. Le2 Ke7 16. Tc1 Td8

Bonden på a2 gick inte att slå: 16. – Dxa2?

17. Ta1 Db2 18. Tb3 och damen är fångad.

17. Dc2 Se5

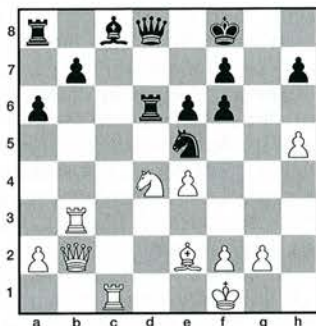
Inte 17. – Sc5? 18. Tc3! Txd4 19. Txc5 jämte 20. Txc8 och vit vinner pjäs.

18. Db2 Td6 19. Tb3 Kf8

Ett nytt drag enligt Pia.

20. h5 Dd8

Det är inte lätt att hitta bra drag för svart. 20. – b5 verkade betänkligt efter t ex 21. f4 Sd7 22. Sc6 Db6/Dc7 23. Da3! och på 20. – b6 är damen illa ute efter 21. f4 Sd7 22. Sc6 osv.

21. Da3! De7 22. Tg3 Td7?! 23. De3 Dd8 24. Sf3 Sc6

Eller 24. – Sxf3 25. Dh6† Ke7 26. Txf3.

25. Dh6† Ke7 26. Dxd7 Sd4 27. Tg8 Db6 28. Dg7 Td8

Det hotade matt i ett drag.

29. Txd8 Dxd8 30. Sxd4

Även 30. e5 såg starkt ut.

30. – Dxd4 31. h6 Ld7

På 31. – Dd8 angav Pia 32. Lh5 De8 33. Lxf7 Dxf7 34. Tc7† Ld7 35. Txd7† osv.

32. h7 Db2 33. Te1 Lb5 34. h8D Txd8 35. Dxd8 Dxa2 36. Lxb5 axb5 37. Db8 Dc4† 38. Kg1 Dc6 39. Td1 uppgivet.

Alisa Galljamova var annars en av dem som imponerade mest i den här turneringen med flera fint anlagda partier.

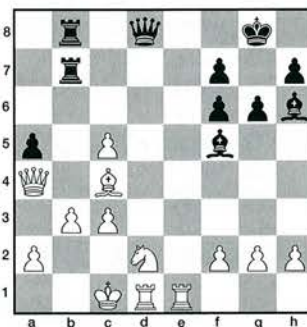
Efter den goda starten hamnade Pia, som inte trivs särskilt bra i rollen som favorit – i varje fall inte i damtävlingar – i en svacka. Under de tre följande ronderna blev det endast en halv poäng sedan hon förlorat två partier som vit. Förlusten mot Maja Tjiburdanidze var särskilt smärtsam eftersom Pia spelat upp en mycket lovande ställning. Ett nytt bottenpapp mot den 19-åriga polska flickvärldsmästarinna Krystyna Dabrowska i tionde rondan höll på att ställa till problem innan vinsten mot Anna-Maria Botsari i näst sista rondan på nytt placerade svenskan på kandidatplats.

Maja Tjiburdanidze gjorde inte ett lika säkert intryck som i t ex OS i Manila i fjol även om hon hela tiden fanns med i toppen. I stället var det hennes landsmaninna Ketevan Arachamija som angav tonen. I nionde rondan lyckades hon med motståndarens benägna bistånd förvandla en förlustställning till vinst mot kinesiskan Zhaoqin Peng. Två ronder senare tog hon hand om ledningen för gott efter seger i snyggt parti mot en tidigare VM-kandidat:

DAMBONDESPEL (D 00)

Lidija Semjonova Ukraina
Ketevan Arachamija Georgien

1. d4 d5 2. Lg5 Sd7 3. Sf3 Sgf6 4. Sbd2 g6 5. c3 Lg7 6. Dc2 0–0 7. e4 dxe4 8. Sxe4 Sxe4 9. Dxe4 Sf6 10. Lxf6 exf6 11. 0–0–0 Lh6† 12. Sd2 Lf5 13. Dxb7 c5 14. dxc5 Te8 15. Lc4 Te7 16. Db4 Tb8 17. Da4 Teb7 18. b3 a5 19. The1

19. – Tb4! 20. De8† (20. cxb4 Dd4) Dxe8 21. Txe8† Txe8 22. cxb4 axb4 23. c6 Ta8 24. c7 Lf4 25. Te1 Lxc7 26. Te7 Lf4 27. Txf7 Kh8 28. g3 Le5 29. Kd1 Lc3 30. Sf1 Txa2 31. Se3 Le4 32. Tf8† Kg7 33. Tg8† Kh6 34. Sg4† Kg5 35. h3 Ta1† 36. Ke2 Te1† matt.

Den enda överraskningen bland dem som gick vidare var Christina Foisor. Mycket nära var Ainur Sofieva som efter en miserabel svit av nollor i mitten av turneringen avslutade med 5/6 och blev utslagen i särskiljningen. Nära var också Krystyna Dabrowska, som i näst sista rondan avböjde ett remianbud från Peng, spelade fel och förlorade.

Alisa Galljamova och Zhaoqin Peng gjorde båda IM-resultat medan Anna-Maria Botsari presterade en WGM-norm.

Till de sju VM-kandidaterna sällar sig förra VM-cykeln utmanarfinalist Zsuzsa Polgár samt förloraren av VM-matchen Jun Xie/Nana Ioseliani. En tionde och sista plats hålls öppen för Judit Polgár.

För Viktoria Johansson innebar interzonturneringen ett verkligt elddop. Hon var rankad som nummer 35 och efter en sällsynt olycklig start med bara en halv poäng på de fyra första ronderna fick hon hålla till i kön. Det dröjde till åttonde rondan innan hon vann sitt första parti men hon kämpade väl och slutresultatet är fullt godkänt.

Till sist en liten kombinationsövning:

Martina Holoubkova
Tjeckien

Zoja Letjuk
Ukraina

19. – Sf5! 20. exf5 Sg3†! 21. hxg3 fxg3 22. De4 Txf5 23. uppgivet!

■ Deep Blue (som i våras fick stryk av Bent Larsen) har i New York vunnit en miniatyrmatch – två 30 minuterspartier – mot Judit Polgár med 1½–½.

Tredelad seger i Täby Open

Den 22:a upplagan av Täby Open samlade 98 deltagare, som genomförde nio ronder i den nyrenoverade Tibblehallen. IM Jevgenij Agrest, Ryssland var topprankad 2465 före IM Dan Cramling, SK Passanten (2420) och IM Robert Bator, SK Rockaden (2380).

Stig Flodmark, Danderyds SK gjorde sin 22:a (!) start och tre kvinnliga spelare, Eva Jiretorn, Bräkne-Hoby SK (6), Svetlana Agrest, Ryssland (5½) och Svetlana Demidova, Sollentuna SK (4½) svarade för fina insatser.

Stockholmsmästaren Luis Couso öppnade med fyra ettor, mot bl a IM Miralem Dzevlan, Stockholms SS och Agrest. Även Rikard Backelin, Vällingby SS började med fyra segrar och i femte rondan slog han Couso. Jämna steg med Backelin höll endast Dan Cramling som tog sin femte raka vinst mot Agrest.

Cramling spelade sedan remi mot Backelin och mot Vladimir Polej, Sollentunas vitryska import. I slutronden möttes Cramling och Bator i rent finalparti, som fick ett ganska lugnt förlopp. Två drag efter tidskontrollen gjorde sig Cramling skyldig till ett trötthetsfel mot Robert Bator och förlorade – en halva hade räckt för ett odelat förstapris.

Nu gick Bator förbi och särskiljningen placerade honom som förste man, en kvalitetspoäng före Johan Furhoff, Södra SASS. Denne hade startat med en nolla mot Mattias Nilsson, Eskilstuna SK men vann sedan sex partier innan han spelade remi mot Bator. I slutronden besegrade han en speltrött Polej. Även Magnus Fäldt, Schack 08 gjorde en utmärkt turnering. I sista rondan slog han Dzevlan och blev tredje man på pallen.

Resultat: 1) Robert Bator, SK Rockaden 7½ (av 9), 2) Johan Furhoff, Södra SASS 7½, 3) Magnus Fäldt, Schack 08 7½, 4) Dan Cramling, SK Passanten 7, 5) Rikard Backelin, Vällingby SS 7, 6) Bengt Sjödin, Södra SASS 7, 7) Vladimir Polej, Sollentuna SK 6½, 8) Jörgen Eriksson, SK Rockaden, Umeå 6½, 9) Jevgenij Agrest, Ryssland 6½, 10) Thore Ångqvist, SK Rockaden 6½, 11) Miralem Dzevlan, Stockholms SS 6½, 12) Stefan Engström, Farsta SK 6½.

Täbyblixten samlade 78 deltagare och vanns av Jevgenij Agrest på 15½/18 före Stefan Solbrand, Solna SS 13½, Bengt Lindberg, Solna SS och Luis Couso, Sollentuna SK 13.

Hans Svedbark

■ Vid pressläggningen är den officiella VM-matchen i Holland avbruten och det är oklart om det blir någon fortsättning. Efter nio partier lämnade Reynir Helgason följande rapport:

”FÖR ÄRA, PENGAR OCH ETT GOTT ANSEENDE”?

Hur ser folk i Holland på matchen som kan ge landet dess förste världsmästare sedan Euwe slog Aljechin år 1935?

Rubriken över den här artikeln är hämtad från en av landets största dagstidningar, *de Volkskrant*, där en välkänd skribent vid namn de Graaf skriver om VM-matchen. de Graaf, som kan beskrivas som en holländsk version av Åke Stolt (sportchef på *Sydsvenska Dagbladet*, härom året belönad med Stora Journalistpriset – red) kritiserar Jan Timman för att delta i en ”imitationsmatch” och för att inte se ”nyktert” på saker och ting.

Timman har sagt att matchen mot Anatolij Karpov är den officiella VM-matchen och att vinnaren blir världsmästare, den bästa i världen. Han har också uttalat sig ganska positivt om sina chanser.

de Graaf anser att Timmans uttalanden är rätt hårda med tanke på att de kommer från en spelare som för närvarande är rankad som nr 31 på FIDE:s världsbästa. Han påpekar, tämligen hånfyllt, att det sitter en kille i London som nyligen har slagit både Timman och Karpov, och han är inte världsmästare...

De flesta i Holland verkar vara av den åsikten att de bästa spelarna finns i London och att Timman kommer att vara i det närmaste chanslös mot Karpov. Man har pekat på Karpovs goda och Timmans dåliga resultat på sistone samt på Timmans usla statistik i de inbördes mötena. Innan matchen startade hade de mötts i 67 långpartier med resultatet +23 =39 –5 i Karpovs favör.

Den schackkunniga pressen har anklagat Timman för att oportunistiskt ha gått med på att spela enbart för pengarnas skull och för att vilja jämföra sin match med Euwes ”när alla vet att den moraliskt riktiga VM-matchen spelas i London”.

Personligen tycker jag det är fel att klandra Timman, det är ju trots allt fråga om en of-

ficiell VM-match. Han har betydligt jämnare statistik mot Karpov under de två senaste åren, och detta borde ge anledning till en viss optimism. Jag tror dessutom att några av Timmans uttalanden ska ses som ett försök att blåsa liv i det ganska svala intresset.

Timman är väl medveten om att för att bli bäst i världen måste man slå Kasparov. I en intervju har han sagt att det skulle vara oerhört roligt att besegra Karpov, ”men vi vet ju alla vem som är bäst. Ni tror väl inte att jag är lika galen som Fischer?”.

Ett par av de största dagstidningarna, däribland ovannämnda *de Volkskrant*, har valt att skicka sina schackskribenter till London. Det har lett till intervjuuttalanden av Timman i stil med:

– Man ser dollartecken framför ögonen på Short...

– Kasparov lider av storhetsvansinne och är otvivelaktigt schizofren...

Om Karpov säger Timman mindre ”smaskiga” saker som t ex:

– Vi är inte direkt vänner men jag tycker han är trevlig...

– Jag har mycket stor respekt för Karpovs schackkunnande...

– Karpov är mer intelligent än vad Kasparov och Short är tillsammans...

Efter det första partiet, som Timman förlorade, uppstod en debatt om schackjournalistikens objektivitet. De som hade kritiserat Timman hårdast före matchen fick vatten på sin kvarn och Karpovs överlägsenhet betonades i bästa ”vad-var-det-jag-sa?”-stil. Det bör dock påpekas att de grävsta misstagen gjordes av inte alltför schackkunnigt folk. En tidning skrev:

– Timman kom med en teoretisk nyhet i Caro-Kann men Karpov var steget före hela tiden...

John van der Wiel säger i en artikel i tid-

skriften *Schaaknieuws* att många s k experter underskattade Timmans ställning. De flesta ansåg att Timman var helt förlorad i slutspelet när han antagligen hade kunnat hålla remi med 34. c4!, vilket hade öppnat linjer för vits torn.

I skrivande stund (efter nio partier) är läget helt förändrat, och matchen i Holland framhävs mer än den i London. Det kan bero på att Kasparov verkar göra processen kort med Short men även på att Timman har spelat mycket bättre än väntat. Pressen är nu övervägande positiv och tidningarna sysslar som sagt delvis med att anklaga varandra för att ha varit elaka mot Timman.

När det gäller TV-bevakningen finns det mycket kvar innan man når upp ens till golfnivå. Resultatet av dagens parti lämnas i nyheterna och sportnyheterna på kvällen. Då och då får man lite djupare kommentarer av Hans Böhm i sportnyheterna. Böhm gör sig bra i TV och hans åsikter verkas med kommentarer och bilder från spelsalen. Men han borde ha kanske en kvart varje kväll i stället för tre minuter ett par gånger i veckan.

Varje drag kommer direkt på text-TV när partiet spelas. Det är tur att dragen ges i vanlig notation eftersom diagrammen har pjäser som är omöjliga att skilja från varandra. Detta trots att figurerna nyligen har bytts ut eftersom de ansågs vara för dåliga...

Folk i allmänhet verkar tyvärr inte vara allför upphetsade, även om arrangörerna gör vad de kan för att öka intresset. De 12 partierna i Holland har delats upp på tre städer. Tre spelas i Zwolle, tre i Arnhem och sex i Amsterdam, vilket borde ge fler chanser att se de båda kämparna i verkligheten. I samband med partierna finns det andra schackarrangemang som simultaner, torgschack osv.

Ett gäng skickliga kommentatorer, John van der Wiel, Gennadi Sosonko, Ian Rogers etc, vägleder de vilnsna genom partiernas mysterier. Till öppningsceremonin i Zwolle den 4 september hade man lyckats få prins Johan Friso, som till drottning Beatrix, som officiell invigningsman.

Inträdet är gratis, något som borde tilltala den holländska mentaliteten. Men inte ens i stadshuset i Amsterdam, Timmans hemstad, var det särskilt välbesatt när jag var där och tittade på det sjunde partiet. Kanske ökar intresset om Timman börjar vinna?

Arrangemanget verkar alltså flyta bra, även om man pinsamt nog inte har lyckats få

Så försvann 23 miljoner

Lagom till det elfte partiet i Amsterdam kom beskedet som en blix från en klar himmel:

Sultanatet Oman, där andra halvan av matchen Karpov – Timman skulle spelas, hade aldrig gett något löfte om prispengar!

Tidigt i somras meddelade FIDE stolt att prissumman för den officiella VM-matchen skulle uppgå till 4 miljoner schweizerfrancs, i dagens kurs närmare 23 miljoner kronor, ungefär en miljon högre än för utbrytarmatchen i London. För halva summan skulle Oman stå, det hade enligt uppgift sultanen Qaboos Bin Said lovat.

Oman, beläget i nordöstra hörnet av den arabiska halvön, har på ett par decennier tagit steget från medeltid till nutid. Nyligen genomförda arkeologiska undersökningar har gett vid handen att schack spelades i detta område för mer än tusen år sedan.

Så misslyckades holländarna med att finna en sponsor och de fick vara nöjda med att kunna bestrida enbart de organisatoriska kostnaderna. Spelarna förklarade sig införstådda med att tävla om halva den utlovade summan.

Uppenbarligen hade FIDE inte försäkrat sig om någon bankgaranti, något som man tidigare har varit mycket noga med. Efter det elfte partiet tvingades FIDE-presidenten Florencio Campomanes meddela att Oman hade dragit sig ur på grund av ”ekonomiska skäl”.

De holländska arrangörerna är villiga att ta hand om även de återstående partierna. Timman har sagt att han inte är intresserad av att spela ”gratis” men att han är beredd att fortsätta matchen om man kan finna en snabb lösning.

FIDE har tidigare framhållit att en VM-arrangör behöver minst ett år på sig för det förberedande arbetet. Nu måste man skaka fram ett stort antal miljoner på praktiskt taget ingen tid.

Kasparovs kommentar:

– FIDE:s match har blivit en skandal och en katastrof. Den blir slutet på en föråldrad och byråkratisk organisation...

tag i en sponsor för den holländska delen av matchen.

Vem vinner, och vad faller avgörandet?

Timman har sagt att hans spelöppningsförberedelser är bättre än Karpovs. Den holländske stormästaren räknar sig själv som spelöppningsexpert och påpekar att Karpov inte själv studerar öppningar utan får alla nyheter serverade av sina medhjälpare. Timman menar vidare att hans breda öppningsreper-toar gör det svårare för Karpovs stab att "preppa".

Andra har påpekat att tidigare partier mellan de två ofta har lett till slutspel. I dessa har Karpov vid flera tillfällen lyckats slinka ur sämre ställningar medan Timman allt som oftast har förlorat när han har stått sämre. Kan Timman förbättra sin slutspelsteknik borde således hans chanser öka betydligt.

Om man studerar matchens inledning kan man konstatera att både Timman och "slutspelsanhängarna" har haft rätt. Bättre öppningar gav Timman initiativet, men åter lät han Karpov slippa undan i sämre slutspel.

Allt viktigare i matchsammanhang är att ha goda medhjälpare vid sin sida. Karpovs stab består av amerikanen (!) Ron Henley samt av Vladimir Jepsjin och Michail Podgajets. Det ryktas att även andra sekundanter finns tillgängliga på så att säga lösare basis.

Karpovs öppningsförberedelser har hittills

inte imponerat. Man kan t ex fråga sig varför exvärldsmästaren tänkte så länge när Timman spelade 17. Kc1 i det tredje partiet. Just det draget föreslogs både under och efter det första partiet av samtliga närvarande stormästare som en tänkbar förstärkning för vit.

Timman har vid sin sida Jeroen Piket, Yasser Seirawan och Ulf Andersson. Timman anser att Seirawan är viktig eftersom amerikanen har varit med i andra stora sammanhang som sekundant åt Viktor Kortchnoi. Seirawan och Piket står för de kreativa inslagen under analyserna medan Andersson och Timman själv har en mer jordnära inställning. Enligt Timman fungerar Ulf som ett slags katalysator, och svensken vet hur mycket man kan få ut ur en ställning.

Sekundanterna har utan tvivel bidragit till Timmans initiativ i matchens inledningsfas. När Karpov trots allt hade förberett sig inför det sjätte partiet vann han. Inför det åttonde hade Timmans lag förberett en remivariant i samma spelöppning, och remi blev också resultatet.

Medarbetare och anhängare hoppas förstås att Timman så småningom ska börja skörda frukterna av sitt fina spel. Somliga säger:

– Det är synd att Timman inte har lyckats ta ledningen i matchen när han spelar så bra, för när Karpov tar i kan det vara bra med ett försprång...

Reynir Helgason

Anatolij Karpov	Ryssland	1	0	½	½	½	1	½	½	½	1	½	½	7
Jan Timman	Holland	0	1	½	½	½	0	½	½	½	0	½	½	5

Thomas Ernst kommenterar: KARPOV – TIMMAN

■ Thomas Ernst har studerat de första partierna i matchen mellan Anatolij Karpov och Jan Timman:

FÖRSTA MATCHPARTIET
CARO-KANN (B 17)

Jan Timman Anatolij Karpov

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sd2 dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Lc4 Sgf6 6. Sg5 e6 7. De2 Sb6 8. Ld3 h6 9. S5f3 c5 10. dxc5 Lxc5 11. Se5 Sbd7 12. Sgf3 Dc7 13. Lf4!?

Här finns en känd fälla: 13. Ld2?? Sxe5 14. Sxe5 Lxf2! 15. Kxf2 Dxe5 16. Dxe5 Sg4! osv.

13. – Lb4!?

Det bästa draget, som förhindrar rockaden.

14. Sd2!

En nyhet som Timman sannolikt förberett i samarbete med Ulf Andersson. I partiet Timman – Karpov, Amsterdam 1988 följde 14. Kf1 Ld6 15. Lg3 0–0 16. Td1 Sxe5 17. Sxe5 Td8! 18. Sc4 Lxg3 19. hxg3 Ld7 20. De5 med lika spel och remi efter 42 drag.

Även i partiet Mestel – Hodgson, brittiska

mästerskapet 1989, vägrade chanserna lika efter 14. Kf1 Ld6 15. Te1 0–0 16. c3 b6 17. h4 Lb7 18. Sxd7 Dxd7 19. Se5 Dc7 20. Th3 Sd5 21. Lc1 Tfd8 22. Tg3 Lxe5 etc.

14. – Lxd2!

Efter 14. – Sxe5 15. Lxe5 De7 16. 0–0 erhåller vit ett anseeligt utvecklingsförsprång, liksom i Rubinsteinvarianten i Franskt.

15. Kxd2 0–0 16. Thd1

Nu hade 16. Sg6?? varit ett grovt fel på grund av 16. – Da5+ -. Med löparparet och en centralt placerad springare har vit fördel, även om hans kung står lite osäkert.

16. – Db6 17. Sc4

I det tredje partiet förstärkte Timman vits spel med 17. Kc1.

17. – Dc6 18. Df3 Sd5!

Efter dambyte skulle vit behålla en permanent fördel tack vare löparparet och svarts svaghet på d6.

19. g3 Sc5

20. Lxh6!?

En intressant kombination, vederlagd med exakt spel av Karpov, i ett kritiskt skede av partiet. Efter 20. Ld6 Sxd3 (20. – Te8? 21. Se5!) 21. Lxf8 Dxc4 22. cxd3 Dd4 23. La3 b5 24. Tac1 a5 25. Lc5 Dxb2! trodde Yasser Seirawan på vit och Loek van Wely på svart.

20. – gxh6

Inte 20. – Sxd3? som förlorar efter 21. Dg4 osv.

21. Dg4! Kh8 22. Se5

På 22. Dh5 kan svart välja mellan 22. – Kg7, vilket tillåter dragupprepning, och 22. – e5 23. Sxe5 Df6 med tveeggat spel.

22. – Da4 23. Dh5 Kg7

Naturligtvis inte 23. – Sxd3? 24. Dxb2! Kg8 25. Dg5! Kh7 26. cxd3 med starkt angrepp.

24. Sg4 Th8

Här föreslogs 24. – Db4! 25. Ke2 Df4! vilket ser bra ut för svart liksom 25. Kc1 Th8 (25.

– Sxd3! 26. Txd3 Th8 27. Txd5!) 26. Se5 Sxd3! 27. Txd3 De7.

25. Se5 Tf8 26. Sg4 Th8

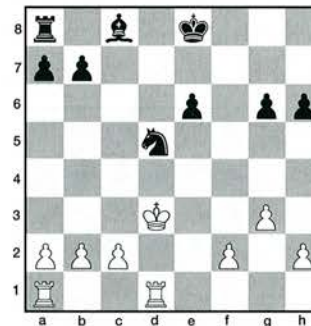
Kommentatorn van Wely uppmärksammade 26. – Db4! 27. Ke2 Df4 28. c4 e5!.

27. Se5 De8!

Inte 27. – Db4! 28. Ke2 Df4? 29. c4! .

28. Dg4! Kf8 29. Dd4 Sxd3 30. Sg6! fxe6 31.

Dxb2! Ke7 32. Dxe8! Kxe8 33. Kxd3

33. – b5!

Med två pjäser för torn i slutspelet är det viktigt för svart att inte låta vit fördriva den centralt placerade springaren.

34. Te1 Ke7 35. Te5 g5 36. Tae1 Kf6 37. T5e4 Ld7 38. h4 Tf8 39. c3 a5 40. Kd4

På 40. b3 med hotet 41. c4 följer 40. – Ke7! med dubbelhotet 41. – Tf3!/Txf2.

40. – Te8 41. f3 a4 42. Tc1 Se7 43. Kd3 e5!

Med dubbelhotet 44. – Lf5, som vinner kvalitet, och 44. – Le6, varefter svart tränger in på de vita fälten på damflygeln.

44. Ke2 Le6 45. Kf2 Lxa2 46. Tce1 Te5 47. hxg5! hxg5 48. f4 Sg6 49. fxe5! Sxe5 50. Td4 Td5 51. Txd5 Lxd5 52. Ke3 Lc4 53. Td1 Kf5 54. Td4 Sd3 55. g4! Ke5 56. Te4! Kf6 57. upp-givet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

ANDRA MATCHPARTIET
DAMINDISKT FÖRSVAR (E 15)

Anatolij Karpov Jan Timman

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 La6 5. b3 Lb4! 6. Ld2 Le7 7. Lg2 c6 8. Lc3 d5 9. Se5

Alternativet är 9. Sbd2, t ex 9. – Sbd7 10. 0–0 0–0 11. Te1 c5 12. e4 dxc4 (eller 12. – dxe4 13. Sxe4 Sxe4 14. Txe4 Lb7 15. Te3 Lf6 16. dxc5 Lxc3 17. Txc3 Sxc5 18. b4 Se4! =, Bukić – Kiselev, Ljubljana 1992) 13. Sxc4 Lb7 14. Dd3 Te8! 15. Tad1 b5 16. La5 De8 17. Scd2 cxd4 18. e5 (18. Dxb5!?) Sc5 19. Dxd4 Sd5

med lika spel (Karpov – Polugajevskij, Reggio Emilia 1991/92).

9. – Sf6

Kiril Georgiev spelade 9. – Lb7 mot Karpov i Biel 1992. Det följde 10. 0–0 Sa6 11. Lb2 0–0 12. Sc3 ±. Karpov stod på vinst under nästan hela partiet men förlorade på tid i 96:e draget.

I partiet Lobron – Chalifman, Hamburg 1991, följde 9. – Se4! 10. 0–0 0–0 11. Lb2 Lb7 12. Sd2 Sxd2 13. Dxd2 Sd7 14. Sd3 med terrängfördel för vit.

10. Sxd7 Sxd7 11. Sd2 0–0 12. 0–0 Tc8 13. e4

13. – b5!?

Timmans nyhet, som snabbt ger vinstställning. Tidigare har spelats t ex 13. – c5 14. exd5 exd5 15. dxc5 dxc4 16. c6 cxb3 17. Te1 Lb5 18. axb3 Lxc6 19. Lxc6 Txc6 20. Txa7 Lf6! med snar remi (Novikov – Stempin, Polanica Zdrój 1989).

14. Te1

På 14. exd5 exd5 15. c5? följer 15. – b4! med kvalitetsvinst.

14. – dxe4 15. c5?

Detta skarpa drag, spelat efter 30 minuters funderande, är förmodligen orsaken till vits kommande svårigheter. I Lag-VM i Lucerne 1989 vann Karpov mot Adorján med 15. Lxe4 bxc4 16. bxc4 Sb6?!. Bättre för svart är dock 16. – c5! (Dzandzagava – Chandler 1989).

15. – f5 16. f3 b4!

Förbereder det följande knock out-slaget och bättre än 16. – exf3 17. Sxf3 Tf6, varefter svart visserligen har en merbonde men passiv ställning.

17. Lxb4

Efter 16. Lb2 kan svart slå på f3 med merbonde.

17. – Se5! (-+) 18. Lc3

På 18. dxe5 följer 18. – Dd4† 19. Kh1 Dxb4 med hotet 20. – Tfd8 och pjäsvinst.

18. – Sd3 19. fxe4

Om tornet flyttar följer 19. – Lf6 med avgörande hot.

19. – Sxe1 20. Dxe1 e5!

Sämrare var 20. – fxe4 21. Sxe4 och vit har en viss kompensation för kvaliteten.

21. Sf3 exd4 22. Lxd4 fxe4 23. Dxe4 Lf6 24. Te1 Te8

En exakt beräknad avveckling till ett vunnent slutspel. Här tänkte Karpov i 50 minuter.

25. Lxf6

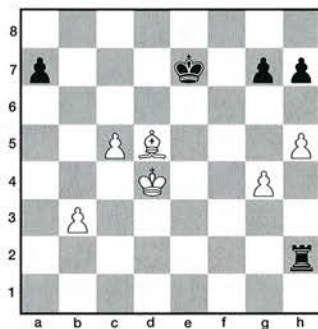
Efter 25. Dxe8† Dxe8 26. Txe8† Txe8 27. Lxf6 gxf6 bemöts både 28. Sd4 och 28. Lh3 med 28. – Td8!, t ex 28. Sd4 Td8 29. Sxc6? Td1† 30. Kf2 Td2† 31. Kg1 Txc2†! 32. Kxg2 Lb7 eller 28. Lh3 Td8 9. Kf2 Kf7 30. Lf5 (med idén 31. Lxh7/Le4) Ld3!.

25. – Txe4 26. Lxd8 Txe1† 27. Sxe1 Txd8 28. Lxc6 Td1 29. Kf2 Td2† 30. Kf3 Txa2

Vit har en bonde för kvaliteten, men springaren står passivt. Svarts kung går snabbt upp i centrum och stoppar vits fribonde.

31. h4 Kf8 32. Kf4 Ke7 33. Sf3 Tf2 34. h5 Le2

35. Ke3 Lxf3 36. Lxf3 Tb2 37. Ld5 Tc2 38. Kd4 Th2 39. g4

39. – Th3!

Med hotet 40. – Tg3. Vits löpare kan inte gardera bönderna på båda flyglarna.

40. Ke5 Te3† 41. Kf4 Tc3 42. c6 Kd6 43. Lg8 h6 44. Kf5 Txc6 45. Kg6 Ke5† 46. Kxg7 Kf4 47. uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

TREDJE MATCHPARTIET CARO-KANN (B 17)

Jan Timman

Anatolij Karpov

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sd2 dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Lc4 Sgf6 6. Sg5 e6 7. De2 Sb6 8. Ld3 h6 9. S5f3 c5 10. dxc5 Lxc5 11. Se5 Sbd7 12. Sgf3 Dc7 13. Lf4

Lb4† 14. Sd2 Lxd2† 15. Kxd2 0–0 16. Thd1 Db6 17. Kc1!

Betydligt starkare än 17. Sc4 som ledde till att vit fick problem i det första matchpartiet. På c1 har kungen har en säker plats och tornet på a1 kan senare föras i spel via a3.

17. – Sd5 18. Lg3 Sc5

På 18. – Sxe5 19. Dxe5 f6 20. Dd6! kan vit eftersträva dambyte och står bättre. Även 20. De4 är förmodligen bra för vit, t ex 20. – f5 21. De5 f4 22. Lh4 (22. – g5? 23. Lxg5!)

19. Lc4 Ld7!

Svart måste snarast möjligt skaffa sig motspel och är beredd att ge en bonde. Sämrare var 19. – f6?! 20. Sg6 Td8 21. Lxd5 exd5 och nu:

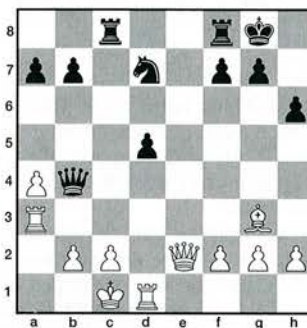
a) 22. De7? Lf5 23. Lc7 Dc6? (23. – Sb3†!! 24. axb3 Dxf2 25. Td2 Df1† 26. Td1 Dxc2 27. Td2 Dg5 28. Sf4 Td7 29. Dc5 Tc8 30. h4 Txc7 31. Dxc7 Dg1† 32. Td1 Dc3† -+) 24. Dxd8†!! Txd8 25. Se7† +-;

b) 22. Se7†! Kh8 23. Sxd5 Dc6 24. Sc7 Txd1† 25. Dxd1 Tb8 26. Dd5 och vit framtvingar dambyte.

20. Sxd7 Sxd7 21. a4 Tac8 22. Ta3 Db4!?

Ett intuitivt bondeoffer, som egentligen inte hör ihop med Karpovs spelstil. Lugnare var 22. – S7f6, men vit står bättre efter 23. Lxd5 Sxd5 24. Db5!.

23. Lxd5 exd5

24. Db5

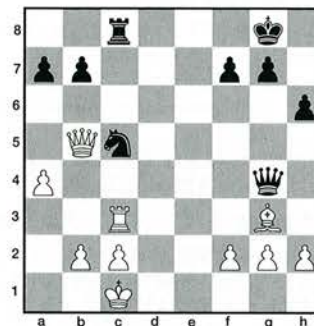
Intressant var 24. Txd5! Tfe8 25. Df3 Dc4! 26. Dd3! (enda draget; efter 26. Tc3 Dxa4 hotar en fruktansvärd damsack på a1 och efter 26. c3 Sc5 har svart pjäs mer i angreppet, eftersom 27. Td4? faller på 27. – Sb3†) Te1† 27. Kd2 Db4† och nu:

a) 28. Tc3 Tce8 29. Txd7 Dxb2 30. Tcc7 Dc1† (30. – Ta1 31. Te7!) 31. Kc3 Da3† 32. Kd2 (32. Kd4 Dxa4†!) Dc1† och svart har minst remi;

b) 28. c3 Dxb2† 29. Kxe1 Sc5!! 30. Td8† Txd8 31. Dxd8† Kh7 32. Dd5! Dxa3 33. Df5† och vit måste ta ut evig schack.

På 24. Txd5! Tfe8 25. Db5! De1† 26. Td1 De4 27. Dd3! garderar vit matten och behåller fördelen (27. c3? Sc5!; 27. Tc3? Txc3 28. bxc3 Sb6).

En tredje möjlighet: 24. Txd5! Tfe8 25. Db5! Te1† 26. Td1 Txd1† 27. Kxd1 Dg4† (27. – De4 28. Dd3!) 28. Kc1! (28. Tf3? Sc5 29. b3 Dd4† 30. Ke2 a6! och svart vinner; 28. f3? Dd4† 29. Td3 Dg1† 30. Le1 Dxc2) Sc5 (28. – De4 29. Dd3 De1† 30. Dd1) 29. Tc3 och nu:

Analysdiagram

a1) 29. – De4! 30. Kb1! b6 31. Dc4 De1† (31. – Dxc2 32. b4 med pjäsvinst) 32. Ka2 Td8 33. Te3! (tornet måste till sjunde raden; 33. Tf3?! Td1 34. Dxf7† Kh8 35. b3 Ta1† 36. Kb2 Tb1† =) Dg1 34. Te7 Se6 35. b3 Td1 36. Le5 och vit har fortfarande initiativet;

a2) 29. – De4! 30. f3?! Dd4 31. Kb1 b6 (sannolikt den bästa möjligheten för svart, det hotar 32. – Td8 följt av Dg1† och Td1) 32. Dc4 Dg1† 33. Ka2 Td8 och svart står bättre;

b) 29. – Td8 30. b3 (30. f3 Dd4) Td1† 31. Kb2 Se4 32. Td3! och vit står bättre.

Slutligen: 24. Txd5! Sc5 25. Ld6! (25. c3?! Db6 26. Td6 Tc6!) Tfe8 (25. – Tfd8 26. Lxc5!) 26. Lxc5 Txe2 27. Lxb4 Txc2† 28. Kd1 Txb2 29. Lc3 och vit har avgörande fördel.

24. – De4 25. Dd3 Sf6!

Efter 25. – Dxc2 26. Dxd5 Dxd5 27. Txd5 uppstår ett slutspel i vilket svart måste kämpa för remi. Löparen är överlägsen springaren.

26. Dxe4 dxe4 27. Tb3 b6 28. Tb5 Tc6 29. Td6 Txd6 30. Lxd6 Tc8 31. h3 Tc6 32. Lf4

I pressrummet diskuterades 32. Lb8! 33. Tb4 Sd7 34. La7 jämte 35. a5.

32. – Sd7 33. Le3 Kf8 34. Tb4 Sf6 35. b3 Te6

36. Tb5 Ke7 37. a5 Sd7 38. axb6 axb6 39. c4 Tg6 40. g3 Td6 41. Kc2

Här ansåg Seirawan att vit kunde ha spelat på vinst efter 41. h4!.

41. – g5 42. h4 f6!

Karpov placerar så många bönder som möjligt på svarta fält för att minska löparens rörlighet.

43. Kc3 Ke6 44. Kb4 Ke7 45. Kc3 Td3† 46. Kb4 Td6 47. c5

Efter 47. Kc3 skulle samma ställning uppkomma för tredje gången. Textdraget innehåller en liten fälla.

47. – bxc5† 48. Txc5 Ke6!

Inte 48. – Sxc5? 49. Lxc5 och vit vinner.

49. Tc4 remi.

Ett stortartat kampparti!

(Kommentarer: Thomas Ernst)

FJÄRDE MATCHPARTIET DAMGAMBIT (D 43)

Anatolij Karpov

Jan Timman

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 dxc4 5. Da4† c6 6. Dxc4 b5 7. Dd3 Sbd7 8. Lg5 Lb7 9. e3 a6 10. Le2 c5 11. 0–0 Le7 12. Tfd1 0–0 13. dxc5 Sxc5 14. Dd4 Dxd4 15. Txd4 Tfd8 16. Tad1 h6

Kommentatorerna var lite besvikna över att Timman inte satsade mer. Efter 16. – Txd4 17. Txd4 Tc8 följt av 18. – Kf8 och 19. – Sd5 borde svart stå något bättre eftersom vits damflygel är sårbar.

Timman förklarade efter partiet att han bjöd remi av rent praktiska skäl:

– Mot Karpov går det knappast att vinna en sådan ställning...

17. Txd8† Txd8 18. Lf4 Txd1† 19. Sxd1 Sd5 20. Lb8 Sb4 21. remi.

FEMTE MATCHPARTIET ENGELSKT PARTI (A 29)

Jan Timman

Anatolij Karpov

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. Sf3 Sc6 4. g3 Lc5 5. Lg2

Slaget på e5 ger ingen fördel, som partiet

Svensson vann BT-cupen

Leif Svensson, AK-77, Göteborg vann BT-cupen i Borås genom att i finalen besegra Bo-Lennart Oscarsson, Fristads SK. Det var Svenssons tredje seger i denna tävling som spelades för 14:e gången. 90 spelare deltog.

G Garcia – Uhlmann, Leipzig 1973, visade: 5. Sxe5 Lxf2† 6. Kxf2 Sxe5 7. e4 c5 8. d3 d6 9. h3 0–0! 10. Le2 Se8 11. Kg2 Sc7 12. Le3 Se6 =. 5. – 0–0 6. 0–0 d6 7. d3 h6 8. a3 a6 9. b4 La7 10. Lb2

Timman har själv med framgång spelat varianten som svart, t ex i partiet Quinteros – Timman, Amsterdam 1977, där det följde: 10. e3 Le6 11. Dc2 Dd7 12. Lb2 Lh3 13. Tac1 Tac8 med lika spel.

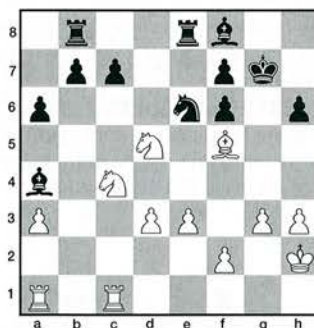
10. – Lg4 11. h3 Le6 12. Kh2 Tb8 13. Sd2 Dd7 14. Sd5 Se8 15. Da4 Sd4 16. Dxd7 Lxd7 17. e3 Se6 18. Se7† Kh7 19. c5!

Vit har skaffat sig ett visst tryck. Hotet är 20. c6!.

19. – dxc5 20. Sc4 La4

Inte 20. – f6? 21. Le4† med stor fördel.

21. Le4† Kh8 22. Lxe5 Sf6 23. Lf5 Tfe8 24. Lxf6 gxf6 25. Sd5 Kg7 26. bxc5 Lxc5 27. Tfc1 Lf8

28. Sa5?!

Karpov hade här bara fyra minuter kvar för 13 drag, men ändå var det Timman, med en halvtimme kvar, som tappade greppet om ställningen och efter tidskontrollen fick han kämpa för remi.

Om vit tar bonden med 28. Lxe6! fxe6 29. Sxc7 Te7 kan han befria springaren genom 30. Sb6 Lc6 31. Sxa6! Svart är tvungen att spela 28. – Txe6 29. Sxc7 Tc6 30. Sd5 (30. Sb2 Txc1 31. Txc1 Lxa3) b5 31. Sb4 bxc4! 32. Sxc6 Lxc6 33. Txc4 Lf3! 34. Ta4 (34. Tf4 Le2) Tb6.

I slutspelet med torn, två löpare och fyra bönder mot två torn och sex bönder har svart en del remichanser tack vare sina aktiva pjäser och vits osäkra kungsställning. Vit står klart bättre om han kan byta torn, men det går svart naturligtvis inte med på. Ställningen är en lustig blandning av mittspel och slutspel, där vits fribönder inte får rycka fram för fort med tanke på svarts angreppschanser. Jag bedömer ställningen som något bättre för vit.

Efter textdraget kan svart befria sig.

28. – b6

På 28. – c5 är 29. Sb6 starkt.

29. Sc6 Tb7 30. Tc4 Lb5 31. Tg4† Sg5 32. Ld7 Te6!?

Inledningen till stora förvecklingar. Även det passiva 32. – Ta8 förefaller spelbart, då svart på 33. a4 Lxd3 34. Scb4 har paraden 34. – Le2. Efter 33. h4 f5 34. Tf4 Se6 35. Txf5 Lxd3 (eller 35. – Sc5) fortsätter svart med 36. – Sc5 och står utmärkt.

33. Lxe6 Lxc6 34. Sf4 fxe6 35. Sxe6† Kg8 36. Sd8

På 36. h4 finns 36. – Ld7.

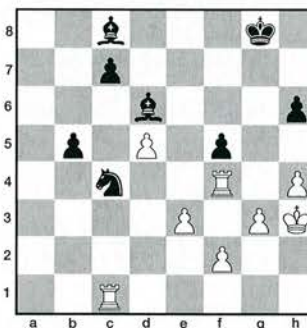
36. – Lf3 37. Sxb7 Lxb7

Senast ett slutspel med två torn mot tre lättare pjäser uppstod i VM var 1921, då Lasker och Capablanca enades om remi i komplicerad ställning i det tolfte VM-partiet.

38. h4 f5 39. Tf4 Sf3† 40. Kh3 Se5 41. d4 Sc4 42. a4 Lc8

Efter 42. – Ld6 43. Txf5 Lc8 44. e4 Lxf5† 45. exf5 får vit två farliga förbundna fribönder.

43. Tc1 b5 44. axb5 axb5 45. d5 Ld6

46. Tfxc4!

Svart kommer i fördel efter 46. Td4? f4† 47. g4 h5 etc.

46. – bxc4 47. Txc4 Kf7 48. Kg2 Ke7 49. f3 h5 50. Kf2 Lb7 51. Td4

Efter 51. e4 fxe4 52. fxe4 Kf6 för svart kungen till e5 och står inte sämre.

51. – Lc5 52. Tf4 Lc8 53. Ta4 Lb7 54. Tf4 Lc8 55. Ta4 remi.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SJÄTTE MATCHPARTIET DAMGAMBIT (D 39)

Anatolij Karpov

Jan Timman

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 dxc4 5. e4 Lb4 6. Lg5 c5 7. Lxc4

De stora förvecklingarna efter 7. e5 cxd4 8. Da4† Sc6 9. 0–0–0 leder till fördel för vit, medan textdraget för till något lugnare spel.

7. – cxd4 8. Sxd4 Lxc3† 9. bxc3 Da5

10. Sb5!

Även 10. Lxf6 är bra. I encyklopedin står att svart nu kommer i fördel genom 10. – a6 enligt ett gammalt ryskt parti från 1948. Teorin utvecklas snabbt! Timman offrade inte mycket tid på sitt svar men lade 40 minuter på sitt elfte drag.

10. – Ld7 11. Sd6† Ke7 12. Dd2 Lc6 13. f4 Sbd7 14. Td1

Spelat efter en timme och 11 minuters funderande.

14. – Thd8 15. Dd4

Vit har fått en mycket aktiv ställning och Karpov fortsätter angreppet på bästa sätt. Lätt märke till att 15. e5? strandar på 15. – Sxe5! 16. fxe5 Dxe5†.

15. – h6 16. Lh4 Dh5 17. Lf2 Kf8 18. e5 Sd5 19. 0–0 Dg4 20. h3 Dh5

Svart förlorar bonde efter 20. – Dxf4 21. Lxd5 Dxd4 22. Lxd4 Lxd5 23. c4! Lc6 24. Sxf7 Tdb8 25. Sxh6† etc.

21. f5!

Med klar fördel för vit.

Järnvägsschack

Nordiskt järnvägsmästerskap i snabbchack för 6-mannalag spelades 11–12 september i Helsingfors med 16 lag från fyra nordiska länder och i åtta ronder enligt Monrads system. Segrare blev Malmö med sju vinna och en oavgjord match före de finska lagen Helsingfors och Fredriksberg. Stockholmslaget Hagalund kom i mitten av tabellen med fyra segrar och fyra nederlag.

21. – Kg8 22. Td3 S7b6 23. Lxd5 Lxd5 24. Tg3 Td7

Här förlorade 24. – exf5 efter 25. e6 g6 26. Sxf7 osv.

25. Le3!

Förhindrar åter 25. – exf5 som besvaras med 26. Sxf5 g6 (eller 26. – g5) 27. Sxh6! med förödande angrepp.

25. – Lc4 26. Tf4

Hotar både 27. Tfg4 och 27. Th4 De2 28. Lxh6 osv.

26. – f6

”Vinner pjäs men förlorar partiet”, skrev Sture Olsson i *Upsala Nya Tidning*. Jag håller med! Om 26. – exf5 så 27. Txxg7!! Kxxg7 28. e6! Kh7 29. exd7 Le6 30. Sxf5! Lxf5 31. d8D +.

27. exf6 e5 28. Dxe5 Dd1! 29. Kh2 Dxd6 30. f7!

Och svarts kungsställning öppnas på vid gavel.

30. – Kxf7 31. Dxxg7! Ke8 32. Dh8! Ke7 33. Te4! uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SJUNDE MATCHPARTIET CARO-KANN (B 17)

Jan Timman Anatolij Karpov

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sd2 dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Lc4 Sg6 6. Sg5 e6 7. De2 Sb6 8. Ld3 h6 9. S5f3 c5 10. dxc5 Lxc5 11. Se5 Sbd7 12. Sgf3 De7 13. Lf4 Lb4! 14. Sd2 Lxd2! 15. Kxd2 0-0 16. Thd1 Sc5 17. Ke1 Sd5 18. Lg3 Sxd3! 19. Txd3 b5 20. c3 Db7 21. Tad1 remi.

ÅTTONDE MATCHPARTIET DAMGAMBIT (D 39)

Anatolij Karpov Jan Timman

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 dxc4 5. e4 Lb4

6. Lg5 c5 7. Lxc4 cxd4 8. Sxd4 Lxc3! 9. bxc3 Da5 10. Sb5 Sxe4!

Timmans förstärkning jämfört med 10. – Ld7 i det sjätte partiet.

11. Dd4 0-0 12. Dxe4 a6 13. Le7 axb5 14. Lb4 Dc7 15. Lxb5

I pressrummet tittade man på vad som skulle hända om vit antar kvalitetsoffret, t ex 15. Lxf8 Kxf8 16. Ld3 (inte 16. Lxb5?) Dxc3! 17. Ke2 Db2! Slutsatsen blev att svart har god kompensation.

16. – Ld7 16. Ld3 g6 17. 0-0 Te8 18. De3 Sc6 19. Lc5 Se7 20. Le4 Sf5 21. Lxf5 exf5 22. Dd4 Te4 23. Dd6 Dxd6 24. Lxd6 f6 25. f3 Te2 26. Tf2 Tae8 27. a4 Te1! 28. Tf1 remi.

NIONDE MATCHPARTIET DAMBONDESPEL (A 46)

Jan Timman Anatolij Karpov

1. Sf3 Sf6 2. d4 e6 3. Lg5

Så spelade Timman när han mötte Karpov för första gången. Det var i en juniorturnering i Groningen 1967/68, alltså för 25 år sedan. Då svarade Karpov med 3. – d5 och partiet blev remi efter 18 drag.

3. – h6 4. Lxf6 Dxf6 5. e4 d6 6. Sc3 g5

Mer solitt verkar 6. – g6. Karpov lär tidigare ha använt textdraget i blixtsammanhang.

7. e5 De7 8. Lb5! I partiet King – Summermatter, Lucerne 1989, följde 8. h4 g4 9. Sd2 h5 10. f4 gxf3 11. Sxf3 varefter vit fick bra spel.

8. – Ld7 9. 0-0 d5 10. Ld3 Sc6 11. Sb5 0-0 12. c3 h5 13. a4 Kb8 14. b4 Lg7 15. Sa3 Tdf8

Ett alternativ var 15. – g4 16. Sd2 f6 etc.

16. De2 g4 17. Sd2 f6! 18. exf6 Lxf6 19. b5 Sa5

Här var 19. – Sxd4!? intressant. Efter t ex 20. cxd4 Lxd4 21. Ta2 Txf2 22. Txf2 Tf8 23. Sc2 Lxf2! är det svårt att avgöra vem som står bäst.

20. f4 Dg7

Här fruktade Timman 21. – Tc8 jämte framstötten c7–c5.

21. Sc2 Le7 22. Se3 g3!?

Betecknat som tveksamt av bl a Viktor Kortchnoi. Det är dock inte lätt att se hur svart ska bemöta det hotande 23. f5. Notera att den svarta springaren är damflygeln är ute i kylan och det tar en evighet att få den i spel.

23. h3 Ld6 24. f5 Th6 25. Tae1 a6 26. Sf3! Te8

På 26. – exf5 följer 27. Sh4.

27. Dd2! Td8 28. bxa6 b6 29. Se5 Le8

Inte 29. – Lxe5 30. fxe5 Dxe5? Sg4!.

30. fxe6 Txe6 31. Sf5 Dg8 32. Sh6?

John van der Wiel föreslog 32. Sxd6 Txd6 33. Df4. Även det direkta 32. Df4 verkar starkt eftersom g3-bonden inte kan försvaras med 32. – Tg6 (33. Sxd6).

32. – Dg7 33. Sf5 Dg8 34. Sh6 Dg7 35. Shf7 Tf8 36. Sxd6

Vits ursprungliga idé 36. Lf5 visar sig vara förfelad på grund av 36. – Txe5! 37. Sxe5 Txf5. Inte heller 37. dxe5 går på grund av mellanschacken 37. – Lc5!.

36. – Txd6 37. Txf8 Dxf8 38. Tf1 Tf6 39. De3 h4 40. Sf3 Sc4! 41. Dg5 Lxa6 42. a5 Dh6 43. Dxb6 Txb6 44. axb6 cxb6 45. Sg5 Lb5 46. Tf8! Ka7 47. Kf1 remi.

TIONDE MATCHPARTIET GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 85)

Anatolij Karpov Jan Timman

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. exd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Le3 c5 8. Dd2 Da5 9. Tb1 b6 10. Lb5! Ld7 11. Le2 0-0 12. Tc1 Lb5 13. d5 Sd7 14. c4 Dxd2! 15. Kxd2 La4 16. Sh3! e6 17. Sf4 Tae8 18. f3 Se5 19. Tc3?! (19. g4!?) Ld7 20. Ta3 exd5 21. exd5 h5! 22. Txa7 Lf5! 23. Td1 Ta8 24. Txa8 Txa8 25. Ke1 Txa2 26. d6 Sd7 27. Sd5 Kf8 28. Ld3! Lxd3 29. Txd3 Le5 30. Lh6! Kg8 31. Se7! Kh7 32. Ld2 Lxh2!! 33. f4 Lg1 34. Sc6 Kg8 35. Se5 Ta7 36. Sc6 Ta1! 37. Ke2 Kf8 38. f5! gxf5 39. Th3? (39. Tg3!) Ld4 40. Txb5 Lf6 41. Txf5 Ta4 42. Kd3 Ke8 43. Lg5! La1 44. Le7 f6 45. g4 Ta3! 46. Ke4 Tc3 47. Th5 Txc4! 48. Kf5 b5 49. Th8! Kf7 50. Td8 Le5 51. Sxe5! Sxe5 52. Tf8! Kg7 53. g5! uppgivet.

ELFTE MATCHPARTIET DAMINDISKT FÖRSVAR (E 15)

Jan Timman Anatolij Karpov

1. c4 Sf6 2. Sf3 e6 3. d4 b6 4. g3 La6 5. b3 Lb4! 6. Ld2 Le7 7. Lg2 c6 8. Lc3 0-0 9. Sbd2 d5 10. Se5 Lb7 11. 0-0 remi.

TOLFTE MATCHPARTIET GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 79)

Anatolij Karpov Jan Timman

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sf3 Lg7 4. g3 c6 5. Lg2 d5 6. cxd5 cxd5 7. Sc3 0-0 8. Se5 e6 9. 0-0 Sfd7 10. f4 Sc6 11. Le3 f6 12. Sd3 Sb6 13. b3 Ld7 14. Lf2 De7 15. Tc1 Tad8 16. Tc2 Le8 17. Td2 Sc8 18. e3 Sd6 19. g4 Kh8 20. De2 f5 21. g5 Se4 22. Tc2 Sb4 23. Sxb4 Dxb4 24. Tfc1 Lc6 25. Le1 De7

26. Sxe4 dxe4 27. Lf1 Tc8 28. h4 h5 29. Dd2 Dd7 30. Da5 a6 31. Lb4 Tfe8 32. Le5 Ld5 33. Lb6 Txc2 34. Txc2 Te8 35. Txc8 Dxc8 36. Dc5 Dxc5 37. Lxc5 Kg8 38. Kf2 Kf7 39. Ke1 Lf8 40. Kd2 Le7 41. Lxe7 Kxe7 42. Kc3 a5 43. a3 b6 44. b4 Kd7 45. Lb5! Kd8 46. Lc4 Kc7 47. Lb5 Kd8 48. La4 Ke7 49. Lb3 Lc6 50. bxa5 bxa5 51. Lc4 Kd6 52. remi.

PS!

FIDE har meddelat att matchen mellan Karpov och Timman kommer att fortsätta i Indonesien. De återstående 12 partierna ska spelas på Hotel Hilton i Jakarta med start den 17 oktober. Prissumman har krympt från närmare 23 miljoner kronor till mindre än 5 miljoner.

Tävlingskalendern

3-11 nov: XIII Erkel Minnesturnering, Gyula, Ungern. Inf: Sándor Lovász, Kulturális Osztály, Petöfi tér 3, 5700 Gyula, Ungern tel (36) 66-362 155, fax 362 543.

5-7 nov: Hallstahammar Open – se annons i detta nr!

6-7 nov: Solstadsträffen, Karlstad – se annons i TfS nr 7!

6-7 nov: Ernst Åhmans Minne, Göteborg – se annons i detta nr!

6-7 nov: 20:e Huddinge Open. 40 min, 8 r. Inf: Malte Burwick tel 08/740 43 48, Anders Lundin 08/642 96 91.

7-21 nov: III Öppna Veteran-VM, Bad Wildbad, Tyskland. 11 r. Inf: ChessOrg, Postfach 1568, D-66305 Völklingen, Tyskland tel (49) 68 98-6 20 22, fax 6 28 58.

13-14 nov: Allsvenskan, rond 2.

20 nov: Västkostspelen, Falkenberg – se annons i TfS nr 6!

20-21 nov: Upplands Öppna DM, Uppsala, 6 r. Inf: Bo Nyberg tel 018/52 43 20.

22-30 nov: XVII Tenkes Cup, Harkány, Ungern. Inf: Lajos Özdi, Felszabadulás u 34, Siklós, 7800 Hungary.

28 nov: Markaryd Open – se annons i detta nr!

4-5 dec: Allsvenskan, rond 3.

17-19 dec: Malmö Open.

27-30 dec: Karlstad Open.

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

Anna Glarner (t v) och Susanne Hansson tog hand om tättplaceringarna i Åsa Larssons Minnesturnering i Eksjö. Foto: Birgit Tyréus.

Åsa Larssons Minnesturnering II

□ Anna Glarner, Uppvidinge SK segrade överraskande i Åsa Larssons Minnesturnering i Eksjö i september. På samma poäng slutade Susanne Hansson, SS Manhem.

Åsa Larsson var en av Smålands mest lovande juniorer då hon plötsligt gick bort sommaren 1988, endast 15 år gammal. 1989 hedrade Eksjö SK hennes minne genom att arrangera en flickturnering som vanns av danskan Eva Novrup före Ingela Eriksson och Viktoria Johansson.

Årets turnering, som tillkom med stöd från Smålands Schackförbund, Eksjö kommun och Eksjö Stadshotell, hade samma syfte, dvs att ge lovande flickjuniorer möjlighet att tävla under trivsamma former. Det blir nog fler turneringar – klubben har nämligen stiftat en fond till Åsas minne (bidrag kan insättas på konto 61306532-5 i Sparbanken, Eksjö).

Fem ronder monrad spelades under tre dagar. Betänketiden var två timmar per spelare och parti. Första pris var 1 000 kronor.

Susanne Hansson var överlägset högst rankad och klar favorit. Redan i inledningen fick hon emellertid hårt motstånd av Anna Glarner och när Susanne sedan satte bort en kvaliteten i slutspelet var sensationen ett faktum.

I andra rondan blev Anna i sin tur överspelad av Lovisa Jorner, Ervalla SS men i tredje vann hon mot en av de båda deltagande danskorna:

SKANDINAVISKT PARTI (B 02)

Charlotte V Pedersen Danmark
Anna Glarner Uppvidinge SK

1. e4 d5 2. exd5 Sf6 3. Sc3 Sxd5 4. d4 Sc6 5. Sf3 Lg4 6. Lc4 e6 7. Le3 Lb4 8. Lxd5 exd5 9. 0-0 0-0 10. a3 Le7 11. h3 Le6 12. Dd2 Lf6 13. Lg5 h6 14. Lxf6 Dxf6 15. De3 Tfe8 16. Se5 Sxe5 17. dxe5 Dd8 18. Tad1 c6 19. Dg3 Lf5 20. Td2 Dd7

21. Sd1

På 21. Se2 med idén 22. Sd4 kan svart spela 21. – c5 och om nu 22. Sf4 d4 23. Sh5 Lg6 24. Sf4 Txe5! 25. Sxg6 Tg5 osv.

21. – Te6! 22. Se3 Tg6 23. Sg4?

Inför de till synes farliga hoten tappar vit koncepterna. 23. Dh4 Lxh3 förlorar förstås en bonde men efter 24. Kh2!? finns det spel kvar. En tänkbar fortsättning är 23. – Lf5 25. f3 h5!? etc.

23. – h5 24. f3 hxg4 25. hxg4 Te8 26. Dh4 Th6 27. Dg3 Lh7 28. f4 Dc7 29. g5 Db6† 30. Tff2 The6 31. Dh4 Dxb2 32. Td1 Db6 33. Kf1 Dc5 34. g4 Lxc2 35. Th2 Kf8 36. f5 Dc4† 37. Kg1 Lxd1 38. Tg2 Txe5 39. f6 Te1† 40. Kh2 Df4† 41. Tg3 T8e2† 42. Kh3 Th1† matt.

Efter tre ronder såg toppen ut så här: Jorner 2½, Glarner samt Gitte Pedersen, Danmark 2, Hansson samt Nina Kiema, SK Rockaden, Stockholm 1. I fjärde omgången blev Lovisa Jorner bortkollrad i öppningen av Susanne Hansson som fick till en effektiv avslutning:

SPANSKT PARTI (C 77)

Susanne Hansson SS Manhem

Lovisa Jorner Ervalla SS

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. d4

Så spelade Pia Cramling i sitt berömda remiparti mot Viktor Kortchnoi för elva år sedan. Textdraget är giftigt om inte svart kan sina saker.

5. – Sxe4

Bäst anses 5. – exd4.

6. De2 Sf6?

Svart bör fortsätta med 6. – b5 7. Dxe4 d5 8. De3 bxa4 9. Sxe5 Sxe5 10. 0-0 Le6 osv.

7. dxe5 Sd5 8. Lb3 Sb6? 9. Sg5 Sd4 10. Lxf7† Ke7 11. Dd3 Sc6

12. Se6! uppivet.

Då sista rondan började var sex av de åtta deltagarna samlade inom en halv poängs marginal med Jorner, Glarner, Hansson och Gitte Pedersen i delad ledning före Charlotte V Pedersen och Kiema. Av de fyra i täten var det endast Glarner och Hansson som lyckades vinna sina partier. Kvalitetspoängen var densamma och det inbördes mötet i första rondan fick avgöra.

Resultat: 1) Anna Glarner, Uppvidinge SK 3½ (av 5), 2) Susanne Hansson, SS Manhem 3½, 3-4) Charlotte V Pedersen, Danmark och Nina Kiema, SK Rockaden 3, 5-6) Lovisa Jorner, Ervalla SS och Gitte Pedersen, Danmark 2½, 7) Maria Pham, Schack 08 1½, 8) Anna Eriksson, Linköpings ASS ½.

Skolmästerskap räddas

Skånska Skolmästerskapet, som blev inställt på grund av höga lokalhyror i Malmö, har räddats. SS Springaren i Kävlinge går in som medarrangör i slutet av november.

SJU NATIONER I GÖTEBORG CUP

Veckan före SM avhölls årets upplaga av den internationella ungdomsturneringen Göteborg Cup, som vanligt i samarrangemang mellan Lundby SS, SS Manhem och Warta. Den här gången deltog 230 spelare från sju länder.

Vädargudarna log mot deltagarna. Ofta betyder detta att det är svalt eftersom schackspelarna sitter inne, men inte för Göteborg Cup. Tävligen är upplagd så att de tillresta gästerna har halva dagen fri för andra aktiviteter. Liseberg är det givna dragplåstret!

För tredje året i rad kunde arrangörerna tack vare *Aftonbladet* och Telemedia bjuda in spelare från de tre baltiska länderna på förmånliga villkor. Förutom dessa startade också ungdomar från England och Norge samt ett stort antal danskar.

RESULTAT

Klass A (1975-76): 1) Priit Leito, Estland 6½ (av 7), 2) Arvid Wikner, SS Manhem 5, 3) Czeslaw Prokopowicz, Litauen 5, 4) Anders Adolfsson, SS Manhem 5, 5) Eirik Sandal, Norge 4½, 6) Tomas Degerhammar, Kristianstads SK 4½, 7) Lars Bo Björknäs, Danmark 4½ (20 deltagare).

Klass B (1977-78): 1) Anders Bäcklund, SS Manhem 6 (av 7), 2) Ginta Veja, Lettland 6, 3) Paulius Muningis, Litauen 5½, 4) Andrej Sisjkov, Estland 5, 5) Gustaf Trolle, Manhem 5, 6) Denis Karai, Estland 4½, 7) David Heintz, SS Manhem 4½, 8) David Fendrich, SS Manhem 4½, 9) Sondre Bø, Norge 4½, 10) Sanny Gustavsson, Lidköpings SS 4½, 11) Rikke Kejser, Danmark 4½ (36 deltagare).

Klass C (1979-80): 1) Per Olsson, Majornas SS 7 (av 8), 2) Mikael Arnelind, Lundby

SS 6½, 3) Peter Levermore, England 6½, 4) Bendik Bjerke, Norge 6, 5) Susanne Ericsson, Lundby SS 6, 6) Björn Lundberg, Eslövs SK 5½, 7) Oksana Vedenina, Lettland 5½, 8) Andrius Baltrenas, Litauen 5½, 9) Marcus Packalén, Västerås SA 5½, 10) Fredrik Wilén, Västerås SA 5½, 11) Christian Lavik, Norge 5, 12) Noel Walker, England 5, 13) Andreas Wrener, Alingsås SS 5, 14) Peter Landgren, Västerås ÖSK 5, 15) Kim Nygren, Karlskoga SK 5, 16) Stefan Hörbing, Karlskoga SK 5, 17) Martin S Hansen, Danmark 5, 18) Mette Nielsen, Danmark 5, 20) Rasmus Vingaard Larsen, Danmark 5, 21) Uffe Rasmussen, Danmark 5 (64 deltagare).

Klass D (1981-82): 1) Halli Lindgren, SS Manhem 8½, 2) Rickard Sandberg, Hallstahammars SK 8½, 3) Ivar Arpi, Majornas SS 8½, 4) Öyvind Jervan, Norge 8, 5) Linus Allde, Majornas SS 8, 6) Erik Larsson, Åhus SK 7½, 7) Pontus Boström, SS Manhem 7½, 8) Mads Svendsen, Danmark 7½, 9) Martin Lundberg, Eslövs SK 7, 10) Håkan Ryding, Alingsås SS 7, 11) Tor Karlsson, SS Manhem 7, 12) Jimmy Kristofferferson, SK Vargen 7, 13) Anders Karlsson, Falkenbergs SK 7, 14) Jörgen Lavik, Norge 6½, 15) Anders Pettersson, Karlskoga SK 6½, 16) Mikael Baggström, Surahammars SK 6½, 17) Carl Thiel, SS Manhem 6½, 18) Erik Sandberg, Västerås ÖSK 6½, 19) Kristoffer Båsk, SS Manhem 6½, 20) Johan Dahlvqvist, SS Manhem 6½, 21) Silje Bjerke, Norge 6½ (60 deltagare).

Klass E (1983-): 1) Hans Tikkanen, SK Vargen 14½ (av 17), 2) Jonathan Grip, Kristallens SK 12½, 3) Maris Berkis, Lettland 12½, 4) Christoffer Hemmings, SS Manhem 12½, 5) Christian Böhlke, Danmark 12½, 6) Ralph Svärd, SS Manhem 11, 7) Matthew Georgiou, England 11, 8) Anders Bodh Nielsen, Danmark 11, 9) Peter Carlsson, Örebro SS 10½, 10) Maria Karlsson, Falkenbergs SK 10½, 11) Alexander Holm, Kristallens SK 10, 12) Markus Frisk, SS Manhem 9½, 13) Linus Aronsson, Linköpings ASS 9½, 14) Daniel Larsson Håller, SK Vargen 9½ (50 deltagare).

Lagtävlingen: 1) SS Manhem 152,7, 2) Fyns Skole Skak, Danmark 139,7, 3) Majornas SS 75,6, 4) Västerås SA 55,0, 5) Lundby SS 53,2, 6) Hallstahammars SK 52,7 (39 lag).

Mats Eriksson

BATOR LURADE SJÖBERG på förstapriset i Stockholm Open

■ Efter sex raka segrar såg Mats Sjöberg ut som en vinnare i Stockholm Open. I det allra sista partiet behövde han som vit en halv poäng mot Robert Bator för att säkra förstaplatsen. Han förlorade – och Bator smet förbi på själva mållinjen!

Stockholm Open har redan visat att den fyller ett behov. I premiären 1992 deltog 86 spelare – nu räknade arrangörerna in hela 131 deltagare med åtta titelhållare i spetsen. Utmärkt spelokal var liksom i fjol Mälarsalen i Münchenbryggeriet. Tidpunkten sammanföll även den här gången med Vattenfestivalen.

Stockholms Schackförbund tog tisdagen den 10 augusti tillfället i akt att arrangera en egen Schacks Dag med sponsorstöd från Stockholm Energi. På Skeppsholmen tussades pensionärer och kadetter ihop i en match, Ulf Andersson gav en uppvisning och Lars Karlsson spelade simultan varpå en blixturnering med 58 deltagare vanns av Stefan Solbrand. Dagens höjdpunkt var två föreställningar av musikalen Chess med en publik på sammanlagt 1 000 personer.

Det utländska inslaget i Stockholm Open inskränkte sig till en handfull spelare, varav Milunka Lazarević, 60, Jugoslavien var den mest intressanta. För ett par decennier sedan var hon en av de få som kunde konkurrera med de sovjetiska damerna och vid något tillfälle var hon endast ett tuppfjät från en VM-match. Här tog hon 4½ poäng sedan hon förlorat hon två partier, mot Michael Wiedenkeller och Tom Wedberg. Men sådant kan ju faktiskt hända vem som helst...

Efter fyra ronder delades ledningen av fyra spelare med maximal utdelning: Axel Ornstein, Mats Sjöberg, Vladimir Polej och Dan Cramling, vilka hade en halv poäng till godo på Lars Karlsson, Robert Bator, Tom Wedberg och Luis Couso. Femte ronden bjöd på ett par märkliga partier på toppborden:

MODERNA FÖRSVARET (A 40)

Dan Cramling
SK Passanten
Vladimir Polej
Sollentuna SK
1. c4 g6 2. d4 Lg7 3. e4 Sc6 4. d5 Sd4 5. Se2 e5

6. Sbc3 c5 7. Sxd4 exd4 8. Sb5 d6 9. b4 a6!?

I partiet A Rodriguez – van Wijgerden, Amsterdam 1978, spelades 9. – b6 och efter 10. bxc5 bxc5 11. Da4 Kf8 12. Lf4 stod vit bättre.

10. Da4

10. – axb5!? 11. Dxa8 Sf6 12. Lg5

En annan, och kanske bättre, möjlighet var 12. Ld3!? bxc4 13. Lxc4 Sxe4 14. Lb5†. Nu hinner vit aldrig med att rockera kort.

12. – 0-0 13. bxc5?

Efteråt föreslog Cramling 13. Da3!? för att få damen i spel igen.

13. – De8! 14. 0-0-0

På 14. f3 kan svart offera: 14. – Sxe4 15. fxe4 Dxe4† med starkt angrepp.

14. – Dxe4 15. Ld3

Svart får hemska hot även efter 15. f3 De5.

15. – Dgx2 16. Thg1 Dxf2 17. Tdf1 Dxb2 18. Db8 Dxa2 19. Dxd6 Da3† 20. Kd2 Dc3† 21. Ke2 Te8† 22. uppgivet.

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 41)

Mats Sjöberg
SK Rockaden
Axel Ornstein
Södra SASS

1. d4 Sf6 2. e4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 Sc6 6. Sf3 Lxc3† 7. bxc3 d6 8. 0-0-0

Här brukar följa 9. – e5 och om nu 10. Sg5 De7 med sikte på lång rockad.

OREGELBUNDNA MINIATYRER en introduktion till egendomlig spelföring av E. Bäcklund

96 sidor 233 partier 85 kr + porto
Beställning per tel:
046-13 80 83 el 040-97 82 06
pg 63 97 03-8
Bokförlaget LOGOS

9. Sg5 h6 10. f4!? hxg5 11. fxe5 Se8 12. Dh5 g6 13. Dh6 e5?

Ett grovt fel. Efter 13. – Sg7 (eller 13. – De7) 14. Tf4 f5 är ställningen rätt oklar.

14. Lxg6! uppgivet.

Även de båda andra toppmötena bjöd på trevligt kombinationsspel:

ENGELSKT PARTI (A 30)

Lars Karlsson
SK Rockaden

Luis Couso
Sollentuna SK

1. c4 c5 2. g3 Sf6 3. Lg2 Sc6 4. Sc3 e6 5. Sf3 Le7 6. 0–0 0–0 7. d4 cxd4 8. Sxd4 Se5 9. b3 d6 10. Lb2 a6 11. Dd2 Dc7 12. Tfc1 Ld7 13. a4 Tac8 14. a5!? Db8 15. Sa4 Lxa4 16. Txa4 d5 17. cxd5 Txc1† 18. Dxc1 Sxd5 19. Lxd5 exd5 20. Sf5 Lf6 21. Df4 Kh8

Här ledde 21. – Sf3† till bondeförlust efter 22. Dxf3 Lxb2 23. Dxd5. Däremot var nog 21. – Sd7 ett alternativ.

22. Ld4 Dc7 23. Tb4 Te8 24. Tb6 Dc2?

Nödvändigt var 24. – Te6.

25. Txf6! gxf6 26. Lxe5 Db1† 27. Kg2 De4†

På 27. – fxe5 blir det matt eller damförlust efter 28. Dg5 och på 27. – Txe5 avgör 28. Dh6.

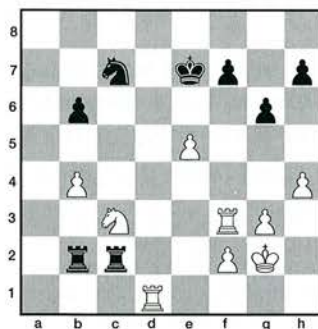
28. Dxe4 dxe4 29. Lxf6† Kg8 30. Ld4 Te6 31. g4 uppgivet.

Fjölårets Stockholm Open-vinnare Tom Wedberg blev utsatt för press av Robert Bator, vars enda poängförlust hittills var en remi (mot Karlsson) i rond 4, och fick ge en bonde i mittspelet. Han tycktes emellertid ha

■ Uteschacket i Smedby vanns av Franko Lukez, Nybro SS före Stefan Björklund, Kalmar SK, Conny Olsson, Ölands SS, Johan Haag, Ölands SS och Percy Fransson, Lessebo SK. 28 spelare deltog.

rett ut de värsta problemen och såg ut att få lite motspel när Bator hittade ett giftigt torn-drag:

Wedberg

Bator

38. Td6!? Txc3?

Dubbelhotet 39. Txb6/Tdf6 såg otäckt ut. 38. – Tb3 gick ju inte på grund av 39. Sd5† och på 38. – f5 var det bara att ta b-bonden. På 38. – Se6 var 39. – Sd5† mycket starkt. I tidsnöden förbiser Wedberg 38. – Txb4 39. Tdf6 Tc4! 40. Txf7† Ke6 41. Sd1 Sd5 varefter svart har en fribonde som snabbt kan bli farlig.

39. Txc3 Sb5 40. Tcc6! Sxd6 41. exd6† Ke6 42. Txb6 h5 43. Kf3 Kd7 44. Ke3 Ke6 45. f3 Tb3† 46. Kf4 Kd7 47. g4 hxg4 48. fxe4 f6 49. g5 fxe5† 50. hxg5 Ke6 51. d7†! Kxd7 52. Ke5 Kc7 53. Ta6 Txb4 54. Kf6 Kd7 55. Kxg6 Tg4 56. Tf6 Ke7 57. Tf1 Tg2 58. Kh6 Th2† 59. Kg7 uppgivet.

I sjätte rondan tog Sjöberg sin sjätte raka, som svart mot Polej, sedan han lurat till sig ett par bönder i mittspelet. Även Bator vann som svart mot Stockholms SS' jugoslaviske IM Miralem Dzevlan sedan han lyckats föra ett slutspel med merbonde till seger. Samtidigt försvann Lars Karlsson från den absoluta toppen efter nederlag mot Michael Wiedenkiller.

Före sista rondan var ställningen: Sjöberg 6, Bator 5½, Cramling, Ornstein, Polej och Wiedenkiller 5.

Finalpartiet blev dramatiskt:

DAMINDISKT FÖRSVAR (E 14)

Mats Sjöberg
SK Rockaden

Robert Bator
SK Rockaden

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 c5 4. e3 b6 5. Sc3 d6 6. Le2 Le7 7. 0–0 0–0 8. b3 Lb7 9. Lb2 Sbd7 10.

d5 exd5 11. cxd5 a6 12. a4 Tb8 13. e4 Se8 14. Tb1 Sc7 15. La1 Lf6 16. Sd2 La8 17. Dc2 b5 18. axb5 Sxb5 19. Sxb5 axb5 20. b4?! c4 21. Lc3 Te8 22. Tfe1 Sb6 23. Ta1 Lb7 24. Ta5 Lxc3 25. Dxc3

25. – Lxd5!? 26. exd5 Sxd5 27. Da3 c3 28. Sf3 c2 29. Lxb5

Det hotade 29. – Sxb4 30. Dxb4 Txe2 31. Txe2 c1D†. Frågan är förstas om svart har tillräcklig kompensation efter 31. Taa1!?

29. – Txe1† 30. Sxe1 Sxb4! 31. Sxc2! Sxc2 32. Da4 Sd4 33. Lf1 Se6 34. Td5 De7 35. Dd1 Td8 36. g3 g6 37. Lg2 Dc7 38. h4 h5 39. Dd2 De7 40. Kh2 Df6?

En miss i tidsnöden. Nu kan vit spela 41. Txd6 med remichanser efter 41. – Txd6 42. Dxd6 Dxf2.

41. Kg1? Sc7 42. Td4 De7 43. Lf3 Se6 44. Td5 Sg7 45. Lg2 Se8 46. Td4 Sf6 47. Lf3 De5 48. Kg2 Kg7 49. Dd1 d5 50. Da1!

Om vit behåller pessen mot d5, t ex 50. Kg1 g5 51. hxg5 Dxe5 52. Lg2 är det inte lätt att se hur svart ska komma vidare.

50. – Tc8 51. Dd1 Te4! 52. Td3 d4 53. De2 Dc5 54. Dd2 Sd7 55. Df4 Se5 56. Td1 d3 57. Dd2

Eller 57. De3 Dxe3 58. fxe3 Tc2† och löparen faller.

57. – Sxf3! 58. uppgivet.

Därmed tog Robert Bator sin andra turneringsseger på kort tid – någon vecka tidigare hade han vunnit Täby Open.

Slutställning: 1) Robert Bator, SK Rockaden 6½ (av 7), 2) Mats Sjöberg, SK Rockaden 6, 3) Vladimir Polej, Sollentuna SK 6, 4) Michael Wiedenkiller, SK Rockaden 5½, 5) Lars Karlsson, SK Rockaden 5½, 6) Dan Cramling, SK Passanten 5½, 7) Tom Wedberg, Wasa SK 5½, 8) Ingmar Delveborn, Farsta SK 5, 9) Anders Kling, SK Rockaden, Sundsvall 5, 10) Joakim Engsner, SS Manhem 5, 11) Erik Hedman, SK Rockaden 5, 12) Axel Ornstein, Söd-

ra SASS 5, 13) Bo Adler, Södra SASS 5, 14) Tapani Sammalvuo, Finland 5, 15) Miralem Dzevlan, Stockholms SS 5, 16) Johan Furhoff, Södra SASS 5, 17) Martin Gunnäs, SK Rockaden 5, 18) Bo Kyhle, SK Rockaden 5.

Ny Manhemsauktion

Efter en välbehövlig andhämtningspaus återupptogs den 5 juni SS Manhems bokauktioner, nu med nr 32 i ordningen. Den omfattade 945 objekt, som nästan alla såldes. Sten Jansson förde klubban assisterad av fru Ann-Marie.

Turneringsböcker är alltid av centralt intresse. Först ut var *London 1851 – the first printing of the first tournament book* som kostade 1 250 kronor. Chicago 1874 nådde hela 3 150, Venedig 1883 2 450 och Kiev 1903 4 300 kronor. Moskva 1935, där bl a Ståhlberg deltog, gick för höga 1 550 kronor.

Härtill bidrog en makaber bakgrund i det att Krylenko – befälhavare i Röda Armén och senaste statsåklagare – stod som utgivare. Redan 1938 blev han likviderad av Stalin och förvandlad till en icke-person. Krylenkos förord till boken blev avlägsnat ur alla tillgängliga exemplar men här fanns det med!

Dagens toppnotering gällde ett av de två kända exemplaren av G Allen: *The Life of Philidor, musician and chessplayer*, Philadelphia 1858, upplaga 50 exemplar, pris 5 750.

Problemböcker brukar gå till mera måttliga priser, men G Dobbs: *A chess silhouette*, 1942, upplaga 150 exemplar med utropspriset 250, sprang upp i 1 800 kronor. Och *Essays on Chess*, tryckt i Bombay 1814 samt mycket sällsynt, ropades in för 4 050.

Auktionen hade samlat stor publik som fick kämpa med bud från hela världen. För samlare med något tunnare plånböcker fanns det mycket att hämta – Lundins schackminnen kostade 44 och Hannaks berömda biograf över Lasker bara 50 kronor.

Familjen Jansson återgår nu till det dryga efterarbetet, men det glunkas redan om en ny auktion i november 1993. En kulturinsats förs vidare!

Arne Berggren

■ Damernas VM-match mellan Jun Xie och Nana Ioseliani spelas i Monte Carlo 24 oktober–29 november.

Problem

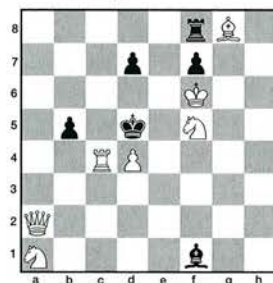

Bidrag och lösningar till Lennart Larsson
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

15175. Leonid Makaronez 15176. **Andrej & Boris Byljevskij**
Haifa Uljanovsk

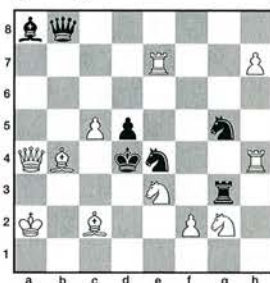

Matt i 2 drag

Matt i 2 drag

15177. V Hebelt
(1 Pr rysk tematur 1984)

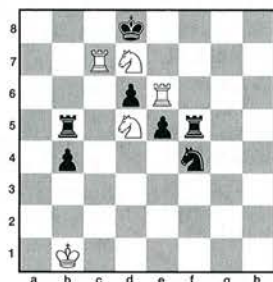
Matt i 2 drag

15178. Lars Larsen
Sönderborg

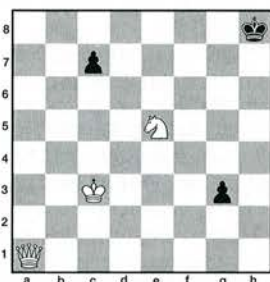
Matt i 3 drag

15179. Vladimir Koshakin
Magadan

Matt i 3 drag

15180. Hilding Fröberg
Haninge

Matt i 3 drag

15181. Ingemar Lind
Bjärred

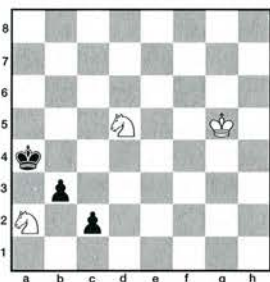
Matt i 3 drag

15182. Ramutis Juozenas
Kaunas

Matt i 4 drag

15183. Romeo Bedoni
(Die Schwalbe, juni 1993)

Hjälp matt i 3 drag

Lösningsfrist 15 december.
Problem 15179 är en ny version av samme författares 15106 i TFS 10/92.

I hjälpmatten 15183 börjar svart och hjälper vit med mattsättningen.

Bengt Ingre meddelar att hans uppgift 15058 i TFS 5/92 tidigare publicerats i tidskriften *Scacco*, Italien, där den för övrigt tilldelats första pris i informaltturneringen 1986–88. Detta problem utgår således ur TFS' turnering 1992.

Göteborgs-Postens turnering för miniatyrtyvdragare har avdömts med följande resultat:

1 pr Paul Moutecidis, Saloniki, Grekland. Ka8 De4 Tb8 Ld6 Bc5 – Kd7 Sd8. 2 drag. 1. Dd5.

2 pr Alexander Hildebrand, Uppsala. Kh8 Dg4 Sh5 Bf6 – Kh6 Le8 Bg7. 2 drag. 1. Sxg7.

3 pr Christer Jonsson, Skärholmen. Kd3 Tc2 Te2 Sd2 – Kd1 Ld8 Sd6. 2 drag. 1. Tb2.

Fyra hedersomnämningen och lika många omnämningen fördelades mellan problem av Lars Larsen, Sönderborg, Danmark (4 problem), A Hildebrand, C Jonsson (2) och C Groeneveld, Aalten, Holland.

Lösningar till problemen 15136–15145, TFS 4/93

15136 (Cuppini). 1. Se1 (2. Td3, Tc4). Försök: 1. Sc1/Sb2/Sb4/Sc5/Se5/Sf4/Sf2? Sxc1/axb2/Sxb4/Da6/Sxd6/Lg4/g1S!. 1. Lxb3/Dg5/Dg6? Tf8/exd6/Lf5!. Vitt springarhjul där ett drag är lösningen och de övriga försök. Förföriska flytt med Lf7 och Dg8 ger extra krydda åt anrättningen.

15137 (Ahues). 1. Sf8 (2. Sd7) Lxc5/Sxf6/Kxf6. 2. Tf7/Sg6/Dg7. Försök: 1. Sd2? (2. Sxf3) Lxc5/Sd4/Kd4. 2. Td7/Sc4/Dxf4 men 1. – Se1!. Prydligt (L I). Både försökets och lösningens inledning ger svart kung flyktfält. En mästertlig komposition.

15138 (Sokolow). 1. Lc6 (2. Tf1) Kg1/Dd5. 2. Td1/Th4. Varierade former av T/L-batterier. Benämnes enligt den mångkunnige Sokolow Bulgarien-tema.

15139 (Fröberg). 1. f3 Txc4. 2. Dc7 (hot) Ke5. 3. Lg7. 1. – a2. 2. Db2 Kc5. 3. d4. 1. – Tg6. 2. Lg7 Tf6. 3. Se6. 2. – Kc5. 3. d4. 1. – Tf6. 2. Da7 Tb6. 3. Sc6. 1. – Sxd8/Kc5. 2. Dxd6/Se6. Fyra modellmatt med fångslad svart pjäs plus ytterligare en modellmatt. Detta strålande variantspel har tyvärr ej kunnat uppnås

utan en svag inledning och en opererbar schack i diagramställningen.

15140 (Makaronez). 1. h3 (2. De7) S- 2. Db5. 1. – Sc6. 2. Se3 (Se1?) 3. Sg4. 1. – Sd5. 2. Se1 (Se3?) 3. Sf3. Fortsatt försvar och dualundvikning. I mitt tyckte häftets bästa problem (B I).

15141 (Simonet). 1. Lg3 (2. Lxe5, dxe5) Sxg3/dxc3. 2. d5/dxc3. Försök: 1. d5? (2. Txe6) exd5/Sc3. 2. c5/dxc3 men 1. – Sg5!. b) d2 på h4. 1. d5 (2. Txe6) Sg5/Sc3. 2. hxg5/Lxc3. Försök: 1. Lg3? Sc3!. Sympatiskt men tämligen enkelt.

15142 (Hesselgren). 1. Db8 (2. De5). En elegant tvåa. Hesselgren (1912–57) hörde till 30- och 40-talens talangfulla svenska tvådragskomponister.

15143 (Radchenko). 1. Te8 exf5. 2. Th8 (hot) Kg5. 3. h4. 1. – Kh7. 2. Te5 S- 3. Th5. 1. – Sg6. 2. Txe6. Utan sting.

15144 (Lundström). 1. Td5 Sd7. 2. Sb5 Sb8 /1. Sd5 Sc4. 2. b5 Sa5. Skenspel: 1. – Sc8. 2. Sd5 Sa7/1. – Sd5. 2. Sb5 Sb4. Allt andas lekfullhet och harmoni.

15145 (Genttner). 1. Ka2 Lh6. 2. Kb1 Tg5. 3. Kc1 Tg1. Skenspel: 1. – Th5. 2. Kb4 Lg5. 3. Ka5 Ld2. Trevligt att lösa. En rolig halvtimma! (L I). Flera lösare tvingades ge upp.

Bokpris tillfaller Björn Backlund, Västerås. 200 poäng har uppnåtts av Leif Ehrnlund (häfte 2) samt Lennart Larsson och Antero Harju (häfte 4). Tre skickliga och energiska lösare gratuleras!

Lösarlista (t o m TFS 4/93): O Alfredsson II 34, L Ehrnlund II 45, U Hammarström III 152, A Harju II 200, F Hellström 93, P-G Högborg II 123, B Ingre 117, L Isaksson 183, K Larsson III 145, K Landahl 15, L Larsson II 15, K Lindahl II 105, J Lundvik 20, E Mossborn II 161, G Myrenfors III 48, G Naujoks III 172, O Nilsson II 83, L H Persson II 174, K Rang II 60, G Rohm III 75, K-A Staberg III 149, W V Sokolow III 184, E Svedberg III 162, T Thörnberg II 52, S A Wallin II 165, O Wilander 56, S Wilander 43, E Äqvist III 83.

Oförändrat: J Forsheden 62, J Johansson 11, S Turlej II 163.

Storseger mot Finland

Sverige vann i slutet av september landskampen mot Finland i Helsingfors med 13–3. Båda ronderna slutade 6½–1½. Mer i nästa nummer!

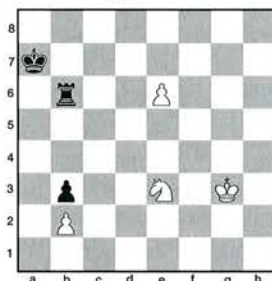
Originalstudier till Tfs' årsturnering 1993

2656. L Topko
Ukraina

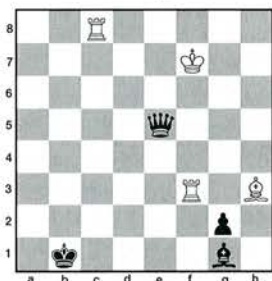
Remi

2657. J Roslov
Ryssland

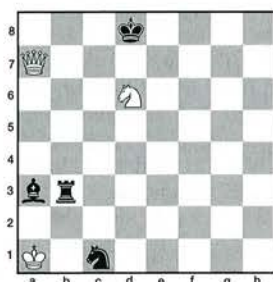
Vinst

2658. D Gurgendize
Georgien

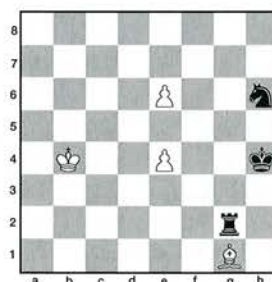
Vinst

2659. G Kasparjan
Armenien

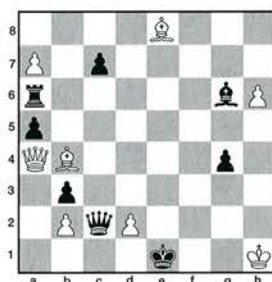
Vinst

2660. E Dobrescu
Rumänien

Remi

2661. O Pervakov
Ryssland

Vinst

Sextetten ovan vill vi dela in i två avdelningar: Den lättare med 2656–2658 och den svårare med 2659–2661. Det blir ett bokpris för den bästa lösningen i den lätta avdelningen och ytterligare ett för dem som vågat sig på att lösa även den svårare avdelningens alster. Här en smula vägledning:

2656: En inte helt okänd pendelmekanism. 2657: Ett klassiskt tema. 2658: Inledningen enkel men slutet gott. 2659: Här avgör drag-

tvånget. 2660: Det knyter sig för svart. 2661: Upprepningar, många upprepningar.

Insändningsfristen sätts till den 1 december 1993. Adressera lösningarna till studiered.

Lösningar till 2651, 2653 och 2654 i Tfs 5/93

2651 (Vrabec). Ke1 Tt7 Bd5 g3 – Kh5 Tg2 Bg4 h6. Vinst. 1. d6 Tb2/Ta2 2. d7 Tb8/a8 3.

Te7! (detta för att tvinga svarts T till d8; det av KK angivna 3. Tg7? är svagare: 3. – Tb6!! 4. d8D Td6 = eller 4. Tg5† hxg5 5. d8D Td6† 6. Dxd6 patt, men ej 4. – Kxg5 5. d8D† och vit har en teoretiskt vunnen ställning; på 4. Tg6 följer 4. – Tb8! 5. Tg7 Tb6!! 6. Tg6 Tb8 7. Td6 Td8 8. Ke2 Kg5 9. Ke3 h5! 10. Ke4 h4! 11. Td5† Kf6 12. gxh4 g3 =) **Td8 4. Tg7 Tf8! 5. Kc2!!** (5. Kd2? Tf6! 6. Te7 Td6† = eller 5. Ke2? Tf6! 6. Tg5†! Kxg5 7. d8D h5 =, nu är svarts bonde på h5 och ställningen är remi – se Chéron eller Averbachs slutspelsböcker) **Tf2†** (svarts försvarsplan bygger på två moment – dels att schacka på d-linjen, dels att tornet ska kontrollera tredje raden i syfte att slå g3-bonden när det vita majestätet lyckats gömma sig på d8; denna plan tillintetgörs emellertid av 5. Kc2!! och 6. Kd3!; drar svart 5. – Tf6 så 6. Te7 Td6 7. Te5† Kg6 8. Te6†! Txe6 9. d8D ±) **6. Kd3!** (inte 6. Kc3? Tf3 7. Kc4 Tc3† 8. Kd5 Td3† 9. Kc6 Tc3† 10. Kd6 Td3† 11. Kc7 Tc3† 12. Kd8 Txg3! och nu kan svart T offras på fribonden varpå spelet är remi) **Tf3†** (6. – Td2† 7. Kc4! Tc2† 8. Kd5 Td2† 9. Kc6 Tc2† 10. Kd6 Td2† 11. Kc7 Tc2† 12. Kd8 Te8† 13. Ke7 ±; efter 6. Kd3! kan vK välja att gå till c4 eller e4, och det är det sistnämnda draget som vinner) **7. Ke4! Te3† 8. Kf5 Te5† 9. Kf6 Td5** (9. – Te6† 10. Kf7 Te7† 11. Kf8 ± eller 10. – Tf6† 11. Ke8 Tf8† 12. Ke7 ±) **10. Te7 Txd7 11. Te5#**. Håller nu allt som författaren tänkt sig, så är detta nog årets djupsinnigaste studie.

2653 (Zhuravlev). Kb6 Lg3 Sc5 Bh3 – Ka8 Lc6 Bh5. Svart drar – och vit vinner. **1. – h4!** (1. – L- 2. h4 ±) **2. Lb8! Ld7!** (2. – Ld5 3. Kc7 ±; 2. – Le8 3. La7 ±, men nu ej 3. Kc7? Lb5! 4. Kb6 Lf1! =) **3. La7 Lc8 4. Kc7!** (4. Se4? Le6! 5. Sd6 Ld7 6. Kc7 Lxh3! =, men ej 6. – Lb5 7. Lb8! La6 8. Kb6 Ld3 9. La7 Lf1/Lg6 10. Se8/Sb5 och 11. Sc7#) **Lxh3 5. Lb8 Ld7/Lg4 6. Sxd7/Sa4 och 7. Sb6#**.

2654 (Zhuravlev). Kb5 La7 Sc6 Bh3 – Ka8 Lc8 Bh5. Vinst. En pendang till ovanstående. **1. Kb6!** (1. h4? Ld7!, men ej 1. – Kb7? 2. Kc5 Ld7 3. Se5 ±) **h4** (1. – Lxh3? 2. Sb4!) **2. Sb4!** (2. Sd4? Ld7!) **Lb7 3. Sd3! Ld5** (3. – La6 4. Sf4! Lc4 5. Kc5 och 6. Lb6 ±) **4. Kc5! Le6/Lg2** (4. – Le4 5. Sf2 och 6. Lb6 ±) **5. Sf4 Lxh3 6. Kb6! Le6 7. Sxe6** (ingen patt!) **h3 8. Sc7#**.

Dessa studier bör kanske bedömas som en helhet. I båda gäller det att lista ut var den svarta L ska stå vid olika S-lägen.

Bokpris för bästa lösningar går återigen till Kjell Krantz, Höör.

Susanne Hansson till klass M via Västhisnen

□ Majornas SS, en klubb på stark fram-marsch, berikade i juni turneringslivet i Göteborg med den s k Västhisnen (turneringsnamnet efter sponsorn), sanktionerade tävlingar i Bergergrupper över en vecka. Tävligen genomfördes i gemytlig atmosfär och bjöd på en del "extra". Alla deltagare fick gratis servering och varje dag gjordes en bulletin med ett flertal partier. Ett "Dagens parti" ut-sågs och belönades med ett bokpris.

Trots att det var premiär samlade tävlingen 42 deltagare, fördelade på fem grupper. Resultat:

Klass I-II, grupp 1: 1) Henrik Enström, Majornas SS 4 (av 6), 2) Håkan Knutsson, SA Fenix (uppflyttad till klass I), 4) Martin Berman, Götaverkens SK 3 (uppl till klass I).

Klass I-II, grupp 2: 1) Björn Sandberg, Majornas SS 5 (av 7; uppl till klass M), 2) Susanne Hansson, SS Manhem 5 (uppl till klass M), 5) Lars Spolin, Majornas SS 3½ (uppl till klass I), 6) Mikael Arnelind, Lundby SS 3½ (uppl till klass I).

Klass II: 1) Hashim Hattab, Göteborgs SS 7 (av 9; uppl till klass I), 2) Stig Friström, Rödeby SK 6½ (uppl till klass I).

Klass III, grupp 1: 1) Mattias Jorstedt, SS Manhem 6½ (av 7; uppl till klass II), 2) Patrik Andersson, Kärra SS (uppl till klass II).

Klass III, grupp 2: 1) Per Olsson, Majornas SS 6½ (av 7; uppl till klass II), 2) Ulf Brehmer, Kärra SS 5½ (uppl till klass II).

Till den exklusiva skaran av kvinnliga mästartklasspelare sällade sig i och med den här turneringen Susanne Hansson. För följande parti belönades hon med skönhetspriset för hela turneringen. Så här kan det gå om svart väntar på vits kungsangrepp i Sicilianskt:

SICILIANSKT PARTI (B 89)

Susanne Hansson
SS Manhem

Robert Wiklund
Götaverkens SK

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 e6 7. Le3 Ld7 8. De2 a6 9. Lb3 b5 10. Sxc6 Lxc6 11. f3 Le7 12. 0–0–0 Dc7 13. g4 0–0 14. h4 Tfe8 15. Dh2 Sd7 16. g5 Lf8 17. h5 Tac8 18. g6 fxe6 19. hxg6 h6 20. Dh3 d5 21. exd5 exd5 22. Sxd5 De5 23. Lf4 uppgivet.

Mats Eriksson

SS Manhem arrangerar för sjätte gången ERNST ÅHMANS MINNESTURNERING

6-7 november kl 10.00 båda dagarna

Spelplats: Hvitfeldtska Gymnasiets matsal, Rektorsgatan 2, Göteborg.

Kommunikationer: Spårvagnslinje 6 från Centralen mot Guldheden eller linje 7 mot Tynnered med avstigning vid Vasa Sjukhus.

Spelsystem: 8 ronder Monrad med start klockan 10.00 båda dagarna. Betänketid 45 min per spelare och parti.

Priser: Första pris 3 000 kr, därefter beroende på deltagarantal. Ratingpriser på 500 kr till var sjunde deltagare under 2200.

Anmälningsavgift: 200 kr (sen) 150 kr (jun f 75 och senare). Betalas in på SS Manhems postgirokonto 42 28 22-7 senast 1 november. Förseningsavgift 50 kr. Personlig anmälan lördag kl 9.30.

Förfrågningar: SS Manhem tel 031-24 47 15, Claes R Nilsheden 031-22 17 59.

Dessutom spelas blyxtturneringen **ÅSKBOLLEN** fredagen den 5 november kl 18.30 i samma lokaler. Anmälningsavgifter 30 kr (sen), 15 kr (jun f. 75 o senare).

MARKARYD OPEN 1993

För trettonde året i följd arrangerar Markaryds schackklubb en öppen turnering i snabbschack med handikapp.

Tid: Söndagen den 28 november kl 10.00.

Plats: Huneskolans matsal i Markaryd.

Spelform: 8 ronder monrad. 30 min per parti.

Handikapp: Handikappsystemet baseras på ratingskillnad. 0-199 Ratingskillnad 15-15 min, 200-399 Ratingskillnad 12-18 min, 400-599 Ratingskillnad 9-21 min, 600-799 Ratingskillnad 6-24 min, 800- Ratingskillnad 3-27 min.

Spelavgift: Seniorer 130 kr. Juniorer 60 kr. GM och IM gratis.

Priser: 1:a 1 800 kr. 2:a 1 200 kr. 3:a 800 kr. Utöver de tio högst rankade spelarna kommer ett rankingpris på 300 kr att delas ut per 10:e deltagare. Vid färre deltagare än 50 förbehåller sig arrangörerna rätten att justera prislistan.

Spelprogram: Första ronden startar kl 10.00. Prisutdelning sker ca: kl 16.00.

Anmälan: Anmälan sker genom betalning av anmälningsavgiften på speldagen kl 09.00-09.45. OBS! Senast kl 09.45.

Förtäring: I anslutning till spellokalen kommer det att finnas en cafeteria som säljer förtäring till humana priser.

Information: Ronald Engström tel. 040/96 65 21 (tävlingssledare) Tord Lindvall tel. 0433/307 91 (tävlingssdomare).

VÄLKOMMEN TILL MARKARYD!

NYINKOMMEN LITTERATUR

Jusupov: Petroffs Defence C 43 ECO	151 s	h	144:-
Soltis: Black to play and win with 1...g6	145	h	160:-
Varnusz: Skandinavisches Gambit und Panow Variante	173	h	144:-
Ferreira m fl: Die Portugiesische Eröffnung	99	h	132:-
Hålén: 402 kombinationer, bd 1	61	h	60:-
Hålén: 402 kombinationer, bd 2	61	h	60:-
Hålén: 402 kombinationer, bd 3	61	h	60:-
Hodgson: Chess Travellers Quiz Book.....	125	h	116:-
Livshitz: Test Your Chess IQ-Grandmaster Challenge	133	h	160:-
Fox/James: The Even More Complete Chess Addict	369	h	169:-
Mednis: Wie wird man ein Guter Turnierspieler?	125	h	137:-
Baumbach m fl: Die Schachuhr läuft - Ihr Zug, bitte!	126	i	101:-
Keene: Gary Kasparovs best Games	63	i	154:-
Löffler/Knaak: So spielt Nigel Short	146	h	149:-
Dobosz m fl: Short-Timman. Kandidatenfinale 1993	134	h	149:-
Heymann: Gata Kamsky	80	h	59:-

Schackdatorer och programvaror:

Vi är den detaljist som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Snabb leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040-16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

HALLSTAHAMMAR

Målandalens enda Bergslagskommun

HALLSTAHAMMAR OPEN

5 - 7 NOVEMBER 1993

Hallstahammars Schackklubb inbjuder till en öppen turnering.

Spelform:	7 ronder monrad. Rond 1-3 betänketid 30 min/spelare. Rond 4-7 40 drag på 2 timmar + 30 min för resten av partiet.
Priser:	1:a pris 4000:-, 2:a pris 2500:-, 3:e pris 1500:-, 4:e pris 1000:-, 5:e pris 500:-. Dessutom ratingpriser till ca var 10:e deltagare. Övanstående pristabell gäller vid minst 80 deltagare.
Anmälan:	Inbetalning av startavgiften 200:- (juniorer födda 1973 och senare 150:-) till Hallstahammars Schackklubb senast 1 november på postgiro 697655-9. Vid efteranmälan tillkommer 50:- (IGM och IM fri start). Ange klubbtilhörighet och rankingtal på postgirotalongen. Närvaro senast kl 18.30 i spellokalen.
Spellokal:	Folkets Hus Hallstahammar.
Program:	Rond 1-3, Fredag 5/11 kl 19.00-21.30, rond 4 lördag 6/11 kl 09.00-14.00, rond 5, lördag 6/11 kl 15.00-20.00, rond 6 söndag 7/11 kl 08.30-13.30, rond 7 söndag 7/11 kl 14.30-19.30.
Prisutdelning:	Söndag ca kl 19.45.
Information:	Jörgen Elfström tel: 0220-123 55 Kalervo Telsi tel: 0220-133 15
Lokaltåg/buss	från Västerås till Hallstahammar varje timme.
Logiförslag:	Brukshotellet tel: 0220-137 20 (Specialpris för tävlingsdeltagare).

VÄLKOMNA!

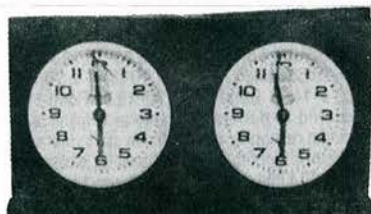

ALLT I SCHACK

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71
118 23 STOCKHOLM
Telefon: 08/669 42 37
Postgiro: 55 08 86-6

TORNURET

290 kr inklusive moms

JEPSONS UR AB

Stora Södergatan 29
222 23 Lund
Tel 046-11 20 19
Kvällstid Christian Jepson
046-13 77 19

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm

ISSN 0040-6848

Tidskrift för Schack har i snart 100 år speglat schackets utveckling här hemma och utomlands. Dess årgångar innehåller allt – partier, kommentarer, teoriartiklar, turneringsreferat, tabeller, intervjuer, porträtt, olympiader, landskamper, VM-matcher, problem, studier osv osv.

De första årgångarna är sedan länge utsålda och andra försvinner i rask takt. Många finns dock fortfarande i lager. Komplettera ditt schackbibliotek medan chansen fortfarande finns!

Årg	1965 150:–	1975 100:–	1985 100:–
1931 150:–*	1966 200:–	1976 100:–	1986 100:–
1954 150:–	1967 200:–	1977 100:–	1987 100:–
1956 150:–	1968 200:–	1978 100:–	1988 100:–
1957 150:–	1969 120:–	1979 100:–	1989 140:–
1959 200:–	1970 120:–	1980 100:–	1990 140:–
1961 200:–	1971 120:–	1981 100:–	1991 140:–
1962 200:–	1972 200:–	1982 100:–	1992 140:–
1963 150:–	1973 100:–	1983 100:–	
1964 150:–	1974 100:–	1984 100:–	

Special I

10 Tfs-nummer från olika årgångar 50:–

Special II

10 olika utländska schacktidsskrifter 40:–

*) Med ett häfte i faksimil.

*Priserna gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt!
 Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar à 10:– – 25:– styck.*

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Gethornskroken 21 · 281 49 Hässleholm · Tel 0451-128 50 · Postgiro 60 46 34 - 6